

ଉତ୍କଳ ପାଠକ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ପୃ ୩୦

ଉତ୍କଳ ପାଠକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା । ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ । ପୂର୍ବ ଓ ପଶ୍ଚିମ ଦିଗ ୧୯୦୬ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ।

ଅଧିକ ଦାଖଲ ମୂଲ୍ୟ ୧୩୮
ପଞ୍ଚଦେଶ ୧୩୮

ପରମ ମନୋମୟ ପରମେଶ୍ଵରଙ୍କ ଅପାର କରୁଣା କଳରେ ଯେ ମଙ୍ଗଳକାରୀରୁ କବ-
ଚର୍ଚ୍ଚରେ ସର୍ବାର୍ଥେ କରୁନାନ୍ତି ସମର୍ଥ ହୋଇ
ଅପ୍ରେ ରାଜ୍ୟକୁ ଅଗେଷ୍ଠ ଧର୍ମକ ଦ ପ୍ରକାଶ-
ପୁସ୍ତକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯେ ପୁସ୍ତକ ସମାଧାର-
ଣକଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଅନୁମୋଦନର
ପାଠକ ଗ୍ରାହକ ଏବଂ ଅନୁଗ୍ରହକ ସମସ୍ତଙ୍କର
ଏକ ମଙ୍ଗଳ ବାମନା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
କବ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଉପସ୍ଥାପନ କରନ୍ତୁ ।

ସମଜାତର ରାଜା ସମ୍ପର୍କର ସାହାଯ୍ୟ କ୍ରମେ
ଦଶଦ୍ଵାରା ଟଙ୍କା ଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ଏକର୍ଷ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶାନ୍ତରୁ ସମାଜରୁ-
ରେ ଲୋକ କରୁଅଛନ୍ତି । ଉଚିତ ସମ୍ପର୍କରେ
ଦେଖା ଯାଇ ଚାହିଁ । କିପରିକି ଏହି ଯୋଗ-
ମାସର ଶାନ୍ତ ସମାଜର ଗାନ୍ଧି ବୋଇଅଛନ୍ତି ।
ସେହି ଦାନର ଯେଉଁ ଗୁରୁ ଅନୁମୋଦନରେ
ଲୋକ ଦେବା ଶୁଭଲକ୍ଷଣ ଅଟେ ।

ଜାପାନ ସମ୍ପର୍କ ନିୟମ ସ୍ଵରୂପ ଭୌଗୋଳିକ ଅବସ୍ଥା
ଦାଖି କଲେ ଉତ୍କଳରେ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରସ-
ଦାନ କରନ୍ତେ ।

ସାଧାରଣ କଥାବ କେ ଏକର୍ଷ ଏମନ୍ତ ପ୍ରସ-
କ ଲୋକ ଦୋରାଅପ୍ର ଯେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରକ-
ଷଣ ଅଛି । ମାତ୍ର ଧାନ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଜା-
ହା ପ୍ରମାଣ ହେଉ ନାହିଁ । ଅନୁମୋଦନ କିପରି-
କରା ଉଚିତ ଯେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରମାଣ
ନକ ଦେବା ଉଚିତ ଏକର୍ଷ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଭଲ
ଦେବାକୁ ଲୋକେ ସେପରି କରୁଥିଲେ । ପ୍ରସ-
କରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗୋଲପଣ ପ୍ରକାର ଦୋରା
ଚାହିଁ । ଦୁଇଦିଗରେ ଏକର୍ଷ ବାଧ୍ୟତା ପ୍ରମାଣ
ଦେବାକୁ ଦୋରାପାତ ଯାଉ ।

ପ୍ରଥମ ସୋମବାର ସତ୍ୟ ୧୯୧୪ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ
ଦୋରା ଗତ ମଙ୍ଗଳକାରୀରୁ ସନ ୧୯୧୫
ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଉତ୍କଳରେ
କ ୨୧ ଶ୍ରୀ କର୍ମାନ୍ତର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
ପ୍ରକାଶ । ଉତ୍କଳମାତାଙ୍କ ସେବାରେ ଏକ
ପୂର୍ବଦାନ ଉଚ୍ଚାରିବା ଅବସ୍ୟ କିନ୍ତୁ ସମୋସାର
ସମସ୍ତ ମାତ୍ର ଦେବକ ଗ୍ରାହକ ଓ ପାଠକମାନଙ୍କ
ଅନୁଗ୍ରହ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚାରିବା ନିତ୍ୟ
ଅନୁଗ୍ରହ ଅଛି ନାହିଁ । ଅତଏବ ଅଦ୍ୟ ନବକର୍ଷରେ
ସମାଜକଠାରେ କିମିତିକରେ କୁତୁହଳ
ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛି ।

ଯେମନ୍ତ ଓଡ଼ିଶାରେ ଯେମନ୍ତ ସମ୍ପର୍କରେ
ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମୂଲ୍ୟ କ୍ରମେ ଉଚ୍ଚ ଦେବା
କରାଯାଏ । ଉଚ୍ଚେଷ୍ଠିକାରେ ପାଠକଙ୍କୁ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଟଙ୍କାକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ୧୯୧୪
ଦୋରାପାତ ମାତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମହାତମ
ପ୍ରକାରକୁ ସେ ୨୧ ରୁ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିଅଛି ।
ଅପର ବାଦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

ଦସମ୍ପର୍କ ମାତ୍ର ଶେଷ ସମ୍ପର୍କରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଅଧିକେଷକରେ ସାଧାରଣ ସମସ୍ତ
ଦୋରା ପ୍ରକାର । କିନ୍ତୁନ ସର୍ବ ଦେବୁ କିପରି-
ସଦନ ଏପରି କିପରିକି ପ୍ରକାଶ କିପରିକି
କରାଯାଏ ଏପରି ଏହି ସମସ୍ତରେ ମାତ୍ରାକରେ
ଜାଗରୁ ମହାତମରେ କିପରିକି କିପରିକି
କିପରିକିରେ ମୁଖ୍ୟମାନ ସିଦ୍ଧାପରିକି ଏକ
କିପରିକିରେ ଗାନ୍ଧିପ୍ରମାଣ କିପରିକି । ସମ୍ପର୍କ-
ମିତ୍ରର ମନୋପ୍ରସ୍ତ ଗାନ୍ଧି ଏକପ୍ରକାର କିପରିକି
ଏକ ଅନୁଗ୍ରହ ପୂର୍ଣ୍ଣ । କିପରିକି ସମସ୍ତରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଜାଗରୁ ମହାତମରେ ପ୍ରକାଶ ମାତ୍ରାକରେ
ଅଧିକ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରକାର କରାଯାଏ । ଏକା

ଜାଗର ଚାନ୍ଦି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କିପରିକି ।
ଜାଗର କ୍ରମାନ୍ତର ଅପ୍ରମାଣ ଦେବା ଓ ଚାନ୍ଦି-
ଦୁର୍ଗ ପରେ ଦୁର୍ଗ ଗୁଣ ପକାଇବାକୁ ସମ୍ପର୍କ
ଅପ୍ରମାଣ । ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବା ଚାନ୍ଦି ସମ୍ପର୍କ-
ଦୁର୍ଗ ଜାଗରକୁ ସାଧିକାର ପ୍ରକାଶ ଦୋରା-
ଅଛି ମାତ୍ର ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିପରିକି
କିଛି କରା ଯାଇ ନାହିଁ । ସମ୍ପର୍କରେ କିପରିକି

ସମ୍ପର୍କର ବୈଠକ ଦେଉଥିଲେ ଅଧିକ ସୁବିଧା
କୁପନ୍ନା ନାହିଁ କ ?

ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁରୀ ଯୋଗ୍ୟାସ ଯାନକ୍ରମା ଶେଷ
ହୋଇ ନାହିଁ । ଏମାସରେ କ୍ରମାଗତ ଧାର
ଗୁଡ଼ିକର ଦର ଉଠା ଦେବାର କଥା । ମାତ୍ର
ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ପୂର୍ବକାଳର ନିୟମ ସମସ୍ତ
ଏଣିକି ବିପଦର ଦେଲଣି । ମାତ୍ର ସପ୍ତାହ ପୂର୍ବେ
ମୋଟସଲର ଚାଟମାନଙ୍କରେ ଟଙ୍କାକୁ ଗୁଡ଼ିକ
ସେ ୨୩୨ ର ଦୋଇଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ
୧୨୩୭ ରକୁ ଶେଷଅର୍ଥବାର ଦେଖାଯାଏ ।
ମହାଜଳମାନେ ଦାଟସର ବୁଲି ଶେଷବାରୁ
ଏଇର ଦୋଇଅଛି । ଯେତେ ଅପକୃତ ଏପରି
ଦେଲି ତେବେ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କରେ ଗଭୀର ପତନ
ସେ ୨୩୨ ର ଦେବାର ହୁଏ ଦେଉଅଛି ।

କୋଷର ମୁରୁବର ଅନ୍ୟାନ୍ୟା ଯେନି-
କି କଳର ଭାଗରେ ଏକ ଅଦରୁତ ଦୁଃଖ-
ଜନକ ବିଷୟାବଳୀ ଉଠିଅଛି । ଜଣେ ଦମ୍ପାଦାର
କମ୍ପେକ୍ସନ ନମନ୍ତେ ସୁସାଧ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଥିଲେ
ବନ୍ଧୁ କର୍ତ୍ତୈକ ଇ,ଇ, ମନ ଦମ୍ପାଦାରଙ୍କ ପୁତ୍ର
କୋଷଦେବୁ ଡକ୍ଟର କାମଜକୁ ରଦ୍ଦକର ଦଅଛି
ଦମ୍ପାଦାର ଏଥିରେ ସୁଖାକ ଓ ଯିପ୍ର ହୋଇ
ପ୍ରଥମରେ ବଜ୍ରସୁତକାରଙ୍କ ସ୍ୱପ୍ନ କଲେ
କର୍ତ୍ତୈକ ଏଥିକେ ଶୁଣି କାବଳା କଦେଶାନ୍ତର୍ଥ
କାହାରକ ଅସି ସହୁଷନ୍ତେ ଅନୁଗୁଣଦ୍ୱାରା
କର୍ତ୍ତୈକ ଗାଠ ନଖୁ ହୋଇ ଗଲ । ଦୌଡ଼
ଦୁର୍ଭିକ୍ତକାରେ କର୍ତ୍ତୈକଙ୍କ ବଞ୍ଚିମାନେ ଅତିସୟ
ଦୁଃଖିତ ହାଇ ଉଠି ଓ କର୍ତ୍ତୈକ ଜଣେ ଦୟାଳୁ
ଓ ସହ ଦୁହସ୍ତ ଲୋକ ଥିଲେ ଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ
ପ୍ରଥମରେଟର କର୍ମନୁଷ୍ଠା ହୋଇ ଖ୍ୟାତ ଥିଲେ ।

ଅମେମତେ ଅଧିକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଅବ-
ଶ୍ୟକ ଦେବୁ ଯେ ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥନ ଲାଲ
କ୍ରମା ଦର ମାତେକର ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି । କର୍ତ୍ତୈକ କମ୍ପେକ୍ସନ ଶୁଣି ବୈଦ୍ୟନାଥ
ପରିଚରକ ଜଣେ ସୁସାଧ୍ୟ ମାତେକର ଲେ-
କ୍ତାସୁଲ ଏହି ସମୟରେ ଜଗନ୍ନାଥନ ବାବୁ
ଦେବେନ ହେବାରୁ ଶୁଣା ଗାହାକୁ ମସିହ
ଟ ୧୦୦ ଟା ବେତକରେ ନିୟୁକ୍ତ ହଉଅଛନ୍ତି ।
ଏହାହିଁ ଲାଲ ମାତେକର ଯୋଗ୍ୟାସ ସମ୍ପର୍କ-
କ୍ରମା ଏକ ସଫଳତା ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରମାଣ ଅଟେ ।

ଏକ ସମୟରେ ଲାଲ ମାତେକର ଯିବା ସୁଗାୟ
କାର୍ଯ୍ୟଗ୍ରସାଦ ଲାଲ ବେତେକକର୍ମ ଦପତର
ମାତେକର ଥାଇ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲାଲ କରଥିଲେ ।
ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ବିଶ୍ୱାସ ଯେ ଲାଲ ମା-
ତେକ ପୁରୁରୁପେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରି ଉଠା
ପ୍ରଜା ଉତ୍କଳସମ୍ମିଳନୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠାକର୍ତ୍ତା ହେବେ ।

କଲକତା ଶାନ୍ତପୁର ନିବାସୀ ବାବୁ ନରେନ୍ଦ୍ର
ନାଥ ବସୁ ସାହାବର ଅସୀମ ସହ ଓ ଉତ୍ସାହରେ
ବିଶ୍ୱକୋଷ ନାମକ ପ୍ରକାଶ ଓ ବହୁବ୍ୟୟାଧିକ
ପୁସ୍ତକ ଶୁଣି ଦୋଇ ପ୍ରକାଶିତ ଦେଉଅଛି
ଏକ ଯେ କି ସେହି ପୁସ୍ତକ ଉପକାର ନମନ୍ତେ
ଉତ୍କଳର ପ୍ରାଚୀନ ଇତିହାସ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଗଭୀର
ମୌଦାମୁଦାମକୁ ଅସି ଯେଠାରେ ବାହାରସୁଦା
କମ୍ପାସନା ସନନକୁ ଖାଠକର ଭର୍ତ୍ତୈ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ
ଦେନି ଯାଇଥିଲେ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ କଲକତାରୁ
ଏ ଡକ୍ଟରକୁ ଅସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯାତ୍ରା କରୁ-
ଅଛନ୍ତି । ଗାହାକ ସଙ୍ଗରେ ଜଣେ ଚିତ୍ରକର
ମଧ୍ୟ ଅସି ଅଛନ୍ତି । ସୁରୁତ୍ତରେ ଏ ମହାପଦ-
କର କର୍ତ୍ତୈକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏକ ପ୍ରାଚୀନ ଗ୍ରନ୍ଥ-
କଳାପ ଦେଖି ବହୁ ପୁରୁଦୃଶ୍ୟ ସମ୍ଭବ କର
ବାରେ ବଡ଼ ନିୟମ ଅଟନ୍ତି । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର
ଏକାନ୍ତ ଅଶା ଯେ ଏହାକଦ୍ୱାରା ଅବଶ୍ୟକ ହେ
ନୁଜନ କଥା ବାହାର ଦେବ । ଏଦେଶୀୟ
ବଦ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅବଲମ୍ବେ ବିଶ୍ୱକୋଷର
ପ୍ରାକର ଦେବା ଉଚିତ ।

କଟକ କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ପ୍ରେସ୍‌ପାକାସ କାର୍ଯ୍ୟର
ପଦ୍ମା ବନୋବସୁ ହୋଇଗଲା । ଯାହା ସାଧାରଣ
ମନରେ ପାସ୍ତୁଲେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେହିତା ପଦ-
ଲ । ଦେଡ଼ ବସଣୀ ବାବୁ ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଦାସ
ପିକ୍ସାଦାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ପଦ୍ମା ହେଲେ । ଏକା-
ନ୍ତସେକ ବାବୁ ଗୋପାମୋଦନ ସେକ ଦେଡ଼-
କାର୍ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଏକାନ୍ତସେକ ମହତ୍ତ-
ମାର ଦେଡ଼ ବସଣୀ ବାବୁ କିଷ୍କାଥ ସୟ
ଏକାନ୍ତସେକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସଂସା ସୁରୁଷ ବିଜ-
ମାସ ନମନ୍ତେ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି, କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତ-
ମରୂପେ ତଳାର ଯାଇଲେ ପଦ୍ମା ହେବେ । ବିଷ-
ନାଥ ବାବୁଙ୍କ ପଦ୍ମା କାର୍ଯ୍ୟ ପିକ୍ସାଦାର ମାସ-
ଶେଷ ସମ୍ଭବ ଏକାନ୍ତସେକ ଦେବାର କଥା ଅଛି ।
ସୁରୁତ୍ତ ବାବୁ ମୋଟାଏ ସପ୍ତାକାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୁକ୍ତ
କରି କଲେକ୍ଟର ଶାନ୍ତପୁର ପ୍ରଦେଶର

କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉଛନ୍ତି । ନିୟମାନୁସାରେ ସଂସା ସୁରୁଷ
ସେରୁପ ନିୟୁକ୍ତ ହେବାରୁ ଦୁଏ ସେହିସମ୍ଭବ କର
ହୋଇ ଅଛି ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଶା କରୁଁ ପରୀକ୍ଷା-
ସମୟ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି କଲେ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ବାହାର ଦେବାରେ କୌଣସି ବ୍ୟାଧାତ ଏଡ଼ିବ
ନାହିଁ ।

ବମେନପ୍ରଦେଶର ବସେତ ନଗରରେ
ଏକବ୍ୟକ୍ତି କୌଣସି ଧର୍ମକାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଉପଲ-
କ୍ଷରେ ଅପଣା ଘରମଧ୍ୟରେ ବିନା ପାସରେ
ବାଜା ବଜାଉ ଥିବାରୁ ସୁରୁଷଦ୍ୱାରା ଗୁଲନ
ହେଲା । ଯେଠା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ବିସ୍ତାରି କଲେ କି
ସେ ପ୍ରକ୍ରେ ପୁଲିସଫାଇନରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ-
କୌଣସି ସତ୍ତକ ବା କହିଁ କିକଟରେ ବିନା
ପାସରେ ଦେହି ବାଜା ବଜାଇଲେ ଦଣ୍ଡମାୟ
ହେବ ଏକ ଅସୀମର ବାର ସତ୍ତକ ବିକଟରେ
ଅଟେ ସେପ୍ରକ୍ରେ ସେ ଅଇନମତେ ଅପସ୍ତା
ଅଦବଦ ଗାହାକୁ ଦଣ୍ଡ ଦେଲେ । ଅସୀମୀ ବମେ-
ନର ଦାଉକୋର୍ଟରେ ମୋକ୍ସନ କରନ୍ତାକୁ
ମାନବର ବିପ୍ଲବର ଲାଭିତ ସାଦେବ ନିଷ୍ଠି
କଲେ କି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଅଇନର ଯେହି ଅର୍ଥ
କର ଅଛନ୍ତି ଦାବା ସ୍ୱେର୍ଣ୍ଣ ରୁମାଲୀକ ଅଟେ
ହୋଦେକୁ ସଫ୍ଟକୋର୍ଟକ ଯଦର ଅର୍ଥ ସତ୍ତକ-
ମାର୍ଗସ୍ତ ରୁମି ଅଟେ ସତ୍ତକ ନକଟରେ ଥିବା
କୌଣସି ବରକୁ ଗୁଲାଇବ ନାହିଁ । ସୁରୁତ୍ତ
ସେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କ ସ୍ୱୟ ରବ କର ଅସୀମିକୁ
ମୁକ୍ତି ଦେଲେ । ଏକ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଦେଲେ
ଅଇନର ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ କର୍ତ୍ତୈକୀ ଲେକକୁ
ବଡ଼ କରକର କରନ୍ତି । ଦାଉକୋର୍ଟରେ ସୁ-
ରୁତ୍ତ ଦେହି ଅଛି ହୋଇ ବିଷା ।

ସନ ୧୮୯୪ ଥାନ ।
ଦାଉକୋର୍ଟ ନିୟୁତ ଦ୍ରମଣ କ୍ରମେ ଏକବର୍ଷ
ପରେ ଅରବଣ କ୍ରମାଗତ ଅସୁଅଛି ଓ ଯାଉଅଛି
ଦେବକ ବେଉଁକର୍ମ ଦେଉଁରୁପେ ଅବଦାସକ
ଦେଲ ଏହିକ ମତରେ କରକା ପ୍ରାକର ।
ସନ ୧୮୯୫ ଥାନରେ ସୁରୁଗର ଦେଉଁଠାରେ
କି ସୁର ବା ଅସୁର ଗଠଣୀ ଗଠିଅଛି ଗାହାବର
ସୁରଣ କର ଦେଖିବା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସାମର୍ଥ୍ୟ
ଓ ଅବଦାସକ ଗୁଲନ । ଅମ୍ଭେମାନେ କେବଳ
ସୁବେଗର କଥା ଶୁଣା କର କରୁଅଛୁ ଯେ
ସ୍ୱଳାଠାରୁ ପ୍ରଜା ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକର୍ଷ ଦେହି ସଂସରେ

ଦେବୀଙ୍କ ନାମାନ୍ତରା ସମସ୍ତେ ଅର୍ଥାଭାବରେ
 ମନୁ ଥିଲେ । ଗର୍ଭସମେତେ ଅର୍ଥାଭାବ ଏପରି
 ଦେବୀଙ୍କ ସେ ବର୍ଷାମୂଳେ ଅନାଦୀ ମାସର
 ବସାଦବାସୀଙ୍କ ଲୋକଙ୍କ କର ଗର ବୁଦ୍ଧି
 କଲେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷପୀଡ଼ିତ ଲୋକ କଲେ ଏକ
 ଚପାଳ ଅର୍ଥାଭାବ ଦେବୀ ଅନେକ ଭବନ-
 କାର୍ଯ୍ୟ ସୁଦୃଢ଼ ରଖିବାକୁ ନାଥ ଦେଲେ । ଏଥିରେ
 ସୁଦା ପୁତ୍ର ନ ପ୍ରତିବାରୁ ବର୍ଷକ୍ରମେ ପୁଣି
 ଦୁଇନ କର ବସାଦବାସୀ ଅନାଦୀ ଲୋକ
 ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଜାମାନେ ଏକକ୍ରମେ ସୁଦୃଢ଼
 ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ନିଜ ପ୍ରୟୋଗସମ୍ପଦ ବ୍ୟବ-
 ହାର ବୁଦ୍ଧି ଦେବୀ ଅନ୍ୟ ପୁଣି ଶ୍ରେଣିକରବାର
 ଦେବୀଙ୍କ ଆର ପେଟର ଚିନ୍ତାରେ ବ୍ୟବହାର
 ଦେଲେ ଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶାର ଅବସ୍ଥା ଅଧିକତର
 ଶୋଚନୀୟ । ଉତ୍କଳର ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳ
 ନିର୍ଦ୍ଦାୟକ ଦଶପଲ ପ୍ରଭୃତି ଦେବୀଙ୍କ ପ୍ରାଣରେ
 କିମ୍ପାଦ ଓ ଅପାଦି ଏବଂ ମୁଲକମାନଙ୍କ କାଳ
 ସ୍ଥାନରେ ଅବସ୍ଥା ଓ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରକାଶ
 ଏବଂ ତହିଁ ଉପରେ ବିନୋଦପୁର ଲବଣ
 ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅସ୍ଥିର କରୁଥିଲେ । ପ୍ରକୃତରେ ସନ
 ୧୮୧୪ ସାଲରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଶୋଷିତ ଗୁପ୍ତ
 ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଶୋଚନ ହୋଇ ଗଲ ଏବଂ ଏଥିରେ
 ଯେ ଦେବୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱ ଗୁପ୍ତ ପାଇଲେ ତହିଁର
 ସୀମା ନାହିଁ । ଦେବୀ ତତକାଳ ମଧ୍ୟ ଲୋକ
 ଥିଲେ । ଦେବୀଙ୍କ ଏକକ୍ରମେ ଲୋକ ଯେ ଦେବୀଙ୍କ
 ଉପଦେଶ ଅନୁସାରେ ବର୍ଷାରେ ଉଦ୍ଧାର ଥିଲେ
 ସମାପେକ୍ଷା ଓଡ଼ିଶାର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସମ୍ପଦ ବାଦାଦୁର
 କଳକ୍ରମେ ବାସକର ଅନାଦମୂଳ । ଏ ଦୁର୍ଭି-
 କ୍ଷରା ଦର୍ଶନାତ ଲୋକଙ୍କ ମନକୁ ଶାନ୍ତେଇ
 ଦିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏ ସତ ଶାନ୍ତି ପୂରଣ ଦେବୀଙ୍କ
 ମଧ୍ୟ ଅପା ନାହିଁ । ଶ୍ରେଣିକର ପ୍ରତିକଳକ
 ସୁଦୃଢ଼ ଏବଂ ମେତେକ କଲେ ଏବଂ ସରଦେ
 ପୁଣି ଉଠି ଶିକାର ପ୍ରସାଦ ହୋଇଥିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟ-
 ମନ୍ତ ଲୋକ ପାଇଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ବୁଦ୍ଧିପୂର୍ଣ୍ଣ ଲୋକ
 ଅବସ୍ଥା ତୁଣୀ ପଡ଼ି ନାହିଁ । ଯଦ୍ୟପି ଏ ଅନ୍ୟ
 ସରମାନଙ୍କେ ଓଡ଼ିଶାର ଶ୍ରେଣିକ ସମାଜର ପୁଣି-
 ସାଧକ ଦେବୀଙ୍କ ଏବଂ ଉଦ୍ଧାର ପ୍ରଦାନକର
 ଲୋକାଲେଖିତୁ ଶ୍ରେଣିକଲୋକଙ୍କର ଶିକାର କର-
 ନାକାର ପରଦପୁରୀର ଲୋକଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସଦେ-
 ଶର ହିତସାଧନ ପକ୍ଷରେ ସେମାନଙ୍କର କିଛି
 ସୁବିଧାସୁ ବିଧିଅଛନ୍ତି । ସମାଜେପରି ବର୍ଷରେ
 ଗାଥା ଚଳି ମାତ୍ର ଲୋକ ଦାର ଲୋକ ଶାଳ

ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶାର ସର ସମିତର ଦୁରସ୍ତା
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପ୍ରମାଣ ଏକ ସମାପେକ୍ଷା କଳକ୍ରମର
 ପ୍ରମାଣ ଏହି ଚି ବର୍ଣ୍ଣାୟ ସବୁ କଳକ୍ରମର
 ଦାସକ ପୁରୀର ଉତ୍କଳ ପ୍ରାପନ ନିମନ୍ତେ ବୁଦ୍ଧିପୂ-
 ଜ୍ଞାତ ସହିତ ସେ ସମସ୍ତରେ ଶ୍ରେଣି ସର
 ଦୋଇଥିଲେ ତହିଁର କାର୍ଯ୍ୟ ଅବସ୍ଥା କିଛି ମାତ୍ର
 ଅଗ୍ରସର ହୋଇ ନାହିଁ । ମତେ ଦେଖାଯାଏ
 ଯେ ବରତ ବର୍ଷର ପ୍ରକାଶକ କୌଣସି ମତେ
 ଶୁଦ୍ଧକର କ ଥିଲେ । ଉଦ୍ଧାରକାଳେ ପ୍ରାର୍ଥନା
 କରୁଅଛୁ ଯେ ତଳକବର୍ଷ ଓଡ଼ିଶାପ୍ରତି ଶୁଦ୍ଧପ୍ରଦ
 ଦେଉ ଏବଂ ଅନେମାନଙ୍କ ଅପାଦୀ ଉଦ୍ଧାର-
 ନିମନ୍ତେ ଦେଖା କରୁ ।

ସନ ୧୮୧୪ ମସିହା ଅପରପ୍ରାଚୀନମେଘ
 ମଘଶର ଫଳା ।

- ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀ ଶାରଦୀୟାଦିଷାରେ ।
- ୧ ଶ୍ରୀମତୀ ଗୁରୁମଣି ପରିଜା ଗଙ୍ଗାମନ୍ଦିର
 - ୨ ଶ୍ରୀମତୀ ମହିକା ସାହୁ ଗୋକାସାହି
 - ୩ ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଗାମାଦାସ ରେଭନ୍‌ସା କାଳକା
 - ୪ ମାଧବ ଦାସ ଦୟାଗଡ଼ କନ୍ୟାଗଡ଼
 - ୫ ବନାସୁମ ସିଂହ ରଘୁନାଥପୁର କଟକ
 - ୬ ଗୋବିନ୍ଦ ଦାସ ଉଗ୍ରପଡ଼ା ଖଣ୍ଡୁଡ଼ି
 - ୭ ହୈଲାସପୁର ମହାନ୍ତି ରଘୁନାଥପୁର ଲଲଗିରି
 - ୮ ଲକ୍ଷ୍ମଣମୋହନ ଚଢ଼ୋପାଖାୟ ଲଲଗିରି
 - ୯ ପ୍ରଭାକର ଚିତ୍ର ତରବୀଥପୁର ପୁଷ୍ପ
 - ୧୦ ରାଧାମୋହନ ପାଣିଗ୍ରାହୀ ବସୁ ଦାସପୁର
 - ୧୧ ଶ୍ରୀମତୀ ନର୍ମଳ କାଲକସ ରେଭନ୍‌ସା
 - ୧୨ ଦୁରଦର ଦାସ କାଲପଟଣା ପୁଷ୍ପ
 - ୧୩ ସେନମୋହନ ସୟ କଲୋଲ କଟକ
 - ୧୪ ରଘୁସିଂହ ପାଟଣୋଶୀ ଦାଶପୁର ପୁଷ୍ପ
 - ୧୫ ଶ୍ରୀମତୀ ଲୁସି ଅପା ଫିମେଲ ଅର୍ପାଲେକ କଟକ
 - ୧୬ ରଘୁ ପାତ୍ର ବଳମାଳୀପୁର
 - ୧୭ ଶ୍ରୀମତୀ ଉତ୍କଳମଣିଚନ୍ଦ୍ରାଳ ଫିମେଲ
 - ୧୮ ସରକାରସୁଖ ବନୋପାଖାୟ ରବଲୋପୁଷ୍ପ
 - ୧୯ ଗରମଣି ପଥାନ କନ୍ୟାଗଡ଼ କନ୍ୟାଗଡ଼
 - ୨୦ ଶ୍ରୀମତୀ ମୁକ୍ତା ମଣ୍ଡଳ ରଘୁନାଥୋକ କଟକ
 - ୨୧ ନନ୍ଦରାମ ମାଦାପାତ୍ର ଦେବୁଗୁଣୀ ଲଲଗିରି
 - ୨୨ ମାଦାସର ବର କାଗାପୁର କଟକ

- ୨୩ ନିଧି ମାଦାପାତ୍ର ସାଲେପୁର କଟକ
- ୨୪ ଦେବୁଷ୍ଟ ପାଣିଗ୍ରାହୀ ଲଲଗିରି ଲଲଗିରି
- ୨୫ ଶ୍ରୀମତୀ ଲୁସିୟା ଦାସ ଫିମେଲ ଅର୍ପାଲେକ କଟକ
- ୨୬ ବାଘାଧିକ କର କାଗାପୁର
- ୨୭ ସୁଦଶନ ପଣ୍ଡା ଧଲପୁର ଲୋକାଳାଳ
- ୨୮ ଶ୍ରେଣି ଦେବଦେବୀ କୁଦେବୀ ବାଲେଶ୍ୱର
- ୨୯ ଶ୍ରେଣିମୋହନ ଦାସ ଗୋକାପଡ଼ା ପୁଷ୍ପ
- ୩୦ ଦେବୁଷ୍ଟ ଦାସ ଅଠାଗୁର
- ୩୧ ଦାଶରଥ ପଣ୍ଡା } ରଘୁପୁର ଲୋକାଳାଳ
- ୩୨ ଶ୍ରୀମତୀ ଲାଗୁଣୀଦେବୀ } ତାଗାଦା
- ୩୩ ଦାଶରଥ ସୁଦଶନ ଦାଶରଥ ସୁଦଶନ
- ୩୪ ଶ୍ରୀମତୀ ବିଦେଶୀ ଦେବୀ
- ୩୫ କୁନ୍ଦଳମତୀ ଲାଗୁଣୀଦେବୀ ଅର୍ପାଲେକ କଟକ
- ୩୬ ରଘୁ-ଅମ ମାଦାପାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ମଣପୁର
- ୩୭ ରଘୁନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ ପାଟଣପୁର ଲଲଗିରି
- ୩୮ ଶ୍ରେଣିମୋହନ ମଙ୍ଗଳକ ମାଲୁର ପୁଷ୍ପ
- ୩୯ ତରଦର ରଥ ଉତ୍କଳପୁର ଦେବୁର
- ୪୦ ଦେବକାଥ ସିଂହ କାଲପାଟଣା
- ୪୧ ରଘୁନାଥ ମାୟୁର କନ୍ୟାଗଡ଼ କଟକ
- ୪୨ ନିମାଇକରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ରଘୁପୁର ରଘୁପୁର
- ୪୩ ଶ୍ୟାମକର ନାୟକ କୁଲେଇ ପୁଷ୍ପ
- ୪୪ ସଲ୍ୟକାସୀ ସାମନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମଣ କଟକ
- ୪୫ ଦେବକରଣ ମହାନ୍ତି ପାଟଣପାଟଣପୁର ପୁଷ୍ପ
- ୪୬ ରଘୁବିହାରୀ ପାତ୍ର ସରସ୍ୱତୀ ଲଲଗିରି
- ୪୭ ପ୍ରତିନାଥ ଦାସ } କୁରୁପୁର ପୁଷ୍ପ
- ୪୮ ଭଗନ ଅଦାସ } ସତ୍ୟବାଦୀ
- ୪୯ ଦିବ୍ୟାଧର ମଲୟ ବସିଲପ୍ରସାଦ
- ୫୦ ଦାମଦେବ ସାମନ୍ତସୟ ରଘୁପୁର ରଘୁପୁର
- ୫୧ ଲାଗୁଣୀଦାସ ବିଦେଶୀ ମୟୁରଭଞ୍ଜ
- ୫୨ ନାୟପୁଣୀ ପ୍ରସାଦ ଦାସ ସାଠିକେ
- ୫୩ ବକୁପାଲନ ଗୋପ ବାଲେଶ୍ୱର
- ୫୪ କୁନ୍ଦବର ପଟ୍ଟନାୟକ ରବଲୋଇ ପୁଷ୍ପ
- ୫୫ ଅନମନ୍ୟ ପ୍ରତିଦାସ କୁଲେଇ
- ୫୬ କାଲକୃଷ୍ଣ ସପ୍ତପଥୀ ସଦାଶିବପୁର
- ୫୭ ମଦେଶରପଥାନ ମଣ୍ଡେଇ ବନକୃଷ୍ଣପୁର
- ୫୮ ରଘୁନାଥକର ଦାସ କୁରୁପୁର
- ୫୯ ଗୋକାଳାଥ ମିଶ୍ର ପୁରୁଷୋତ୍ତମପୁର ପୁଷ୍ପ
- ୬୦ ମଧୁସୂଦନ ମାଦାପାତ୍ର କନ୍ୟାଗଡ଼ କଟକ
- ୬୧ ଦାଶରଥ ଦାସ ପଦକସ
- ୬୨ ରଘୁପୁର ଶ୍ରୀ

୧୫ ଅନନ୍ତଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର ମାନସିକପ୍ରାଣିଣୀ
 ୧୬ ଦାସଭଞ୍ଜ ଚନ୍ଦ୍ରୋଦୟ ଉତ୍କଳିଣୀ
 ୧୭ କୁମ୍ଭକର ଯଶା ଉତ୍କଳପୁର
 ୧୮ ଅଦଳନ ମହାନ୍ତି ଅରୁଣା କୁମ୍ଭ
 ୧୯ ଦାଳକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତି
 ୨୦ ମୁକୁନ୍ଦ ବସୋଇ ଘୁରାପୁର
 ୨୧ ଯୋଗେନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର ନାଭିପୁର
 ୨୨ କୁରୁକର ରଥ ମହାପାତ୍ର
 ୨୩ କୁରୁକର ମିଶ୍ର ରାମଚଣ୍ଡୀ
 ୨୪ ଯୋଗେନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର
 ୨୫ ପରମାନ୍ଦ ମିଶ୍ର ଲକ୍ଷ୍ମଣପୁର
 ୨୬ ଫକୀର ମହାନ୍ତି ପଦ୍ମପୁର
 ୨୭ ଗୋବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର
 ୨୮ ମହାନ୍ତି ଅଧ୍ୟକ୍ଷା ଶ୍ରୀ ବାବୁବାପୁର
 ୨୯ ଗୋବିନ୍ଦଚରଣ ସେନାପତି ବଲରା
 ୩୦ ନାରାୟଣ ସାମନ୍ତ ବଲରାବାବ
 ୩୧ ମୈତ୍ରବ ମୋହନଚନ୍ଦ୍ର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଲକ୍ଷ୍ମଣପୁର
 ୩୨ ବରମାଳୀ ସତ୍ତ୍ୱଳୀ
 ୩୩ ଅରୁଣାକ୍ଷ ତ୍ରିପାଠୀ କୁର୍ତ୍ତୀ
 ୩୪ ଗୋପାଳ ମିଶ୍ର ବାଲପଦା
 ୩୫ ଦାଳକୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ର
 ୩୬ ଦୁର୍ଗାଚେତନ ପଦ୍ମ ବ୍ରହ୍ମାପୁର
 ୩୭ ଗୋପାଳାକାଶ ମିଶ୍ର
 ୩୮ ଦୁର୍ଗାମଣି ଦାସୀ ଯାଜପୁର ବାଲବାବ
 ୩୯ ଶ୍ୟାମଳ ପଣ୍ଡା ବୋହରୀ
 ୪୦ ସମାଜର ସମାଜ ଗୋଲପୁର
 ୪୧ ଯୋଗେନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର ପାଣିଗ୍ରାହୀ
 ୪୨ ପଦ୍ମନାଭ ଧଳ ଧନପଡ଼ା
 ୪୩ ବନାପୁର ବର ପାଥପୁର
 ୪୪ ସ୍ୱାଧୀନ ମିଶ୍ର ସ୍ୱପ୍ନ ଛାତୁର
 ୪୫ ଅନାଦ ମିଶ୍ର ବସୁନକସରପୁର
 ୪୬ ସଦାକାନ୍ତ ମାଟର ନାବାବାଜପ୍ରାଣିଣୀ
 ୪୭ ମାୟାଧର ପଟ୍ଟନାୟକ ମାଲୁଦ
 ୪୮ ଯେଷୁମୋହନ ମହାନ୍ତି ମୁଣ୍ଡିଝିଟା
 ୪୯ ଦୟାଧର ତ୍ରିପାଠୀ ଉତ୍କଳ
 ୫୦ ବାଳକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ଦୟାଧରମାଟିଆ
 ୫୧ ଚିତ୍ରନାଥ କୁମ୍ଭାପୁର
 ୫୨ ସ୍ୱାଧୀନରଣ ତ୍ରିପାଠୀ ଭୁଲକ
 ୫୩ ଦୈତ୍ୟ ସାମନ୍ତ ବେରଙ୍ଗ
 ୫୪ ଉତ୍କଳ ଦାସ ସମେଶ୍ୱର
 ୫୫ ଯେଷୁଦାସୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ବେରଙ୍ଗପୁର
 ୫୬ ମାଳମଣି ମାହାନ୍ତି ବେରଙ୍ଗପୁର

୫୭ ଭବନୀଧର ଚନ୍ଦ୍ରାଧାରୀ
 ୫୮ ଗଜାଧର ଚନ୍ଦ୍ରୋଦୟ ବାଲେଶ୍ୱର
 ୫୯ ସର୍ବେଶ୍ୱର ମହାନ୍ତି ଦୋରନାକୃତୀ
 ୬୦ ଦୈତ୍ୟନାଥ ପରଜା ଅକଟପୁର
 ୬୧ କୁରୁପ୍ରସାଦ ସମାଜ ଚମ୍ପରୀ
 ୬୨ ସମ୍ପଦାକର ସଦ୍ୱ୍ୟ ବରମୁଣ୍ଡା
 ୬୩ ବଳଭଦ୍ର ଜେନା ବାଲପଦା
 ୬୪ ଯାଦବକୃଷ୍ଣ ପାଣିଗ୍ରାହୀ ଦୁମାଲପୁର
 ୬୫ ସଦ୍ୱ୍ୟସନ ପାଣିଗ୍ରାହୀ
 ୬୬ ଲକ୍ଷ୍ମଣଧର ପାଣିଗ୍ରାହୀ
 ୬୭ ଦବାଦର ତ୍ରିପାଠୀ ଭୁବେଶ୍ୱର
 ୬୮ ଯେଷୁମୋହନ ଦାସ ସରଗଣ୍ଡାପୁର
 ୬୯ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ
 ୭୦ ମହିତ ଦାସ କୁଟିମରାଜା
 ୭୧ ସେତୁ ଅବହୁଳ
 ୭୨ ଗୋବିନ୍ଦାକାଶ ସାହୁ ବୋଠାର
 ୭୩ କୁରୁକର ବୋଷାଳ
 ୭୪ ରାମନାୟକ ମାଧବମହାନ୍ତି ମଣ୍ଡା
 ୭୫ ମନୋରଞ୍ଜ ମହାନ୍ତି ଚନ୍ଦ୍ରମହଲ
 ୭୬ ଦୟାଧର ପାଣିଗ୍ରାହୀ ବାସୁଦେବପୁର
 ୭୭ ଦୟାଧର ରାୟ ମନାର
 ୭୮ ଦୁର୍ଗାଚରଣ ପାଣିଗ୍ରାହୀ ଅନନ୍ତପୁର
 ୭୯ ଗଜାଧର ଦାସ ଭୁବେଶ୍ୱର ଶିଖର
 ୮୦ ଦୁରଦାନାଥ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମୁଖାଗଡ଼ିଆ
 ୮୧ ମଦେନ୍ଦ୍ରନାଥ ମହାପାତ୍ର ଅମରୀ ମଧୁରଭଞ୍ଜ
 ୮୨ ବରମାଳୀରଞ୍ଜ ଅପୋଧା ମାଲଗରି
 ୮୩ ଯେଷୁମୋହନ ପରଜା
 ୮୪ ଅମୋହମଣି ଦେଶ ମାଲଗରି ବାବଦା
 ୮୫ ଦୟାଧର ପଣ୍ଡା ଅଳପୁର ଗୋବିନ୍ଦାକାଶ
 ୮୬ ଦୟାଧର ମିଶ୍ର ସଦାଶିବପୁର
 ୮୭ ମଧୁସୂଦନ କର
 ୮୮ ସୁଷମଦାସ ସାହୁ ମୁଣ୍ଡେଇକଲକପୁର
 ୮୯ ଶୋପାଳ ବିବ ମଠୀ
 ୯୦ ନାରାୟଣ ଦେବୁର ଉପୋଲ ଛୁଣ୍ଡୋଲ
 ୯୧ ନାଦର ମହାନ୍ତି ଛୁଣ୍ଡୋଲ
 ୯୨ ଗୋବିନ୍ଦାକାଶ ଗଜନାୟକ ଛୁଣ୍ଡୋଲ
 ୯୩ ସଦାନନ୍ଦ ପ୍ରଧାନ
 ୯୪ ସଦାନନ୍ଦ ପ୍ରଧାନ
 ୯୫ ସଦାନନ୍ଦ ପ୍ରଧାନ
 ୯୬ ସଦାନନ୍ଦ ପ୍ରଧାନ
 ୯୭ ମନୋହର ସମାଜ ପାଲକେଇ ବାଲକେଇ
 ୯୮ ଗଜାଧରୀ ସମାଜ ଅଠମଣିକ ଅଠମଣିକ
 ୯୯ ମନୋହର ସମାଜ ପାଲକେଇ ବାଲକେଇ
 ୧୦୦ ଉତ୍କଳ ଦେବେଶ୍ୱର ବାଲୁପୁର ଲକ୍ଷ୍ମଣପୁର

୧୦୧ ଦାଳକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ବରବାପୁର
 ୧୦୨ ଦାଳକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ବାଲେଶ୍ୱର
 ୧୦୩ ମିଶ୍ର ନାଭର
 ୧୦୪ ସୁଶେଣୀ
 ୧୦୫ କୁରୁକର ମହାନ୍ତି ସୁଦରପା
 ୧୦୬ ଦାଳକୃଷ୍ଣ ନାୟକ ହାଡ଼ିକୃଷ୍ଣା
 ୧୦୭ ବରମାଳୀ ମହାନ୍ତି
 ୧୦୮ କୁରୁକର ମହାନ୍ତି ମୁଖରୀ
 ୧୦୯ ବାବୁଚରଣ ମହାନ୍ତି ବରବାହା
 ୧୧୦ କୁରୁକର ସାହୁ ସୁଦାନପୁର
 ୧୧୧ ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର ବରବା
 ୧୧୨ ନରସିଂହ ମହାପାତ୍ର
 ୧୧୩ ସୁମ ମହାନ୍ତି ସହପଦା
 ୧୧୪ ଦୁରଦାନାଥ ସଦ୍ୱ୍ୟ ବରଜା
 ୧୧୫ ପ୍ରତାପ ସାହୁ ଅରଣ୍ୟକାର
 ୧୧୬ ଅକଳ ସତ୍ତ୍ୱଳୀ ପଦ୍ମପୁର
 ୧୧୭ ପରମାନ୍ଦ ଦେବେଶ୍ୱର ଗଜାମହଲ
 ୧୧୮ କୁରୁକର ଦାସ ବରମପୁର
 ୧୧୯ ଅକୃଷ୍ଣାମୀ ନନ୍ଦ ଭରଣ
 ୧୨୦ ସୁମଚରଣ ମନ୍ଦ
 ୧୨୧ ଅର୍ଚ୍ଚନ ଲନ୍ଦ
 ୧୨୨ ପଦ୍ମନାଭ ଦାସ ବାବାବଲପୁର
 ୧୨୩ ଉନେଶ୍ୱର ଗୋପ ମହାବଲପୁର ବଟିକ
 ୧୨୪ ଦୟାଧର ସାମଲ ବରପଦା
 ୧୨୫ ରାମଦେବ ସଦ୍ୱ୍ୟ
 ୧୨୬ ମଧୁସୂଦନ ପଟ୍ଟନାୟକ ସୁଦନା
 ୧୨୭ ଦୈତ୍ୟାଧର ଦାସ ବଳସମପୁର
 ୧୨୮ କୁରୁକର ପଣ୍ଡା ବରପୁର
 ୧୨୯ ମିଶ୍ରମନସର ଅଲ ବଡ଼ଖାଟ
 ୧୩୦ ସର୍ବେଶ୍ୱର ଦାସ ବୋହରୀ
 ୧୩୧ ଦୟାଧର ମିଶ୍ର ଦୈତ୍ୟେଶ୍ୱର
 ୧୩୨ ଯୋଗନାଥ ଧଳ କୁମପଡ଼ା
 ୧୩୩ କୁରୁକର ଦାସ ପୁର ଛାତୁର
 ୧୩୪ ଯୋଗେଇ ସାହୁ ବାବାବାକ ପଟ୍ଟଣା
 ୧୩୫ ଦାଳକୃଷ୍ଣ ବର ଦାମୋଦର ପୁର
 ୧୩୬ ଉପନାଥ ଦାସ କୁରୁଗ୍ରାହୀ
 ୧୩୭ କୁଷ୍ମନ୍ଦମହାନ୍ତି ଉତ୍କଳ
 ୧୩୮ ଅକୃଷ୍ଣାମୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ବାଗପୁର
 ୧୩୯ କୁରୁକର ପଟ୍ଟନାୟକ ଦହ ମାଲି ବାଡ଼ିଆ
 ୧୪୦ ବରକୃଷ୍ଣ ସରକର ମଙ୍ଗପଡ଼ା
 ୧୪୧ ବାଲକେଇ ମିଶ୍ର ଶିଖରାଳ
 ୧୪୨ ଗଜାଧରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ସମେଶ୍ୱର
 ୧୪୩ ଫକୀର ମିଶ୍ର ବସିଣ ବ୍ରହ୍ମ

ଅଦେଶ ପ୍ରଦାନ କଲେ ଶୀତଳା, ଅନାଥ,
ନରପତନୀ କୃଷ୍ଣା ପତ୍ନୀମାନଙ୍କୁ ଶୀତଳାଙ୍କୁ
ଦୟା ଦେବେ । ଇତି ।

ଅପରାଧୀଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ଦମନ
୧୯୧୫ ମସିହା } ଗିରଫାଣୀ ଦ୍ଵାରା
କୋର୍ଟରେ } ଦେହମାଣ୍ଡୁର କୋର୍ଟର
ଦ୍ଵାରା } ମିତ୍ତଳ ଲଜଲକ୍ଷ୍ମଣ

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ।

କାର୍ତ୍ତ୍ତ୍ଵୀକୋମୋହନ ସିଂହ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ	ଟ ୩୯
କୋର୍ଟର ବିଚାରକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମହାପାତ୍ର	ଟ ୩୯
କାର୍ତ୍ତ୍ତ୍ଵୀକୋମୋହନ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ	ଟ ୨୯
କାର୍ତ୍ତ୍ତ୍ଵୀକୋମୋହନ ମହାପାତ୍ର କୋର୍ଟ	ଟ ୩୯
ଶ୍ରୀକୋମୋହନ ମିଶ୍ର ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର	ଟ ୨୯
ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସମ୍ପାଦକ	ଟ ୨୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକଦା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇଦିଅ-
ଗାରୁଅଛି ଓ ଉତ୍ତରା କଲଗ କୋଷ୍ଠାଳୟ
“ ଚତୁର୍ଥ ଏ ରେଜି ” ଅର୍ଥାତ୍ ଜାମକୁଣ୍ଡାଠାରୁ
ପାଞ୍ଚପଞ୍ଚାଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କମ୍ପା ପାଞ୍ଚପଞ୍ଚାଶଠାରୁ ଜାମ-
କୁଣ୍ଡା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମ ୧୦୦ ଦଶ ବୋର୍ଡ଼ର ବୋ-
ର୍ଡ଼ର ଲକ୍ଷ ମାତ୍ରାସୁଲ ଏକ ଟ ୧/ ଏକଅଣା
ହୁଏତେ ସକ ୧୯୧୫ ମସିହା ଜାନୁଆରୀ
ତା ୧ ରୁଠାରୁ ନିଅଯିବ, ମାତ୍ର ଫେରାକ୍ତି
ବୋର୍ଡ଼ର ମାତ୍ରାସୁଲ ନିଅଯିବ ନାହିଁ ଓ ମଧ୍ୟ
ଜାମକୁଣ୍ଡାଠାରୁ ଗିରଫାଣୀ କମ୍ପା ଗିରଫାଣୀଠାରୁ
ଜାମକୁଣ୍ଡାତକ ପୁରୁ ମାତ୍ରାସୁଲ ଏକ ଟ ୩ଅଣା
ହୁଏତେ ନିଅଯିବ । ଇତି । ୨୨୧୨୨୫୪

C. A. WHIT
Executive Engineer,
Balasore Division.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କଟକ “ଅଲୋଚନା” ସମ୍ପାଦକ ସାମ୍ବନ୍ଧରେ
ଅଧିକୃତ ଉଚ୍ଚମାସ ତା ୨ ରୁଠାରୁ ସାମବାୟକ
ସମ୍ପାଦକ ୨ ଠା ସମୟରେ କଟକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ-
ମୁକ୍ତରେ ଦେବ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବାବୁ ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣ-
କାନ୍ତ ଏମ୍, ଏ, ସମ୍ପାଦକର ଅସନ ପ୍ରଦାନ କ-
ରବେ । ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମହୋଦୟ-
ମାନେ କମ୍ପାସୁଲ ଉତ୍ତର ଦେବେ ଏହି
ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାପାତ୍ର
“ଅଲୋଚନା” ସମ୍ପାଦକ ସମ୍ପାଦକ ।

A
COMPLETE KEY
To
Lethbridge's Easy Selection
[MINOR COURSE 1894]
Containing English meanings, expla-
nations, &c. with the questions set
at the Minor Examination during the
past three years.

Price one rupee. For mofussil post-
age one anna.

To be had of the Secretary Printing
Company, Durgha Bazar, Cuttack.

CUTTACK } Akshoy Kumar Ghose
The 22nd No- } and
vember 1894 } Hara chand Ghose

ସଙ୍ଗୀତସର୍ବସାର !

ନୂତନ ! ନୂତନ ! ନୂତନ !
ଓଡ଼ିଶୀରାଗରେ ଏକମାତ୍ର ଅଦ୍ଵିତୀୟ
ସଙ୍ଗୀତସୂତ୍ର ।
ସଙ୍ଗୀତ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ଦେଢ଼ଶହ ।
ଅ ଓ ମୁ ଲ ବ ମୁ ଲ ଟ ୦ ୩ ମା ତ୍ର ।
ଏଥିରେ ଦକ୍ଷିଣୀ, ଝୁଲ, ଖେମଟା, ଟପା,
ଠମରପ୍ରଭୃତି ସମଧର-ସ୍ଵରର ଅଭିଭାଷଣ ଓଡ଼ିଶୀ,
ହୁଲ, ବଜାଳା ଓ ସଂସ୍କୃତଗୀତମାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ହୋଇଅଛି ଏପ୍ରକାର ସୂତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଙ୍ଗୀ-
ତପ୍ରେମୀଙ୍କ ନିକଟରେ ଅବଶ୍ୟକ ।
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସହାୟତାରେ କମ୍ପା
ବୁକ୍-ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍ ବାବୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ନିକ-
ଟରେ ଉପସ୍ଥାପନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ସଂଗୀତସାର

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ
ସୁଲଭ ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗୀତ ସୂତ୍ର
ସଙ୍ଗୀତ ସଂଖ୍ୟା ଶହାଧିକ ।
ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୩ ଏକଅଣା ମାତ୍ର ।

ଓଡ଼ିଶୀ ସଙ୍ଗୀତମାନଙ୍କୁ କେତେକ ସାର
ସଂଗ୍ରହ କୋଇ ଏହି ନୂତନ ସୂତ୍ର ମୁଦ୍ରିତ
ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ନାନାପ୍ରକାର ସ୍ଵରର
ଦକ୍ଷିଣୀ ଓ ଝୁଲ ସଙ୍ଗୀତ ସବୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କୋଇ-
ଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସହାୟତାରେ
ବକ୍ସର୍ସ୍ ଥି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ଉପାକରଣୀ ହରଣ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ /
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସହାୟତାରେ ବକ୍ସର୍ସ୍ ଦେଇଅଛି

ମାଲକର, ବର୍ଣ୍ଣାଳୟ, ଅପରପ୍ରା-ମେଣ୍ଡ
ଓ ନିମ ପ୍ରାଚିନେଶ୍ଵର ଇଂରାଜୀ, ଓଡ଼ିଶୀ
ପାଠ୍ୟସୂତ୍ର ଓ ଚତୁର ବ୍ୟାଖ୍ୟା, ଓ ଅଟଳସ୍ଵ,
ଓଧାଲମେସ ପ୍ରଭୃତି ସୁଲଭମୂଲ୍ୟରେ କଟକ
କଲ୍ୟାଣକାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସୂତ୍ର ଦୋକା-
ନରେ ବକ୍ସର୍ସ୍ ଦେଉଅଛି ସୁଲଭ ଶୁଣ ଓ
ଶିକ୍ଷକମାନେ ଅକ୍ରେପରେ ପାଇପାରବେ ।

ଲୁଗା ଓ ନାନାଦ୍ରବ୍ୟର ଦୋକାନ ।

ଏହି ସହର କଟକ ଗୋଧୂମକଳାର ଶ୍ରୀମୁଖ
କାର୍ତ୍ତ୍ଵୀକୋମୋହନ ସମ୍ପାଦକ ବା ସମ୍ପାଦକ
ଅନୁମୋଦନ ଦୋକାନରେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଣା, ବ-
ଲକ, ରେସମା ଓ ଗେର ଲୁଗା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ପ୍ରୟୋଗୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅତି ସୁଲଭ ଏବଂ ଏକ
ଲକ୍ଷ ବରରେ ବକ୍ସର୍ସ୍ ଦେଉଅଛି ।
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୁଗାର ଖରଦ ଦର ସେହି ଲୁଗା
ହସରେ ଲେଖା ଅଛି ଯଦୁ ପ୍ରାଦକମାନଙ୍କ ପ
ସରେ ଏହା ବଜ୍ର ସୁଧା । ଯେତେବେଳେ ଦର-
ଦାନ ବରଦାର ଅବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ତେବେ
ଦାନ ଦେଖି ଚାହିଁ ହସରେ ମନପା କରୁ ମୂଲ୍ୟ
ଦେଲେ ଲୁଗା ନେଇ ଯାଇବେ । ସମସ୍ତ
ପ୍ରାଦକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏକଦର ଦାବୀ ଠାରୁ ଅଧିକ
ଦା ଉଣା ନିୟା ଯାଏ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚତର ଦ୍ରବ୍ୟର
ନାମ ଓ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନେ ଲେଖା ଗଲା । ପ୍ରାଦକ-
ମାନେ ଜିନିଷ ଦେଖି ବକାର ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇଲେ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଖିବେ ଯେ ଅନୁମୋଦନର ମୂଲ୍ୟ
ସଂଗ୍ରହୀତ ଅଛି ।

ନଗର ମୂଲ୍ୟରେ ମୋଟ ସମ୍ପାଦକ ତାଙ୍କ-
ଯୋଗେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଯାଏ ଏବଂ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି
ଅନ୍ତରା ଶୁଣ ଅଣା ଅଗ୍ରୀମ ପଠାଇଲେ ହେଲୁ-
ପେଏବେଳ ତାଙ୍କରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଅଛି ।

ତଥ୍ୟସୂଚୀ ।

କଳସର ନାମ	ମୂଲ୍ୟ
ଅଟମେଟି ପେଟସାଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୧/୨
ଲଲି ଓ ତେଜ ପେଟସାଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୧/୪
ଓଡ଼ିଶୀ ପେଟସାଲ	୧ ୧ ଟ ୦ ୩/୪
ନକସା କାଗଜ	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୪
ଫୁଲସକେସ୍ କାଗଜ ସମ୍ପାଦକ	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୪
ଏକକ ରୁଲିକାଗ	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୪
ଏକକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୪
ପାକସାହୋଷପେଟର ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ	୧ ୧ ଟ ୨ ୧/୪

ଜାକଜାକର ସରକାର	୧୯୫୦/୧
ଏକକ ମଧ୍ୟମ	୧୯୫୦/୧
ଲକ୍ଷ୍ୟା ସରକାର ୧୦୦୦୦୦୦/୧୦୦୦୦୦୦	୧୯୫୦/୧
ଏକକ ମଧ୍ୟମ ୧୦୦୦୦ ୧୦୦୦୦/୧୦୦୦୦୦୦	୧୯୫୦/୧
ଗାଜିକାକର ୧୨ ପୃଷ୍ଠା	୧୯୫୦/୧
ସୀଦାଳ	୧୯୫୦/୧
ଏକକ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଏହାକୁ ଅଧ	
ବୋଉଲ କଲରେ ସହାନ	
ତୁଳନ ପରେ ଶୁଦ୍ଧ	
ନେରେ ଉତ୍ତମ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ	
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ	୧୯୫୦/୧
ସୀନଟ ପେନସୀଲ	୧୯୫୦/୧
ରବର	୧୯୫୦/୧
ଦୁଃସମ୍ପାଦକ କଲମ	୧୯୫୦/୧
ଲୁହା କଲମ (ନକ) ସରକାର	୧୯୫୦/୧
ଏକକ ଉତ୍ତମ	୧୯୫୦/୧
ଏକକ କଳ୍ପମାନକବୋନମ	୧୯୫୦/୧
କାଚଦୁଆର ଜାକଜାକ ସହାନ	
(କଳ୍ପମାନକ) ଗୋ	୧୯୫୦/୧
ଏକକ ସାଧାରଣ	୧୯୫୦/୧
କଳ୍ପମାନକ ସରକାର	୧୯୫୦/୧
କୋଉସ୍ତାର ଦେବ	
କଳ୍ପମାନକ	୧୯୫୦/୧
ମନକେବ	୧୯୫୦/୧
ମୁଦ୍ରଣପତ୍ରର ପ୍ରସ୍ତୁତକା ଓ	
ଲୁପ୍ତକଳ୍ପମାନକ	୧୯୫୦/୧
ଲେକେଣ୍ଡର	୧୯୫୦/୧
ମେକସର ଅପର	୧୯୫୦/୧
ସାକ୍ତ ସରକାର	୧୯୫୦/୧
ସଲକାଳ	୧୯୫୦/୧
ଦେବାଳଗର ମାକାୟା	୧୯୫୦/୧
ଏକକ ଏକକାକଅ	୧୯୫୦/୧
ସେକ	୧୯୫୦/୧
ଅଭିଭେକ	୧୯୫୦/୧
କାସ	୧୯୫୦/୧
ସାକସରକାର	୧୯୫୦/୧
କଳ୍ପମାନକ ସରକାର	୧୯୫୦/୧
ସିଦ୍ଧାନ୍ତ-ଏହାକୁ କୋଉସ୍ତାର	
କାଚରେ କଳ୍ପ ମଧ୍ୟରେ	
କଳ୍ପମାନକ କୋଉ କଳ୍ପ	
କାଚରେ କଳ୍ପମାନକ ଦେଲେ	
କାଚ ପ୍ରକାଶକ ବନ ଦେବ ସେ	୧୯୫୦
କଟକ	ଅଭିଭେକ ଦେବ
କୋଉସ୍ତାର କଳ୍ପ	କଳ୍ପମାନକ

ଦୁଇରେ ଟଙ୍କା ପ୍ରସ୍ତାର ।
BISHAHARI
 ବିଷହରୀ ।

ହୁତାଣ ହୁଅ ନାହିଁ ।

ଜାକଜାକ, ଶୁଦ୍ଧ ଉତ୍ତମ ବ୍ୟାସ ମହାଶୟନ
 ଉପଦେଶ ଓ ପାଠକଲ୍ୟାଣର ଅବର୍ତ୍ତନଦୌ-
 ଶ୍ୟ ସେବକ କର । ଏହାହୀନ ସହଜ ପ୍ରକାର
 ପାଠକ ଓ ଉପଦେଶ କଳ୍ପମାନକ ୧୫ ଟଙ୍କା
 ଓ ପ୍ରମେଦ ୧୦ ଟଙ୍କା କଳ୍ପମାନକ ଅଭିଭେକ ଦୁଆ-
 ର । ଏଥିରେ କଳ୍ପ ଅଭିଭେକ ଦେଉଅଛୁ,
 ଏହା ଦେଖାଯିବ ଦୁଆର ସହାୟକ ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଠକଲ୍ୟାଣ ପାଠକାଳ
 କଲେ ଦୁଇରେ ଟଙ୍କା ପ୍ରସ୍ତାର ଦେବ ।
 ମୂଲ୍ୟ-ସେବକାକ୍ଷର ୩୯ ଟଙ୍କା, କେଶକଲ୍ପ-
 କର ୧୯ ଟଙ୍କା, କଳ୍ପମାନକ ପୁସ୍ତକ ୫୯ ଟଙ୍କା,
 ସ୍ୟା ୫ ଓ ଜାଣ ୧୦/୧୧ ଦ୍ୟକଶ୍ରୀ ପତ୍ର ସହଜ
 ଉପଦେଶ ୫୫ ପିଠା ପୋଷ୍ଟରେ ୧୦ ପିଠା ।

“ପ୍ରଧାନ ଏକେଶ୍ୟ ମେଧାର୍ଥ କଟକରୁ ପାଳ ଏକ
 କୋ, ଖୋସପଟା, ତନାବଜାର କଲ୍ପକା”

କଟକର ଏକେଶ୍ୟ
 କାକ୍ ଏଲ୍, ଏଲ୍, ନାଦକ
 ଉତ୍କଳସମିତୀ ମେଡିକାଲ୍ ସୋସାଇଟି ।
 କଟକ ଓଡ଼ିଶା

କଲ୍ପରେ ନୁହେଁ ! କଲ୍ପରେ ନୁହେଁ !!
 କଲ୍ପରେ ନୁହେଁ !!!

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମେହରୋଗର ଉପଦେଶ ।
 “ଗନରେ ଡାକ୍ତର !”

ସେହି ଦୁଆର ମେହରୋଗର ଜଗତର
 ସହସ୍ର ନରକାଳକୁ ମରଣାନ୍ତର ସହାୟକ ପ୍ରକାର
 କରୁଅଛୁ, ସମସ୍ତ ଚିକିତ୍ସକ ମଣ୍ଡଳୀ ମେହ
 ରୋଗର ପ୍ରକାର ଉପଦେଶ ଦେଲେ ପ୍ରକାର
 ହୁଏ, ସେହି ନାମକାଶୀ ମେହରୋଗ ଦୁଆ-
 ର ପ୍ରକାର ପାଠକାଳ, କଳ୍ପମାନକ ଆଦି ପାଠକର
 ଅଭିଭେକ ପ୍ରକାର କଲ୍ପମାନକ ଏହି ଏକକାକ୍ଷର
 ମହୋପଦେଶ “ଗନରେ ଡାକ୍ତର” ଅଭିଭେକ କୋ-
 ଳ, ଚିକିତ୍ସା-କଳ୍ପମାନକ ମହାଶୟନ ଶୁଦ୍ଧ
 ଅବ ଦୁଆର ଶୁଦ୍ଧ ମହାଶୟନ ପାଠକାଳ ଅଭିଭେକ
 ଦେଲେ ପାଠକାଳ ଏବଂ ନାକାକ୍ଷର ଉପଦେଶ ସେବକ-
 କର ଦୁଆର ଦେଲେ ପାଠକ, ତେବେ ଅଭେ

ଏହି ମହୋପଦେଶ ସେବକର ପ୍ରକାରକର;
 ଅବଦାନ ଅଭିଭେକାଳ କର କର । ସେବକରୁ
 ଏହା କୁମ୍ଭର ସେବକ ଠିକ ପ୍ରକାର ଉପଦେଶ ।
 ଦୁଆର ଦେଖା କ ମେହମାନକ କଳ୍ପ
 ଜାକଜାକମାନେ ପଢ଼ନ୍ତୁ କଲ୍ପମାନକ ଅଭିଭେକ
 ମୂଳକ ମାକାକର ଅଭା ଶୁଦ୍ଧମାନେ, ସେମାନେ
 ଏହି ଉପଦେଶ ଦେଖି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭିଭେକାଳ କର କର-
 ଅଛନ୍ତି । ଏହା ତେବେ ଦେଖି କଲ୍ପମାନକ ଦେଲ ନା-
 ହିଁ । କଲ୍ପମାନକ, ଅଭିଭେକାଳ ଓ ଜର୍ମାନ କେଶାୟ-
 ପ୍ରକାର ଜାକଜାକମାନେ ସହାୟକ ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା
 ପ୍ରକାର ଅଛନ୍ତି ସେ, “ଗନରେ ଡାକ୍ତର”
 ପର ସ୍ତାୟୀ କିମ୍ପାକଳ ମେହରୋଗମାନକ
 ଉପଦେଶ ଅଭିଭେକ ଦେଖା ନାହିଁ । ଏହାକୁ ସେବକ
 କଲେ ଧାର ଦୌରାକ୍ଷର, ମେହ, ପ୍ରମେଦ, ଶୁଦ୍ଧ-
 ମେହ, ପ୍ରମେଦକାଳ, ସହାୟକ, ଧାର କଲ୍ପ-
 କାଳ, ପ୍ରମେଦରେ ଅଭିଭେକ କାଳ, କାଳରେ
 ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟକା, ପ୍ରମେଦ ସହଜ ଶୁଦ୍ଧମାନକ, ଦାକ୍ଷି-
 ଶାକ କାଳ, ସୁରକ୍ଷକାଳ ପାଳକା, ପ୍ରମେଦ
 ଶୋଷାକାଳ ଦେଲେ ପ୍ରକାର, କଲ୍ପରେ ମୁକ୍ତକାଳ
 ପ୍ରକାର ଶୁଦ୍ଧମାନକ ପାଠକାଳ କଳ୍ପ ଓ କଲ୍ପ-
 କେଶ୍ୟ ଦେଖି ଅଭିଭେକ ଦେବ । କଲ୍ପ ମାଂସ
 ଓ କଲ୍ପମାନକ ଦୁଇ ଦେବ । କଲ୍ପ କୁମ୍ଭମାନକ ଓ
 କଲ୍ପମାନକ କଲ୍ପମାନକ କର ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ପିଠା ୧୨ ଟଙ୍କା ପ୍ୟାକେଟ ୧୦୦/୧୦୦
 ଜାକଜାକ ୧୦ ଟଙ୍କା
 କଲ୍ପମାନକ ଏକକାକ୍ଷର ଏକକାକ୍ଷର ।
 ସେ, ପି, ନାୟ
 କ ୫୫ ମର କେଶକାଳ କେଶ
 କଲ୍ପକାଳ ।

ଉତ୍କଳସମିତୀର, କଳ୍ପମାନକ କଳ୍ପମାନକ ଶର୍କା
 କଳ୍ପମାନକ କୁମ୍ଭମାନକ ଦେଲେ ଅଛୁ, ସତ୍ୟା—
 ପ୍ରମେଦର ସହାୟକ
 ଧାରାକାଳ ୧୦/୧
 ଅଭିଭେକ ୫/୧
 ଶୁଦ୍ଧ ଏବଂ ପ୍ରମେଦ ୫/୧
 ମାକ୍ କୋଶାକାଳ କଳ୍ପମାନକ ସେତେ ଶୁଦ୍ଧ ଦେଲେ
 କଲ୍ପମାନକ ୧୦/୧ କୁ କଳ୍ପମାନକ ଦେବ କାଳ ।
 ଦୁଆର ଓ କୁମ୍ଭମାନକ ସହାୟକ ଶର୍କା ପ୍ରମେଦ-
 ଅଭିଭେକ ଦେଖା ଓ କୁମ୍ଭମାନକ ସହାୟକ ଦେବ ।
 ଅଭିଭେକ ଦେଖା ସହାୟକ ସହଜ କଲ୍ପମାନକ
 ଦେଲେ ପାଠକ ।
 କଳ୍ପମାନକ ମୂଲ୍ୟ କଳ୍ପମାନକରେ ପାଠକ-
 କାଳ ଦେବ ।
 ଏହି କଳ୍ପମାନକ ସହଜ, କଲ୍ପମାନକ କଳ୍ପମାନକ କଳ୍ପ
 କୁମ୍ଭମାନକ ସହାୟକରେ ମହାଶୟନ ଦେବ

ଅନେମାନେ ଅଧ୍ୟାୟ ଦ୍ଵାରା ସହିତ ଅବ-
 ଗତହେଲୁଁ ଯେ ମହାପୁରୁଷ ମହାବ୍ରାହ୍ମଣ ଗଣମାନଙ୍କ
 ଶ୍ରେଣୀଗଣରେ ମହାମାତ୍ର୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରାଲ
 କାହାଦୁରୁଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସାକ୍ଷାତକରିବା କାରଣ
 କଲେକରାକୁ ଅତି ସେହମାତ୍ର ତା ୨୮ ରାତ୍ରେ
 ଲହ ସମାଜରୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲେ । ମୂରୁର ଚାହି-
 ଦିଲ ପୁରୁ < ମନୁ ଅସାଧ୍ୟ ବିଶ୍ଵେଶ୍ଵର ତାହାକୁ
 ଅନୁମତି କଲ ଯେ କୌଣସି ଚିକିତ୍ସା ମାନିଷ୍ଠ-
 ନାହିଁ । ମହାବ୍ରାହ୍ମଣ ୧୨୨ର୍ଷ ବୟସରେ ସାବା-
 ନନ ଦୋଳ ସୁତ୍ୟାଗ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶ ପୁସ୍କ ୧୧୨୨ର୍ଷ
 ମନୁ ଶ୍ରେଣୀରେ ୧୨୨ ଶ୍ରେଣୀ ଦେବ ଜ୍ୟାମ
 ଚଲେ ମାତ୍ର ଏହି ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସେ ପୁଣ୍ୟା-
 ଚର ଯେଉଁ ଅସାମାନ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟତା ଏବଂ ଚରତ୍ର
 ବଳ ଦେଖାଇଥିଲେ ତହିଁପାଇଁ ଜାଦୀକ ଅବା
 ନମୂରୁ ଅଧିକତର ପରଜାପକ ବିଷୟ ଦୋଇ-
 ଅଛି । ଲହସେପର ଅବଶରେ ମହାବ୍ରାହ୍ମଣ
 ଅସମା ସୁତ୍ୟାଗ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଚଳିତ
 ହଇ ଗୋଟିଏ ନୁତନ ସାହିତ୍ୟକୌଶଳ ଦେଖା-
 ଲୟାଇ ଅଛନ୍ତି । ମହାବ୍ରାହ୍ମଣ ମଧ୍ୟ ମହାବ୍ରାହ୍ମଣ
 ପର ଦେହଶୁଦ୍ଧକର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନୁଗ୍ରାହୀ ଦୋଇ
 ଉଚ୍ଚକାଗାୟ କାଳକାଳ ଶିକ୍ଷା ଜମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ
 ବୃଦ୍ଧ ବଦନାୟ ପ୍ରାପକ ହଇଅଛନ୍ତି । ମହା-
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ଏବଂ ଦେବୀନ ମହାବ୍ରାହ୍ମଣ ସଙ୍ଗରେ
 ଲଲହରାକୁ ଅସିଥିଲେ । କାଳୀଘାଟରେ ଶବ
 ସଂସ୍କାର କଲହରୁ ବସବ୍ରାହ୍ମଣ ଦରତ୍ର ଲେ-
 ହକୁ ଏବଂ ୨୫୭୭ ଜମ୍ଭର ଓ ଜଜ୍ର ଏବଂ
 ଟିକା ଦାଳକର ସ୍ଵଦେଶରୁ ପ୍ରକାଶମନ
 କଲେ । ମହାବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ଗୋଟିଏ ପୁତ୍ର ଓ ଉଚ୍ଚକାହି
 ବଦନା ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଛନ୍ତି । ଜ୍ୟେଷ୍ଠପୁତ୍ରର ବୟସ
 ଦଶବର୍ଷ ପରମେଶର ଗୋଟାଳୁଣୀ ମହାବ୍ରାହ୍ମଣ
 ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ପୁତ୍ର ବଦନାକୁ ସାନ୍ତୁଳୀ ପ୍ରକାଶ
 ଏବଂ ମହାବ୍ରାହ୍ମଣ ସମ୍ଭାର ଶାନ୍ତି ବ୍ୟାଧି କଲେ

ଉଚ୍ଚକାହିର ସମାଦେଶମାନଙ୍କରେ ପ୍ରକା-
 ଶିତ ଏବଂ ତାରସମାଦେଶ ଜଗାଯାଏ ଯେ ମୁଖ୍ୟ
 ଶାସନା ନିର୍ଦ୍ଦା ନାମକ ଏବଂ ପ୍ରାଚୀନରେ ଏବଂ ସରୁ
 ବର ସେଠାରୁ ସମାପତ ଚଳ ବଦନ ଅପବା-
 ନକାହିମାନଙ୍କ ଇଂରାଜ ନବର୍ତ୍ତମେଶକ ବରୁତ୍ର-
 ରେ ଧର୍ମସୂକ୍ତ କରବା ଦାଉଣ ଅନୁବେଷ
 ହଇଥିଲେ । ସେ ଉତ୍ର ସଙ୍ଗରେ ଯେଉଁ ଦେବୀ
 କରଥିଲେ ତହିଁର ସଂକ୍ଷେପ ନିର୍ମ ଏହି ୧ ଦେ
 ଅପବାଚନାରେ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ପୁସ୍କପୁସ୍କମାନେ

ଯେମନ୍ତ ଅସାଧ୍ୟାଗଣ ବାଉରୁ ପ୍ରକାଶ ପୁସ୍କ
 ବିକ୍ରୟକେଶରେ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ପସ୍ତୁ କରଥିଲେ
 ତାହା ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର ସୁଖଣ ବର ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଇଂରାଜମାନେ ଉପାୟ ଥାଇ ଅନୁମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ
 ଅନୁମତି କରବା ସୁଲେ ଚେମନ୍ତ ବାଉରୁ ପ୍ରକା-
 ଶ ପୁସ୍କ ଦେମାନଙ୍କୁ ଚିତ ଦେବା ବର୍ତ୍ତମାନ ।
 ଏଥିରେ ମୂରୁର ବିଷ୍ଣୁ ବଦନା ଦାସପୁସ୍କା ଏବଂ
 ବୋଗରୁର ବିକ୍ରୟ ଅଟେ । ତୁମ୍ଭମାନେ ଜା-
 ଣ ଯେ ମୂରୁ ବାହାରକୁ ଶ୍ରଦ୍ଧ ବାହିଁ । ଯେ-
 ଉଁ କର ଯାହା ହସାଳରେ ମୂରୁ ପଠିବାର ଅଛି
 ସେ ଘରେ ଗୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ମରତ ।
 ଅଧିକ ଯେବେ । ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର ମୂରୁ ନିଦ-
 ଟରେ ଦେବୀର ଅଛି ଦେବେ ଧର୍ମସୂକ୍ତରେ
 ପ୍ରାଣ ହସ ଯେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲଲ ଦେବ । ଅଧିକ
 ମୂରୁରୁ ଜ ଉର ଜୋହାଳ (ଧର୍ମସୂକ୍ତ)ରେ
 ପ୍ରବୁରୁ ହୁଅ । ତହିଁର ହୁଅ ଯେ ଏଥି
 ଉତ୍ତରୁ ମୁଖ୍ୟାଦେବୀ ଅପବା ସିଦ୍ଧମାନଙ୍କୁ
 ଜେହାଳ ପ୍ରବୁର ଜମନ୍ତେ ଚାହିଅକ୍ତେ ପଠାଇ
 ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଅ-
 ପବାମାନେ ସଦଳରେ ବର୍ଣ୍ଣରୁ ଦେବୀର
 ଶାନ୍ତ ନୁହନ୍ତି ।

ଉଚ୍ଚକାହି ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ହରୁରେ ପର ୧୮-
 ୧୯ ସାଲର ଅ ୧୨ ଓ ୧୨ ଇଲମାନ ବିଧି-
 ବକ ଦୋଇ ମହାମାତ୍ର୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରାଲ
 କାହାଦୁରୁଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ମରେ ପର ୧୮୧୯
 ସାଲ ଚିତ୍ତମୁଖ ମାତ୍ର ତା ୨୨ ରାତ୍ରେ ଜାଣଦୋ-
 ରୁ ଅଛି । ପ୍ରଥମ ଲୁଣିଲ ୧୨ ଅଲକଦାସ
 ସମୁଦାୟେ ବିଦେଶରୁ ଅମଦନା ଦୁବ୍ୟର ମାସୁର
 ବିଷୟର ପୁସ୍କଅଲକ ସଂଗୋଧର ଦୋଇ
 ତପାପୁରା ଓ ନୁଗାଉଣରେ ଶରଦସ ୧୫ ଟିକା
 ଲେଖାଏଁ ମାସୁର ଚିତ୍ତପୁର । ଉଚ୍ଚକର୍ତ୍ତ ଅଲମ୍ବରେ
 ସରକାରଙ୍କ ଅଧିକ କଷ୍ଟଦୁଗହୁର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ-
 ରେ ମାଜାପ୍ରକାର ଦୁବ୍ୟଉପରେ ମାସଲ ବସି-
 ଥିବା ପ୍ରକାରେ ତପାପୁରା ଓ ଲୁଗା ମାସୁରରୁ
 ଶ୍ରୀ ଦୋଇ ଥିବାରୁ ଉଚ୍ଚକର୍ତ୍ତାସିଦ୍ଧର ନିତ ଅ-
 ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଅଲକଦାସ ଜାହା
 ଶୁଖିଗଲା । ମାତ୍ର ଏଥି ସଙ୍ଗରେ ଦେଉଁ ଅ ୧୨ ରକ
 ଜାଣଦୋଇଅଛି ତପାପୁର ଏବେଶର କରମାତ୍ର-
 ବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଉଥିବା ତ ୨୦ ମର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ପୁରା ଶର ଦୋଇ ଚିତ୍ତପୁର ଜମ୍ଭରୁର ପୁରା ଓ
 ତହିଁରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବୀ ନୁଗାଉଣରେ ବିଦେ-

ଶରୁ ଅମଦାନ ଦେବା ପୁରା ଓ ନୁଗାଉଣ
 ମାସୁର ବସିଅଛି । ଏ ଅଲକର ବିକ୍ରୟ ସମୟ-
 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଙ୍ଗରେ ଲୁଗା ଚର୍ଚ୍ଚ ବିକ୍ରୟ
 ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଦେସବ୍ରାହ୍ମଣ ସଦ୍ୟମାନେ
 ଏ ଅଲକ ଅଜ୍ଞାୟୁ ହୁଗା ବିହୁ ଅନୁଚା
 ତ ୨୯ ମର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶ୍ରୀ ଦେବୀର ପ୍ରସ୍ତାବ
 ଦରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ଜାହା ସଫଳ ଦେଲ ନାହିଁ ।
 ଯାହା ଦେଉ ଅଲକରେ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରାଲକୁ
 ଅଧିକାର ଦିଅମାନ ଅଛି ସେ ସେ ଅବସ୍ୟତ
 ବିଦେଶରୁ ବଲେ କୌଣସି ସମୟରେ ବିଦେ-
 ଶ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରବୁର ଦାବ ତ ୨୯ ମର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ପୁରା ଶର ଦେଉଗାରିବେ ।

✓ କାସ୍ତ୍ରୁ ସମିତିର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅଧିକେଶ୍ଵର ମତ
 ଉପମୁଖ ମାତ୍ର ତା ୨୮ ରାତ୍ରେ ଦନାଉସ
 ସଦ୍ୟାକ ଲକ୍ଷ ଏବଂ ଦୁହୁତ୍ର ପଡ଼ିଅରେ ଦୋ-
 ଇଥିଲା । ସଲମଣ୍ଡ ସମିଅତା ଦାବ କଡ଼
 ପରୁର ଉପେ ରଚିତ ଦୋଇ ଥିଲା ଏବଂ ତହିଁ-
 ଘାଟିରେ ପ୍ରକାଶମାନଙ୍କ ଦସାବରମାତ୍ର ଏବଂ
 ଦୁହୁତ୍ର ଅଧିକାଦାରେ କରୁଥିବ ଦୋଇ ଥିଲା ।
 ଅନ୍ୟତ ଲୁଣିପତ୍ର ପ୍ରକାଶ ଏବଂ ୨୦୦ ବର୍ଷ-
 କ ସଙ୍ଗରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇ ଥିଲେ ଏବଂ
 ବଜାରସର କମିଶନର ଶ୍ରୀମୁଖୁ ସବୁ ଏବଂ
 ତଳ ଶ୍ରୀମୁଖୁ ଜେନମାନ ସାଦେବମାନେ ସଲରେ
 ପଦାର୍ପଣ କର ପୁଣ୍ୟମା ଦାବ ମଣ୍ଡିତ ହୋଇ
 ଥିଲେ । ସଲପତ ମାତ୍ରବର ବୟ ଶ ସମବା-
 ଦାପୁର ପୁସାର୍ଥ ଏବଂ ମତୋବର ବିକ୍ରୟ ଦାବ
 ବୁଝାଇଦେଲେ କୌଣସି ସ୍ଵଚ୍ଚନିଚିତ ଅ-
 ନୋକର ଏ ସଲର ଉଦେଶ୍ୟ ନୁଦେ କାସ୍ତ୍ରୁ-
 ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷା ବିପ୍ରାର କାସ୍ତ୍ରୁମାନଙ୍କର
 ଶାବତ ବିଦ୍ୟାପର ଉପାୟ ଉଦ୍ଦାବର ଏବଂ
 ସାମାଜିକ ସମ୍ଭାର ଏ ସଲର ମୋକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 କାସ୍ତ୍ରୁମାନଙ୍କର ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଶାବତା ଏବଂ ମାତ୍ର
 ଲେଖା ପଢ଼ି ଲୁଣିପ । ଲୁଣିପ ଗବର୍ଣ୍ଣମେକର
 ସାଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚକର୍ତ୍ତରେ ଉଚ୍ଚତ ଶାନ୍ତ ଲେଖା
 ପଢ଼ି ଶିଖିଲେ ଏବଂ ସେ ଲେଖି ପଢ଼ି ଶାଲର
 ସେ ଅପବା ଶୈଳର ବ୍ୟବସାୟ ଶ୍ରୀ ସୁଦେଶ
 କଲ । ପୁରୁଷ କାସ୍ତ୍ରୁମାନଙ୍କ ଶାବତା ଦୁଗ-
 ତର ବାଧି ତେଜାକୁ କାସ୍ତ୍ରୁଜାତ ମଧ୍ୟରେ
 ବରଦୁବା ବିପ୍ରାର ଦେଉଅଛି ଏବଂ ବକସୟ
 ଦେଉ ଅଛି । ସଲର ପ୍ରାକରେ ଏଥିରୁ ବହୁତ

ଦେଖା ଦେବା ହେଉ । ମାତ୍ର ଏ କମରର
ଚାନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁ ଓ କରଣ ସହମାନ ମହାଜିଲ୍ଲାରେ
ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ଅଛନ୍ତି ।

ସର ସୋମବାର ସନ୍ଧ୍ୟା ୭୭୩ ସମୟରେ
ଏ କମର କରମାନ ସୁଲରେ କଟକ ଅଲୋ-
ଚନା ସଭାର ପ୍ରଥମ ବାର୍ଷିକ ଅଧିବେଶନ ହୋଇ-
ଥିଲା । ଅନେକ ଗୁଣ୍ଡା ବନ୍ଦୁଲୋକ ସମବେଦ
ହୋଇଥିଲେ । ବାବୁ ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣ ବାସ
ସଭାସଭା ପଦରେ କରଣ ହୋଇ ଚାର୍ଯ୍ୟାଳୟ
କରିଲେ । ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଗୁଣ୍ଡ ବାର୍ଷିକକରଣଣୀ
ପାଠକଲେ । ଇଞ୍ଚି କୁ ଜଗନ୍ନାଥ ସେ ସର ୧୮
୧୩ ସାଲର ଶେଷ ଭାଗରେ ଏହି ସଭା ପ୍ରାପ୍ତି
ହୋଇ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରମାନଙ୍କୁ ପୁଣି ଅଧି-
କାରୀ ମାନ୍ୟତା ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଏ ସଭାର
ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ଏ ମାନ୍ୟତା ଶିକାର ସଂକୋଚ
କରମାନଙ୍କୁ ଏହି କର୍ମାଳୟରେ ଦେଖାଗଲେ ଏଥିର
ଶିକାର ଓ ଉତ୍ତମାନେ ଏ ସଭାର ପ୍ରଧାନ ସଭ୍ୟ
ଏବଂ ଉପାଧିକାରୀ ଅଛନ୍ତି । ଛାତ୍ର ସୁଲର
ବେଳେକ ଶିକାର ଓ ଶିକ ଏବଂ କଲେଜିଏଟ
ସୁଲର ଦେବେକରଣ ଶିକ ଏବଂ କରଣ ସଭ୍ୟ
ଅଛନ୍ତି, ସଭ୍ୟସଭ୍ୟା ପ୍ରାୟତଃ ଉକ୍ତ ଅଟେ ଏବଂ
କରଣ କର୍ମରେ ୧୧ ଥର ଅଧିବେଶନ ହୋଇ-
ଥିଲା । ପ୍ରକୃତ ପାଠ ଓ ଅଲୋଚନା ପ୍ରକଳାପ
ରଚନା ପାଠ ଓ କରଣ ପ୍ରଦାନ ଏ ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟ
ଅଟେ । କରମାନଙ୍କୁ ଦେଖନ ଓ ସୁ-
ଦୀବ ଯୋଗାଣ ସୁଲରେ ପଢ଼ାବିବା କମଳେ
ଏ ସଭାର ଗୋଟିଏ ପାଠାପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଅଛି ।
ସେହି ପାଠାପ୍ରାପ୍ତିରେ ଅଠମଲକର
ମହାଜିଲ୍ଲାରେ ୫ ୧୦୦ ଙ୍କା ଓ ଗୁଣ୍ଡାକୋଟର
ଗଜାକୋଟର ୫ ୧୦୦ ଙ୍କା ଦାନ ଏବଂ ସହ୍ୟମା-
ନକୋଟର ୫ ୧୦୦ ଙ୍କା ରେବାସମ୍ପ୍ରଦାନ ହୋଇ-
ଥିଲା ଉପରାସୁ ଶିକ ବେଳାରେ ୫୧୨୧୩
କମଳ ହୋଇ ସରକିଶୁ ୫ ୨୧ ଙ୍କା କେବେ
ଅପା ତମା ଅଛି । ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଗୁଣ୍ଡ ଏ
ସଭାର ସଭାସଭା ଏବଂ ବାବୁ କମଳେକର ମହା-
ଜଗନ୍ନାଥସଭା ଅଛନ୍ତି । ଉପୋକ୍ତ ପାଠାପ୍ରାପ୍ତି
ବାବୁ କରଣକର ଚାନ୍ଦ୍ରା ଗୁଣ୍ଡ ଦେବବାର
ପ୍ରଧାନ କଲେ ଏବଂ କରମାନେ ଅନୁମୋଦନ
ହୋଇ ଉପରାସୁ ସଭାସଭା ମହାଜଗନ୍ନାଥ
ମହା ଏବଂ ଉପରାସୁ ଅନୁମୋଦନ ଦେବା କର-
ମାନଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ସୁଲର ବନ୍ଦୁକା ପ୍ରଦାନ କର

ସଭାସୁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଅନୁମୋଦନ କରୁଥିଲେ ।
ପରଶେଷରେ ଚାନ୍ଦ୍ରା ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ, ବାବୁ
କରଣମୋଦନ ସେବାପ୍ରଦାନ ପ୍ରଭୃତି ସଭାର ଗୁଣ୍ଡ-
ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ଏବଂ ମାନ୍ୟତାପ୍ରାପ୍ତ ଉପରାସୁକର
କରଣକର ବସନ୍ତରେ ବନ୍ଦୁକା କଲେଜିଏଟ
ସଭା ଉପରେ ହେଲା । ଅନୁମୋଦନ ଅପା କରୁ
ଏ ଏହି ବାର୍ଷିକ ସଭାର ସଭାସଭାକର ପଲ-
ଦାନ ସହ୍ୟମାନେ ଉପାସୁକ ହୋଇ ଅଗ ମେକର୍ଷ
ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଉପାସୁକ ସମର୍ଥ ଦେବେ ।

ଚାନ୍ଦ୍ରା ମହାସମିତିର ଅଧିବେଶନ ।

ଚାନ୍ଦ୍ରା ମହାସମିତିର ଦଶମ ଅଧିବେଶନ
ମାନ୍ୟଜିଲ୍ଲାରେ ଗଜମାସ ତା ୨୭ ରାଜ୍ୟରେ
ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ତା ୨୯ ରାଜ୍ୟରେ ଶେଷ ହେଲା ।
ଏହି ଅଧିବେଶନର ଅଧ୍ୟକ୍ଷାଳକ ଯେମନ୍ତ
ଉପାଧିକାରୀ ଏ ସମାବେଦସଭାର ମାନ୍ୟକର ଅଧ୍ୟ-
କ୍ଷାଳକ ସଭା କରୁଥିଲେ ତାହା ପାଠକମାନଙ୍କୁ
ପୁଣି ଜଗାଇଅଛି । ଏଥର ଅଧିବେଶନର
ସଭାସଭାସଭାରେ କରଣ ପାଳିମେଣ୍ଡର ଚଣେ
ସଭ୍ୟ ଓ ଏକସାଥେକ ମନୋମାନ ହୋଇ ଗର-
ମାସ ତା ୧୧ ରାଜ୍ୟରେ ମାନ୍ୟଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରକୃତରେ
ଏବଂ ଚାନ୍ଦ୍ରାକ କରଣେ ସମ୍ମାନସଭାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷାଳକ
କରୁହୋଇ ଥିଲା । ସାଦେବ ମହୋଦୟ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷାଳକବାସୀ ଏବଂ ଗୁଣ୍ଡାକରଣ ପ୍ରଦାନ
କରଣ ସଭାକରୁ ଥିବାର ଜଗାଣାଏ ।
ତା ୨୭ ରାଜ୍ୟରେ ଅଧିବେଶନ ଅରମ୍ଭହୁଅନ୍ତେ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷାଳକମାନଙ୍କର ସଭାସଭା ମାନ୍ୟକର
ରକେଷାକେଉଡ଼ି ଗୁଣ୍ଡର ନାନାପ୍ରାକରୁ
ଅଧିକାରୀ ପ୍ରକଳେପଗ୍ରାମକୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷାଳକ
ସେହି ବନ୍ଦୁକା ପାଠକଲେ ଚାନ୍ଦ୍ରା ପ୍ରଦାନ-
କଲେ କି ମହାସମିତିର ମୁଲକର ସର ୧୮୮
ସାଲର ଗୋଷଣାସଭା ଅଟେ କି ଯାହା ଗୁଣ୍ଡ-
କର ଗଜନେତ୍ରକ ସାଧାରଣର ସରଣ ହୋଇ-
ଯିବ । ଏହି ଗୋଷଣାସଭାକୁ କର୍ମ କରବାର
ଅନେକ ଦେଖା ଦେଖାଯାଏ । ସୁତରାଂ କର୍ମ-
ମାନ୍ୟ ସମୟରେ ଦୁଇରୁଷେ କାର୍ଯ୍ୟକରଣ ମହା-
ସମିତିସଭାରେ ଅଧିବେଶନ ଅବଶ୍ୟକହୋଇ
ଅଛି । ଏବେକର କ୍ୟବସାସୁ ବାର୍ଷିକ, କରଣ-
ଦାନାମାନଙ୍କୁ ବୋଧ ଏବଂ ଦେଖସଭାକର
କରମ ଏବେକର ପ୍ରକ୍ଷୋଭକ ଓ ଅପ୍ରାକ୍ଷ-
ପରେ କରଣ କି କର କରଣର ସଭାସଭା-
ପରେ କରଣ କରୁଅଛି । ସେନିକରଣକୁ ବୁଝି

ଦେଖର ଅର୍ଥ ଛାନ୍ଦ୍ରାକେଉଡ଼ି ଅଛି ଏବଂ ସାଧାରଣ
କ୍ୟବସାସୁର କରଣକର ସାଧାରଣ କ୍ୟବସାସୁମାନ
କେଉଡ଼ିକ ଅଛି । ଏଥିର ପ୍ରକାର କରଣ
ମହାସମିତିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କେ
ଏଥିରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ପ୍ରାୟତଃ ହେଲେ-
ପୁଣି କମେ ଜାଗିପାଲୁଅଛନ୍ତି ସେ ଦେବକ
ସଭାକର୍ମକରଣ ପ୍ରକାରରେ କରଣ କଲେ
ସେମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ ଯିବ ନାହିଁ ଏବଂ ସେମାନେ
ମଧ୍ୟ ସାଧାରଣ ଅଲୋଚନାରେ ଉଦ୍ୟମରେ
ଅଛନ୍ତି ।

ଏଥିକରୁ ସଭାସଭା ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ ଓ ଏକ ସା-
ଦେବ ସେହି ବନ୍ଦୁକା ପାଠକଲେ ଚାନ୍ଦ୍ରାରେ
ସହପ୍ରଥମେ କରଣେ କି ସେହି କରଣକରାସି-
ମାନେ ରକରାସି ଉପରାସୁରେ ଏବେକରେ
କରଣକରଣ ସେମାନଙ୍କର ନିନାକରଣ ଚାନ୍ଦ୍ରା
ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ନୁହେ । ପ୍ରକୃତରେ ସେମାନେ ଏ-
ଦେଶର ଉପକରଣମାନେ ଯଥୋଚିତ ଯୁକ୍ତ ଓ
ପରଶମ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ମନ-
କାମନାକର ଅଛି କି ନାହିଁ । ମାତ୍ର ସେମା-
ନଙ୍କର କୁଣ୍ଡିକା ହେଉ ସେ ଅର୍ଥକରଣ
ଦେଖ ଯୋଗ୍ୟତର ଗଜନେତ୍ରକମାନେ ସେ-
ସମୟ ସାଧନକରଣ ମୁଲକର ପ୍ରକୃତ କରଣ ସା-
ଅଛନ୍ତି ସେ ସମୟରେ ବାଧା ଦେବା ସୁବେ-
ଚାର କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ଗଜା-
ମାନଙ୍କ କୁଳକାରେ କରଣ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କରଣ
ଦେଲେହେଁ ଏବେକର କରଣର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
କରଣରେ କ୍ୟବ ଦେଖି ଅଛି । ଏଥିକର
ଦୁଃଖ ରଖିବା ଏବଂ କୁଣ୍ଡିକାକର ଅପ୍ରାକ୍ଷ
କରଣ ମହାସମିତିକର କରଣ ଅଟେ ।
ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକରଣେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟସା-
ନକରଣ ସଭାସଭାର ଚିତ ଦେଖାଯାଏ ଏବଂ
ଆରଲମେଣ୍ଡ ସଭାର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଦେଲେ
ଏବେକରେ କର୍ମ ହୋଇଯାଏ ଏବଂ ଦୁ-
ଖକରଣ ଅଟେ । ପରଶେଷରେ ସେ କରଣେ
କି ପ୍ରକେଶ୍ୟୁ ସାଧନ ସଭାମାନଙ୍କରେ ଏବଂ
କରଣର ସାଧନକେଶରେ ଏବେକର ପ୍ରକୃ-
ପରମାଣ ପ୍ରକରଣ କି ରହିଲେ ଗୁଣ୍ଡକରଣ
ଦୁଃଖର ଅବଶ୍ୟକ ହେବ ନାହିଁ । ଏହି ବନ୍ଦୁକା
ଉପରୁ ପ୍ରଥମକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେଲା ।

ଚାନ୍ଦ୍ରା ଓ ଉପରାସୁକ ତା ୨୭୨୮ ରାଜ୍ୟ
ରେ ସମିତିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍ ଏବେକରୁ

ଦୂରକୁ ବେଶି ବାହାବା ଭେଦପୁରେ ଉପ-
 ଭୋଗଦାନ ବାବୁ ବୃତ୍ତାନ୍ତର ଦୂରପୁରେ ଏହେ-
 ଶେଷ ଅଳ୍ପ ବୋଧ ଅନୁମତେ ପୁଣି ଜାଣ
 କ ସୁଖି ଅସୁଖିର ଅଗ୍ନି ନିଦାପିତ ହୋଇ
 ଅସିଲଣି, କିନ୍ତୁ ଉତ୍ସାହ ଓ ଉଦ୍ୟମର ଅଗ୍ନି
 ଅଭୟାସ ବାହାବର ଦୂରପୁରେ ସମଭାବରେ
 ଦୁଃଖରୁ ଦେଖି ଅନୁମୋଦେ ମୋହର ହୋଇ
 ଅଛି । ସମ୍ଭାଷଣରେ ଦେହ ଉତ୍ସାହପୁରୁ
 ଦାୟ୍ୟ ସଂକଳିତ ଦେବୀରୁ ଅନୁମୋଦେ ନିଦାପି
 ଦୁଃଖିନ । କୌଣସି ବକ୍ତା ସମ୍ଭାଷଣର ବହୁ-
 ବା ଶେଷ ଦେଇ ଉତ୍ତରୁ ବାବାବର ଅନୁମତ
 କ ଦେଇ ନାନାବିଧ ଅପ୍ରାପ୍ତିକ ପ୍ରସଙ୍ଗର
 ଅବତାରଣା ବହୁବାରୁ ଶେଷେତ୍ର ବୁଝାଇ ଦ-
 ହୁ ଉତ୍ତା ପତି ସମ୍ଭାଷଣର ବାସ୍ତବ୍ୟକୁ ବଦଳୁ
 କରୁଥିବାର ଅନୁମତ ଦେଖୁଅଛି । "ଅନେକଜା
 ସଭାର" ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାହଚର୍ୟରା, ଏବଂ ସା-
 ହଚର୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚାର ଫଳ ସୁଖଲକ୍ଷଣ—ଅଭବତ ଉକ୍ତ
 ସଭାର ଶାନ୍ତିକ ସାଧନ ପ୍ରଦାନକ ସାହଚର୍ୟାନୁ-
 ରିକ୍ୟାନ୍ତର ବାସ୍ତବ୍ୟ । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ମନ
 ଓ ଅଧିକାରୀ ବଦଳୁ "ଅନେକଜା ସଭା"
 ସମ୍ଭାଷଣକାରୀ କଠୋର ବୁଦ୍ଧି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ କ-
 ଠି ନିମନ୍ତ ଦର୍ଶରେ ଶାନ୍ତିପଣ କରୁଅଛନ୍ତି, ସେହି
 ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ବର୍ଗକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଏବଂ ସଭାର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ସଚ୍ଚିତାକରଣ ପ୍ରତିବନ୍ଧୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାକୁ
 ମଧ୍ୟସହଜ ସ୍ୱର୍ଗର ଶ୍ରୀଚରଣକମଳରେ ଏହି
 ଦେପ୍ରସ୍ତୁତକର ଅନୁଷ୍ଠାନ ସକାଶେ, ଅନୁଷ୍ଠାନ
 ବକ୍ତି ଓ ବୁଝାଇବାର ସୁଖପ୍ରତି ଅର୍ପଣ କର
 ମୋହର ଏହି ସମ୍ଭାର ଉପସଂହାର କରି ।
 ତମସୁଧମେ ।

ବାଘସଂବାଦ } ନଦେବଦ
 ବସନ୍ତ } ଶ୍ରୀଅନନ୍ତମୋହନ ତରୁବର୍ତ୍ତୀ

କ ଚାହିଁବ ?
 କ ଚାହିଁବ ପ୍ରିୟମନ
 ଏକାନ୍ତ-ହୃଦୟ ମମ,
 ହାସନା, ବାସନା, ସାଧ ଦୂରା ଅପୂରଣ ?
 କ ଚାହିଁବ ଚମତ-ପୁର
 ଶୁଣିବ ସୁନ୍ଦର ଗୋର
 ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ମା ଚାନ୍ତି ସୁଧା-ପ୍ରସବଣ ।
 କ ଚାହିଁବ ନିରାଶ ଦଳ,
 ସଦ୍ୟ ଶିଳ୍ପ ଶକ୍ତିଦଳ,
 କ ଚାହିଁବ କରକବର, ପୁରୀର ମରଣୀ
 କ ଚାହିଁବ, କ ଚାହିଁବ ଅଶ,

ଅଭାବା ଅନୁଭବ,
 ଭୁବେର ବଗ୍ନୀରେ ଶେଷେ ଅମଳାଭରଣ ।
 କ ଚାହିଁବ ଅନନ୍ଦବନ୍ଧ
 ଦାୟ୍ୟମୟୀ ବସନ୍ତସ
 ଧନ, ମାନ, ସଂକେତୋର ଚାହିଁ ପ୍ରୟୋଗକା
 ଦେଇଛ ଦୟାଳୁ ବଧ
 ଦୟା ଦର ଯେଉଁ ଲକ୍ଷ
 ସ୍ୱର୍ଗରେ, ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ଦେବ କ ଅଳ୍ପ ଭେଦ
 କ ଚାହିଁବ, ସବୁ ଭୁଟ,
 ଭୁମ୍ଭେହିଁ ମହାନ ଭକ୍ତ,
 ଭୁମ୍ଭେ ଭକ୍ତା ଆଉ ପ୍ରାଣ କ ଦରକ ଅଶୀ ?
 ଭୁମ୍ଭେ ଦେବ ପ୍ରାଣୀସୁତ,
 ସୁଲକ୍ଷଣ ସର୍ବଜନ ମାନ,
 ଭବ ସୁଖ ଦୋଷ ସ୍ୱର୍ଗ ଅମର-ପିପାସା ।
 ଯେତେ ଦଳ ବହୁସୁତ,
 ଯେତେ ଭୁମ୍ଭକୁ ତାକର,
 ଦେବ ଯଥା ଦେବେଶକୁ ଦରେ ଅସମକା ।
 ଦେଇ ପର ଅସୁତଳ,
 ଚିନ୍ତାରି ସେ ପଦକଳ,
 ମେଘାକର ତୁବ ସାଧ, ପ୍ରାଣର ହାମନା ।
 ଦେବ ଦେବେ ପ୍ରିୟତମ,
 ଦେବ ସୁଭା ମୋର ସମ,
 ଦାର ଭୁମ୍ଭେ ମର, ଗର, ଆଜ ଓ ଆଇଜା ?
 ସୁଖେ ପୂର୍ଣ୍ଣକର ହୁବି,
 ଦେଇଛୁ ମୋତେ ବଧ,
 ଭୁମ୍ଭେ ଯାଉ ପ୍ରିୟତମ ତାର କ ଚାହିଁବ ?
 ଶ୍ରୀମତୀ—

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ।

ବାବୁ ବାସନ୍ତେବର	ମୁଦ୍ରଣ	୪ ୯୯
ଦୟାମୋହନ ପାଠ	ଚାନ୍ଦ	୪ ୯୯
ଦୋହରୀକ ଦେବସ		୪ ୯୯
ଚରଣାପ ବର୍ଷ		୪ ୯୯
ଦୋହର ଦୁଗାଠି		୪ ୯୯
ଦୋହେ ଚନ୍ଦ		୪ ୯୯
ଦୀକ୍ଷାଚରଣସମ୍ପଦ ବୈଷ୍ଣବ		୪ ୯୯
ଚନ୍ଦର ବୈଷ୍ଣବ ଦେ		୪ ୯୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।
 ନୂତନା ନୂତନ !! ନୂତନ !!!
 ଦାୟ୍ୟତାଭରଣ ରସାମଳ ।
 ସୂକ୍ଷ୍ମ * ଅଧ୍ୟାୟ
 ଦରଦାବଜାର ପ୍ରିତି-ଦୟାକର ସୁପ୍ରଦାନ-
 ସୁଖେ ବହୁ ସେଇକ୍ଷଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୯ ନା
 କୋଷସରଳମନେ ଜାଗ୍ରତମାନ ୫ ୯ ନା

ବିଜ୍ଞାପନ ।
 ଏଦ୍ୱାରା ସଂସାଧାରଣକୁ ଉପାୟଦର୍ଶ-
 ନାୟକ ଓ ଉତ୍ତମା ବକ୍ତା ଦୋଷୁଦେବୀ
 "ଉତ୍ତର ଓ ଦେହ" ଅର୍ଥାତ୍ ଜାମରୁଗ୍ରାଠୀକୁ
 ପାଠପଢ଼ା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୟା ସଂଗ୍ରହଣାକୁ ଜାମ-
 ରୁଗ୍ରା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମ ୧୦୦ ବଡ଼ ଦୋହର ଦୋ-
 ହର ନକ ମାତ୍ରାମଳ ଏବଂ ୫ ୯ ଏବଂ ଅଶୀ
 ଉପାଦେ ସତ ୧୮୯୫ ମସିହା ଜୁଲାଇମାସ
 ତା ୧ ଉପାଦାକୁ ନିଅନ୍ତବ, ମାତ୍ର ଯେଉଁଠି
 ଦୋହର ମାତ୍ରାମଳ ଉପାଦେ ମାତ୍ର ଓ ମଧ୍ୟ
 ଜାମରୁଗ୍ରାଠୀକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦୟା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୀକୁ
 ଜାମରୁଗ୍ରାଠୀକୁ ପୂର୍ବ ମାତ୍ରାମଳ ଉକ୍ତ ୫ ୯ ଏବଂ
 ଉପାଦେ ନିଅନ୍ତବ । ଇତ୍ୟାଦି । ୨୨୮୧୨୮୫
 O. A. WHIT
 Executive Engineer,
 Balasore Division.

ବିଜ୍ଞାପନ ।
 ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ
 ବହୁବର୍ଣ୍ଣ ଚରଣ ।
 ସଦ୍ୟଦାୟକ କରପାଳ
 ବଡ଼ ପ୍ରିତି-ଦୋହର ଦୟାମୟଦେ
 ନୂତନ ଦୋହର ବଦ୍ୟାଧେ ପ୍ରସୁତ ଅଛି
 ମୂଲ୍ୟ ୫୦/ ଏବଂ ଅଶୀ ମାତ୍ର
 ଅତ୍ୟନ୍ତମାନମାନ ପଦସୁ ଅଛି

WANTED
 A junior assistant accountant
 for the Mourbhanj Raj Treasury
 on a salary of Rs. 30 rising
 to Rs. 40 by annual increment.
 Applicants must have a thorough
 knowledge of English Oriya
 and Bengali, and well versed
 in accounts branch. Applications
 together with testimonials to be
 forwarded to H. H. The Maharaja
 Mourbhanj not later than 31st
 January, 1895.
 Baripada }
 7th Jan'y 1895. } By order
 F. D'Elmosas,
 Accountant.

WANTED
 Twenty passed Surveyors
 on a salary of Rs. 20 each for
 settlement work in Mourbhanj.
 Applications with testimonials
 to be forwarded to H. H. The
 Maharaja Mourbhanj not later
 than the 31st of this month.
 Baripada }
 7-1-96. } By order
 F. D'Elmosas,
 Accountant.

Irrigation Department Bengal. NOTICE.

Notice is hereby given that it is intended to close the Canals in the Orissa Circle for annual repairs from and to the dates specified against each —

	From	To
Kendrapara Canal...	31st March 1895	14th April 1895.
Kendrapara Extension Canal.	ditto	ditto.
Pattamoondy Canal ...	ditto	ditto.
Gobri Canal ...	ditto	ditto.
Gobri Extension Canal	ditto	ditto.
Taldanda Canal	16 April 1895	31st May 1895.
Machgong Canal ...	ditto	ditto.
High Level Canal, Range I.	ditto	ditto.
High Level Canal, Range II.	ditto	ditto.
High Level Canal, Range III.	ditto	ditto.
Branch Canal Bhadrak	ditto	ditto.
Jajpur Canal	ditto	ditto.

During the short closure of the Kendrapara Canal, the Taldanda Canal will remain open, and the communication by water between Cuttack and Calcutta will be maintained uninterrupted.

K. H. STEPHEN.

Under-Secy. to the Gort of Bengal
The 16th December 1894.

NOTICE.

It is hereby notified for general information that the High Level Canal (Range I, II, III,) the branch Canal to Bhadrak, and the Jajpur Canal in the Akheyapada-Jajpur Division Orissa Circle will be closed for Annual repairs from 16th April 1895 to 31st May 1895 both days inclusive.

Merchants, Boatmen and others are therefore informed that all boats must be taken out from the Canals on or before midnight of 16th April 1895. When the steamer and boat traffic between Cuttack and Bhadrak, and Malandpur and Jajpur will be stopped during the period mentioned above.

H. H. ARNOTT,
Executive Engineer,
A. J. Division.

7-1-95

A COMPLETE KEY

To
Lethbridge's Easy Selection
[MINOR COURSE 1894]
Containing English meanings, explanations, &c. with the questions set at the Minor Examination during the past three years.

Price one rupee. For mofussil postage one anna.

To be had of the Secretary Printing Company, Durgha Bazar, Cuttack.

CUTTACK } Akshoy Kumar Ghose
The 22nd No } and
vember 1894 } Hara chand Ghose

ସଙ୍ଗୀତସର୍ବସାର !

ନୂତନ ! ନୂତନ ! ନୂତନ !
ଓଡ଼ିଶୀର ସାର ଏକମାତ୍ର ଅଦ୍ୱିତୀୟ
ସଙ୍ଗୀତସମୁଦ୍ର ।

ସଙ୍ଗୀତ ସଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ଦେହସର ।
ଅ ଓ ମୁ ଲ ଉ ମୁ ଲ୍ୟ ଟ ୦ ୩ ମା ଡ ।

ଏଥିରେ ଦକ୍ଷିଣୀ, ଝୁଲି, ଖେମଟା, ଟପା,
ଠୁମରପ୍ରଭୃତ ସମସ୍ତ-ସ୍ୱରର ଅରତୁରୁଣ୍ଡ ଓଡ଼ିଶୀ,
ହିନ, ବଜଲୀ ଓ ସମ୍ବଲଗୀତମାନ ସନ୍ଦିବେଶିତ
କୋଇଅଛି ଏପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଙ୍ଗୀ-
ତପ୍ରିୟ ଲୋକ ଜିଜ୍ଞାସରେ ଅବରଣୀୟ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ହାଉସ୍‌ର ସହାୟତାରେ ବନା
ଉତ୍କଳ-ପତ୍ରିକା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ମୁଖ୍ୟ-
ଠିକରେ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ସଂଗୀତସାର

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ
ସ୍ୱରର ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗୀତ ସମୁଦ୍ର
ସଙ୍ଗୀତ ସଖ୍ୟା ସତ୍ୟତ ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୩ ଭାଗାଂଶ ମାତ୍ର ।
ଓଡ଼ିଶୀ ସଙ୍ଗୀତନାଟକରୁ ବେତେକ ସାର
ସମ୍ବନ୍ଧର ବୋଲି ଏହି ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ମୁଦ୍ରଣ
ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ କାଳୀପ୍ରକାଶ ସ୍ୱରର
ଦକ୍ଷିଣୀ ଓ ଝୁଲି ସଙ୍ଗୀତ ସନ୍ଦିବେଶିତ ବୋଲି-
ଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ହାଉସ୍‌ର ସହାୟତାରେ
ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ଉପାକ୍ରମୀ ହରଣ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ /
ବନ୍ଧୁ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ହାଉସ୍‌ର ସହାୟତାରେ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା

ମାଲକର, ବର୍ଣ୍ଣାଳୟର, ଅପରପ୍ରାୟମେଶ
ଓ ନିମ୍ନ ପାଇମେଣ୍ଟର ଇଂରାଜୀ, ଓଡ଼ିଶୀ
ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଓ ଇତ୍ୟାଦି ବ୍ୟାଖ୍ୟା, ଓ ଅଟକଣ,
ଓପାଲମେଣ୍ଟ ପ୍ରଭୃତ ସ୍ୱଳ୍ପମୂଲ୍ୟରେ ବହି-
କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ହାଉସ୍‌ର ପୁସ୍ତକ ଦୋକା-
ନରେ ବକିୟ ଦେଉଅଛି ସ୍ୱଳ୍ପର ଶୁଣ ଓ
ଶିକ୍ଷକମାନେ ଅନୁକ୍ରମେ ପାଇପାରନ୍ତେ ।

ଲୁଗା ଓ ନାନାଦ୍ରବ୍ୟର ଦୋକାନ ।

ଏହି ସମ୍ପର୍କ କଟକ ଗୋଧୂମକାଳୀ ଶ୍ରୀମତୀ
କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ସମ୍ପର୍କ ବ୍ୟା ସଲିମୁଲ୍ଲେ
ଅନୁମୋଦନ ଦୋକାନରେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଣ, କି-
ଲକ, ରେସମୀ ଓଗେର ଲୁଗା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ପ୍ରୟୋଗମୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅତି ସୁଲଭ ଏବଂ ଏକ
କିଛି ସରରେ ବକିୟ ଦେଉଅଛି ।
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୁଗାର ଖରଦ ଦର ସେହି ଲୁଗା
ଉପରେ ଲେଖା ଅଛି ଉକ୍ତ ପ୍ରାଦେଶିକଙ୍କ ସ-
ମରେ ଏକା ବଡ଼ ସୁଧା । ଯେତେବେଳେ କର-
ଦାନ କରବାର ଅବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଦେବଳ
ଦାମ ଦେଖି ଚାହିଁ ଉପରେ ମୂଲ୍ୟା କିଛି ମୂଲ୍ୟ
ଦେଲେ ଲୁଗା ଦେଇ ପାରିବେ । ସମସ୍ତ
ପ୍ରାଦେଶିକ ସମରେ ଏକଦର କାଦାପତାକୁ ଅଧିକ
ବା ଲଗା କରା ଯାଏ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଦ୍ରବ୍ୟର
କାମ ଓ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନ ଲେଖା ଉପାଦାନ ପ୍ରାଦେ-
ଶୀମାନେ ଜିଜ୍ଞାସ ଦେଖି କଟକର ସେକ୍ସ ମିଶ୍ରାଲରେ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଖିବେ ଯେ ଅନୁମୋଦନ ମୂଲ୍ୟ
ସମାପ୍ତ ଅଛି ।

କରଦ ମୂଲ୍ୟରେ ଗୋପସଲରୁ ତାଦ-
ଯୋରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଯାଏ ଏବଂ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି
ଅନୁକ୍ରମ ସୁଲଭ ଅର୍ଥାତ୍ ପଠାଇଲେ ଦେଲି-
ପେଏବର ତାଦରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଅଛି ।

ତଥ୍ୟପତ୍ର ।

କିରସର କାମ	ମୂଲ୍ୟ
ଅଟମେଣ୍ଟ ସେକସାଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୧/୪
ଲକ ଓ କେକ ସେକସାଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୧/୪
ଓଡ଼ିଶୀ ସେକସାଲ	୧ ୧ ଟ ୦ ୩/୪
ନଦସା କାଗଜ	୧ ୧ ଟ ୦ ୩/୪
ଝୁଲିବେତେଇ କାଗଜ ସରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୩/୪
ଏକକ ରୁଲିକାଲ	୧ ୧ ଟ ୦ ୩/୪
ଏକକ କରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୩/୪
ଫାକସାକୋଟସେପର ଓ ଲିଫାଫା	୧ ୧ ଟ ୧/୪

କରକାଳ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ପୃ ୩୦ ନ
ପୃ ୩୦ କ

ପା ୧୧ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନେ ପ୍ରକାଶିତ । ମୂ ୦ ୮ କମ୍ପାସ ପତ୍ର ୧୯୦୭ ସାଲ ଶେଷକାଳ ।

ଅଧିକ ଦାଖଲ ମୂଲ୍ୟ ୩୦
ପଞ୍ଚାଦଶ ୩୫

ଗଣ ପ୍ରସ୍ତୁତମାସ ଶେଷକାଳରେ ପୁରୀଠା-
ରେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଏକ ବିରୁଦ୍ଧସଭା
ହୋଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଛି । ଅସୁଖାସନ-
ନୀଳ ଦିରୁକରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରବା ଏଥିର
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ସଭାଟି ସେଠା ଚୁମ୍ପାମସଜଦ-
ରେ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅନୁଧିକ ୫୦୦୦ ଶ
ମୁସଲମାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ସଭା-
ପତି ମଦାସୁସ୍ ସଭାରେ କୁହାଇ ଥିଲେ ଯେ
ଦାରିଶାଦ୍ୟ ଅସୁଖାସନକର୍ତ୍ତା ପ୍ରତିକଳ ସଙ୍ଗେ
ଅକର୍ତ୍ତା ଉପସୋଗୀ ହୋଇ ଚାହୁଁ । ମିତ୍ରପ୍ରି-
ପାଲିଆ ନେମ୍ବରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୁସଲମାନ
ସଭା ଅତି ଅଳ୍ପ ସୁଦୂର ସେମାନେ ମୁସଲମ-
ନମାନଙ୍କ ହିଁ ସାଧନାର୍ଥ ଗୌରବି ପ୍ରସ୍ତାବ
କଲାଇ ଶାନ୍ତ ନାହାନ୍ତି । ସଭାରେ ପ୍ର-
ସ୍ତାବ ହୋଇ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ଯେ ମଦର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ
ସେଥିର ଶାସ୍ତ୍ର ସୁଦ୍ଧା ଦେଇ ମିତ୍ରପ୍ରିପାଲିଆ
କଲାନୁ ଏବଂ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଗୋ ୭ ଟି ଅ-
ସନ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଉ । — ମୁସଲମାନମାନେ ଏହି-
ରୁପ ଶାସ୍ତ୍ର ଅବଲମ୍ବନ କରି ଯେ ଅପରାଧ
ଅହୁତ ସାଧକ କରୁ ଅଛନ୍ତି ହୋଇ ବାହୁଲ୍ୟ
ମାତ୍ର ଏ ସଭାର ଅଭିଳାଷ ଏବଂ ଯେ ପୁରୀ-
ଠାରେ କରସମ୍ପୂ ମୁସଲମାନ ମିଳି ଯାହା ସମସ୍ତ
ଦାରିଶାଦ୍ୟର ଉପସ୍ଥାପନ ହେବେ ଅନୁମୋ-
ଦିତ ନିସ୍ତୟ ଜାଣି ମଦର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଏଥିରେ କର୍ଣ୍ଣ-
ଶୀଳ ନହେବେ ନାହିଁ ।

ବଳପ୍ରଦେଶୀୟ ବନବିଭାଗର ସନ ୧୮-
୧୯୧୪ ସାଲର ବବଲଗରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଉ-
ଚ୍ଚବର୍ଣ୍ଣର ଅୟ ୮ ଲକ୍ଷ ଏକହଜାର ଏକ ବ୍ୟୟ
୪ ଲକ୍ଷ ଅଢ଼ଜାର ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା । ସୁତରାଂ
କଟକର ୩ ଲକ୍ଷ ୯୭ ହଜାର ଟଙ୍କା ଅଟେ ।
ଏହା ସୁନ୍ଦରବନରୁ ୩ ଲକ୍ଷ ୮୫ ହଜାର ଟଙ୍କା
ହୋଇଥିଲା । ଏପରି ଉତ୍କଳୀୟ ବନରୁ ପ୍ରାୟ
୨୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ଓ ଜଳଖାଇଗୁରୁ
୧୫ ହଜାର ଟଙ୍କା ଓ ପୁଷ୍କରୁ ୨ ହଜାର ଲକ୍ଷ
ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ଅତ୍ୟାଧିକ ଜଙ୍ଗଲର ଅୟ
ଅପେକ୍ଷା ବ୍ୟୟ ଅଧିକ ହେବାରୁ ଉପରଲିଖିତ
କଲମାନଙ୍କର ଲାଭରୁ ପ୍ରାୟ ୮୦ ହଜାର ଟଙ୍କା
ବାହାର ଗଲା । ତୁଟି ପଡ଼ିବା ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରେ
ଓଡ଼ିଆର ଅନୁଗୁଣକରଣ ଗୋଟିଏ ଅଟେ ।
କର୍ଣ୍ଣବର୍ଣ୍ଣରେ ଏଠା ଜଙ୍ଗଲର ଅୟ ୫ ୪୭-
୪୯ ନା ମାତ୍ର ବ୍ୟୟ ୫ ୧୮୭୭ ହା ହୋଇ-
ଥିଲା । ବନବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଅଗ୍ନିର
ଉତ୍ପାଦ ନିବାହଣ ବଡ଼ କଷ୍ଟକର ହୋଇଥି-
ବାର ପ୍ରକାଶ । ବିଭାଗୀୟ କର୍ମଗୁଣମାନେ ଯେ-
ତେ ସାବଧାନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଅଗ୍ନିର ବହୁତ
କଣ ଲୁଣା କରି ଯାକୁ ନାହାନ୍ତି । ଜଙ୍ଗଲଲୋକ
କେତେକେତେ ଏହଣା ରେ ଗର୍ଭ ଲଗାଇ
ହେଲେ ବହୁତର ଯୋଗ ଯାଉଅଛି ଅପତ
ସେଲେକକୁ ଧରବା ହେଉ ଚିନି । ବିଭାଗୀୟ
କର୍ମସରର ଏବଂ ଜଳ ବାବନମାନଙ୍କୁ ଏ ବ୍ୟ-
ୟରେ ବନବିଭାଗୀୟ କର୍ମଗୁଣଙ୍କୁ କ୍ଷେପ ସା-

ଦାୟ୍ୟ ଭରତା କାରଣ ମଦର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଅଦେଶ
ହେଲ ଅଛନ୍ତି ।

କଥା ମାସୁଲ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନୂତନ ଆଇନ ଘେନି
କଲାଇ ମାସେଣ୍ଡଠାରେ ଚୁମ୍ପା ଅନୋଇନ
ଲିଖି ଯାଇ ଅଛି । ସେଠାର ସମସ୍ତ କଥାବା-
ରଣାନାମକେ ଏବମେଲ ହୋଇ ବନବିଭାଗ
ଠା ୮ ରଖରେ ଏକସଭା କରୁଥିଲେ । ଏ ସ-
ଭାରେ ଯାଇଁ ମାସେଣ୍ଡ କ ୨୭ ଶ ସଭ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ
ଥିଲେ । ସଭାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ଯେ କଥାମାସୁଲ
ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଇନ ନିଜାନ୍ତୁ ଅଧ୍ୟାୟ ଓ ଲାଭ
ସଭାମତ ସେହି ସଭାରେ କରୁଥିବା ଏହା ତ-
ହୁର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିରୋଧୀ । ଲାଭରୁ ଅଧିକ ଅବସ୍ଥା
ମନ ହୋଇଥିଲେ କର୍ଣ୍ଣ ବିଦ୍ବାକୁ ସାଦାଧ୍ୟ
ବେଦା ଉପର ଥିଲା ମାତ୍ର ସେ ଯୋଗୁଁ କଲ-
ରର ଏକ ପ୍ରସାଦ ବ୍ୟବସାୟକୁ ଏକ୍ରମେ ନିଷ୍ଠ
କରବା ନିଜାନ୍ତୁ ଅବବେତନାର କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ
ଅଛି । ଏହିରୁପ ସିକାନ୍ତ ହୋଇ ସେ ବସୟ-
ରେ ଯାଇଁ ମାସେଣ୍ଡରେ ଅବବେତନ କରବାର
ଥିବ ହେଲା — ମାସେଣ୍ଡଠାର ବଗିକମାନେ ସେ
କଥାମାସୁଲ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଇନବିରୁଦ୍ଧରେ ସ୍ୱର୍ଗ
ମର୍ଣ୍ଣ ଅଲୋଚନ କରବେ ଏହା ଅଗର୍ଣ୍ଣ ସ-
ମସ୍ତେ ଅନୁମାନ କରୁଥିଲେ । ଯଦ ମୁକ୍ତରୁ
ଅକୌ ମାସୁଲ ନ ଯାନ୍ତା ଯାହା ହେଲେ ଏ
ପ୍ରକାର ଅନୋଇନରେ ହେଉ ଫଳ ହେଲେ
ହୋଇଥାନ୍ତା ମାତ୍ର କେତେକବର୍ଣ୍ଣ ପବେତ

ସ୍ୱଳ୍ପ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କୀୟ ନାନା ପ୍ରସଙ୍ଗର ଅ-
 ଲୋଚନା କରବା ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଚକ-
 ସ୍ୱାଳୟ ସମ୍ପଦର ପ୍ରଧାନ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଡାକ୍ତର ଦା-
 ସୁର ଏବଂ କଲିକତା ଟିଉରସିପାଲିଟୀର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ-
 ରକ୍ଷକ ଡାକ୍ତର ସିମସନ ଏହି ଚିକିତ୍ସା ସମିତିର
 ଉଦ୍ଭାବନକର୍ତ୍ତା ଏବଂ ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଶି-
 କ୍ଷଣ । ସେମାନେ ଉତ୍କଳର ଅରମ୍ଭ ଚିକିତ୍ସା-
 ମିତ୍ରର ଅନୁକରଣରେ ପ୍ରକୃତ ହୋଇ ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟତା ଲାଭ ପ୍ରମାଣସ୍ୱ-
 ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏହି ସମିତିରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ଯଥୋଚିତ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରି ଅଛନ୍ତି ।
 ଏମନ୍ତ ଓ ସ୍ୱୟଂ ଉପକ୍ରମପତ୍ରର ଗବର୍ଣ୍ଣର
 କେନ୍ଦ୍ରର ଦାବାଦୁର ଏହାର ପ୍ରଧାନ ରକ୍ଷକ
 ଏବଂ ମାନ୍ୟବର ବଙ୍ଗୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ସହକାରୀ-
 ରକ୍ଷକ ସଦମାନ ପ୍ରଦାନ କରି ଅଛନ୍ତି । ସରକ-
 ାର ମେଡିକାଲ କେନ୍ଦ୍ରର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ସରକାର
 ମେଡିକାଲ କେନ୍ଦ୍ରର ଡାକ୍ତର ଏ ସମିତିର ଅ-
 ଦିବ୍ୟରକ୍ଷକ ସହକାରୀ; ସରକାର କର୍ମେଣ୍ଟର ଉପକ-
 ଏହାର ସହକାରୀ; ଡାକ୍ତର ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଓ
 ଓ ଡାକ୍ତର ସୂର୍ଯ୍ୟକୁମାର ସମ୍ପାଦକ ଏହାର
 ସହକାରୀ ସହକାରୀ; ଡାକ୍ତର ସିମସନ ଓ ସର-
 କାର କାମ୍ରାଜ ନଏର ଏହାର ସହକାରୀ
 ଏମାନଙ୍କ ସହ ଓ ପରମ୍ପରା ସମ୍ପର୍କ ହୋଇ ଅଛି ।
 ଯେତେବେଳେ ଏମାନଙ୍କ ଅହୀନମତେ ସାତେ ସା-
 ଚକ୍ଷୁର ଚିକିତ୍ସା ସମିତିରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ-
 ଥିଲେ ଏବଂ ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ଅମେରିକାରୁ ମଧ୍ୟ
 ପ୍ରକାଶମାନେ ଆସିଥିଲେ ।

ସମିତିର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଡାକ୍ତର ଡା. ୨୫ ରକ୍ଷ
 ସୋମବାର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଡା. ୧୫ ମସୃଦ୍ରେ କଲିକ-
 ତାର ସେଣ୍ଟରାଲ ହସ୍ପିଟାଲରେ ଅରମ୍ଭ
 ହେଲା । ସ୍ୱୟଂ ଉପକ୍ରମପତ୍ରର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏଲିଜି-
 ଦାବାଦୁର ଏବଂ ସମର କଲିକତା ସମିତିର
 ସୁଚନା କରି କହିଲେ ଓ ଚିକିତ୍ସା ସମିତିର
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହାୟତା ଅଛି ।
 ସେ ଆମା ସରକ୍ଷିତ ଅଛନ୍ତି ଚିକିତ୍ସାକମାନେ
 ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ ସେଗ ଦମନର ଉପାୟ ଉ-
 ଛାବନ କରିବେ । ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ସହ ଦେଉଅଛି
 ଯେ ଅନେକ ସମୟରେ ଚିକିତ୍ସାକମାନେ ସେଗ-
 ଦମନର ଉପାୟ ଚିନ୍ତା କରିବା ବେଳେ ହେ-
 ଶର ଅବସ୍ଥା ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହା
 ଦ୍ରୁମ ଅଟେ । ଗେର୍ଭମାନଙ୍କ ଉପରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର-
 ଶାର ଶର ଅଛି ଦେଖଇ ନୈସର୍ଗିକ ଅବସ୍ଥା

ଏବଂ ଦେଖିପୁଲେକଙ୍କ ଅଗ୍ର ବ୍ୟବହାରପ୍ରତି
 ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷକ କଥାକ କରବା
 ଉଚିତ । ସାଧାରଣମତ କଲେକରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା
 କଲେ ଉଦ୍ଭାବ ଉଦ୍ଭାବେଣା ଅଧିକ ଅଧିକ ହେ-
 ବାର ସମ୍ଭାବନା । କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ତଳେ
 ପୂର୍ବେ ଚିତ୍ତପ୍ରତି ସାଧାରଣମତ ଗଢ଼ି ନେବା ଚ-
 ତୁରତାର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । ଅର୍ମନତ, ଦେଗାନ୍ତ-
 ର ଉପସ୍ଥାପନ ଓ ଅର୍ଥାଗ୍ରହ ଉଦ୍ଭାବ ଅନୁସୂ-
 ହ୍ୟ ହୋଇ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନ ହୋଇ ଯୈର୍ଯ୍ୟାବଲ-
 ମନ ପୂର୍ବକ ଧୀରଭାବରେ ଦେଖା କଲେ ଅ-
 ବ୍ୟୟ ଭାବା ସଫଳ ହେବ ।

ଉପକ୍ରମର ସହକାରୀ ଡାକ୍ତର ଦାସ ଶା-
 ହେବ ଇଂଲଣ୍ଡରୁ ମନମତେ ଏକପାର୍ଶ
 କଲିକତା କରି ସମିତିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କଲେ
 ଏବଂ ମାନ୍ୟବର ବଙ୍ଗୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ଏକ ବକ୍ତ-
 ତା ଦ୍ୱାରା ସହକାରୀ ଅନ୍ୟତା ଦେଇ ସହକାରୀ
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କଲେ ।

ସୁରକା କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେଲେ କଲିକତା
 ସହକାରୀ ଡାକ୍ତର ଡାକ୍ତର ଓ ଡାକ୍ତର ଅଧି ପ୍ର-
 ଶୀଳ ହେଉଥିଲେ । ଏଠାରେ କଲିକତାର ଉ-
 ଶ୍ୟକତେଗାମାନେ ଚିକିତ୍ସା ସମିତିରୁ ନାନାପ୍ର-
 କାର ଅଧି ଉପକରଣ ଏବଂ ଉପକରଣ ଦ୍ୱାରା
 ମାନ ପ୍ରାପ୍ତେ ସୁସ୍ଥିତି କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଏ-
 ପ୍ରଦର୍ଶନ ବକ୍ତ ମନୋହର ହୋଇ ଥିଲା ।

ମଙ୍ଗଳବାର ତା ୨୫ ରକ୍ଷ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାୟ ପଦ
 ସୁବାରୁ ସମିତିର ସଦ୍ୟମାନେ ଏକ ଦଳ
 ହୋଇ କେହି କଙ୍ଗାମାର ବକ୍ତରୁ ଉଦ୍ଭାବ
 ପ୍ରଶୋଦ୍ଧାନ ତଳର କଳ ଲକ୍ଷ୍ୟାତ ଦ୍ରୁମଶକ୍ତର
 ଦେଖିଥିଲେ ଏବଂ କେଳିରେ ଯୋଗ ଦେଇ
 ଥିଲେ ।

ରୁଷିଆର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୫ ୩ ନ-
 ରେ ସମିତିର ନାନା ଶାଖା ଯଥା ଅଧି ଚିକିତ୍ସା
 ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶରେ ଅନେକାନ୍ତେକ ବ୍ୟବହାର
 ପ୍ରକାଶମାନ ପ୍ରତି ଓ ସେଗରୁ କରୁ ବେ-
 ଲ ଉଦ୍ଭାବ ସେହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାୟ ଅପରାଧରେ ପ୍ରତି
 ସମସ୍ତେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ ସମିତିର କାର୍ଯ୍ୟ
 ଶେଷ କଲେ । ପ୍ରତି ଦେଲ ସେ ଗୁରୁବର୍ତ୍ତ
 ଉଦ୍ଭାବୁ ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୯୧୮୧୫ ସାଲରେ
 ଏହି ସମିତିର ଅନ୍ୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଡାକ୍ତର ଏବଂ
 ଉପକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଏ ଚଳନ୍ତେ ବର୍ତ୍ତମାନମାନେ
 ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଲେ । ପରମ୍ପରାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ

ଏବଂ ସହକାରୀ ସହକାରୀ ସହକାରୀ ପ୍ରକାଶ
 କାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇ ଏବଂ ଉଦ୍ଭାବରୁ ଅଧି-
 ଥିକା ପ୍ରକାଶମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟତା ଦେଖାଯାଇ ସହ
 ରକ୍ଷ ହେଲା ।

—*—
 (ପାଠ)
 ସ୍ୱଳ୍ପ ପ୍ରେମ ।

ସେକଳ କଲିକତାରେ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
 ସେକଳ ବାଦାହର ସେକଳରେ ପ୍ରଧାନ
 (Outler) କୁଳକର୍ମୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀରେ ଅଦୃତ
 ହୋଇଥିଲେ । ସାନ କେଳିମାନେ ବୈଦେ-
 ଶିକ ରକ୍ଷାତ ସମ୍ପର୍କରେ ପୁରୁଷ କଲିକତା ବର-
 ଥିଲେ । କଲିକତାର ପ୍ରଧାନ ଅଳ୍ପ ଲାଭକାରୀ ଓ
 ଲାଭର ଘୋର ସମର ନିକାରଣର ଉପାୟ-
 ଚିନ୍ତା । ସେ କୁଳ ଉପକରଣ ଅନୁମାନଙ୍କର
 ଚିନ୍ତାର ଅଗ୍ରତ ବସନ୍ତ । ଇଂରାଜ ଲାଭର
 ଏକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ କବ୍ୟ-
 ଦର୍ପଣ ଭୂମି ଉପସ୍ଥିତ ହେଉଅଛି । ସେଃ
 କଣ ? “ ସ୍ୱଳ୍ପ ପ୍ରେମ ” ଏହି ସ୍ୱଳ୍ପ-
 ପ୍ରେମ ବଳରେ ଇଂରାଜ ଅଳ୍ପ ପୁଅର ମଧ୍ୟରେ
 ସମ୍ପ୍ରଧାନ ଜାତି ଇଂରାଜ ଅପଣା ଜାତି
 (nation)ର କମାର, କୁମାର, ବହେଇ
 କେଉଟ, ତଷା, ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ମେଡି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରେମ
 କରେ । ଇଂରାଜ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ମହାମନ୍ତ୍ରୀ ଅଳ୍ପ
 କମାର ଗୁଡ଼ିକରେ ରକ୍ଷାକର ଅଲୋଚନା
 କରୁଅଛନ୍ତି “Master, cutler, you may
 ask me and ask fairly—why, if
 we had these conditions in our
 packet we did not take them
 ourselves to Japan ? ହେ କର୍ମକାର
 ମହାଶୟ, ତୁମ୍ଭେ ମୋତେ ପଚାର ପାର ଏବଂ
 ଏହି କରୁମାନି ଯାପାନ ସହକରେ ଥିଲ
 ତପାଇଁ ଅନୁମାନେ ତାହା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପର-
 ଶର ନ କଲୁ ? ଇଂରାଜ । ଦେଖ, ମହା-
 ମନ୍ତ୍ରୀ କମାରରକ୍ଷାରେ ଉପସ୍ଥିତ । ଦେବଳ
 ନିମନ୍ତରକ୍ଷା ନୁହେଁ ଦେବଳ ଇଂରାଜ ସାମ୍ରା-
 ଜ୍ୟର କଳ ମନ ସକାଶେ ମହା ମହାଶୟ
 କମାରଠାରେ ଦାସୀ । ପ୍ରତି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଉଦ୍ଭ-
 ଦନକରେ ଏକ ଶୁଭାହୀନକୁ ଅଦୃତ ହୋଇ
 କେଉଟମାନଙ୍କୁ ସମାଜର କରୁଥିଲେ । ଉପେ
 ବାହେଇଂରାଜ କେଳିକୋକାଳରେ ଟକା
 ରକ୍ଷାକରା ବେଳେ ମହାଶୟୀଙ୍କର ଦେ-
 ଦେଇ ଦେଖାଇ ବହୁଥିଲା । “ଦେଖୋ କଲୁ”

ମନର ସମାପ୍ତ ହେଉଥିବାରୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସେହିପରି ଭାବରେ ପ୍ରାୟ ୧୯୦୩ ଓ ୧୯୦୪ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରିବା ପାଇଁ ଯତ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହିପରି ୧୯୦୫ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରିବା ପାଇଁ ଯତ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରିବା ପାଇଁ ଯତ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହିପରି ୧୯୦୫ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରିବା ପାଇଁ ଯତ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସେହିପରି ୧୯୦୫ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରିବା ପାଇଁ ଯତ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସେହିପରି ୧୯୦୫ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରିବା ପାଇଁ ଯତ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସେହିପରି ୧୯୦୫ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରିବା ପାଇଁ ଯତ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସେହିପରି ୧୯୦୫ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରିବା ପାଇଁ ଯତ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସେହିପରି ୧୯୦୫ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରିବା ପାଇଁ ଯତ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସେହିପରି ୧୯୦୫ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରିବା ପାଇଁ ଯତ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସେହିପରି ୧୯୦୫ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରିବା ପାଇଁ ଯତ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସେହିପରି ୧୯୦୫ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରିବା ପାଇଁ ଯତ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସେହିପରି ୧୯୦୫ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରିବା ପାଇଁ ଯତ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସେହିପରି ୧୯୦୫ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରିବା ପାଇଁ ଯତ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସେହିପରି ୧୯୦୫ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରିବା ପାଇଁ ଯତ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସେହିପରି ୧୯୦୫ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରିବା ପାଇଁ ଯତ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସେହିପରି ୧୯୦୫ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରିବା ପାଇଁ ଯତ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସେହିପରି ୧୯୦୫ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରିବା ପାଇଁ ଯତ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା ।

କରବାର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଦେଖି ନାହିଁ । କାରଣ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କି ଉପକାର ହୁଏ ତାହା ସେମାନଙ୍କ ଜ୍ଞାନ ଜଗି ନ ଥିବା ଓ ଏ ଉଲକାରୁ ଖାଲି ଲୋକ ଉକ୍ତ ବିଷୟେ ସଂଳୋଚନା ଦେଇ ନ ଥିବାରୁ ଏପରି ପଡ଼ାଶୁଣାରେ ଅନଳୋଚନା ହେଉ ଅଛନ୍ତି ।

ପୁନଶ୍ଚ ଗତ ସନ ୧୮୯୫ ମସିହାରେ ଏ ସ୍କୁଲରୁ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଛାତ୍ର ପଞ୍ଚମୀ ଦେଇଥିଲେ । ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ବାଳକ ପଞ୍ଚମୀଦାସୀ ଶ୍ରୀ ଦୋରା ଥିବା ଗରସପ୍ରାୟ ଦାସିକାରେ ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇ ଅଛି । ବାଳକଟି ନିଜାନ୍ତ ଗରସ ଅନନ୍ତର ଉକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢ଼ାଶୁଣା କରି ଉତ୍ତମ ଲଭି କରବାର କୌଣସି ଉପାୟ ନାହିଁ । ଅଥଚ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗୀୟ ମହାନାୟକ ଇଃ ମହୋଦୟଙ୍କୁ ଏକାନ୍ତ ଅନୁରୋଧ ଯେ, ପଞ୍ଚମୀଦାସୀ ଛାତ୍ରୀକୁ ଗୋଟିଏ ଅନୁଗ୍ରହ ରୁଚି ପ୍ରଦାନ କଲେ ବାଳକଟି ଉତ୍ତମ ଲଭି କରପାଇବ ଏବଂ ଏ ଅନୁଗ୍ରହ ଲାଭକାର ଲୋକେ ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତମ ହେଉ ପଡ଼ାଶୁଣା ପ୍ରତି ସମ୍ମତ ହେବେ । ନିବେଦନ ଲାଭି ।

ଅପଣକର ଏକାନ୍ତ ବଶମ୍ବଦ ଭା ୧୮୯୫ } ଶ୍ରୀକାଳୀଚରଣପୁଣ୍ଡିପେଣ୍ଡାର
ସୁବିଧା ନିଜଗତ୍ } । କ । ସୁବିଧା ଏବଂ
ଜଣେ ମେମ୍ବର ସୁବିଧାପୁଲ୍ଲ

ମହାଶୟ ?

ଯାଜପୁରରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦାସ ଏକ ଜାଣ ହୋଇ ଥିବାରୁ ଉକ୍ତ ଏକଲ ଅପକାଳତା-ସମ୍ପର୍କରେ ଏଠାକାର ସରକାର ନିର୍ଦ୍ଦାୟକ ଅପକାଳ ନିଜଗତ୍ ପଠାଇ ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ଅପକାଳ ଉକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦାୟକ ସହଜ ଅପକାଳ ମନୁଷ୍ୟ ଉପକାରେ ପ୍ରକାଶ କରି ସରକାର ବାଧ୍ୟ କରାବେ ।

କିଛି ଜାଣିଥିବା ମାତ୍ର ଗା ୨ ଇଞ୍ଚ ସୋନ-କାର ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଗା ୪ ଓ ୫ ସମ୍ପର୍କରେ ଯାଜପୁର ସରକାର ମଠରେ ଟେକ୍ସଟ-ବୁକ୍ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ସରା କରାଥିଲେ, ତହିଁରେ ବାକି ପ୍ରକାର ମାନଧାରା ଉକ୍ତ ସରକାର ଅସବ ପ୍ରକାଶକରାଯାଇ ନାହିଁ । ତହିଁରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ନିର୍ଦ୍ଦାୟକ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।

୧୮୯୫ ମସିହାରେ ଗତ ୧୮-୨୧ ମାର୍ଚ୍ଚ ଠାରୁ ଡିସେମ୍ବର ମାସ ମଧ୍ୟ ସୁଦ୍ଧା ହୋଇ ଥିବାରୁ ସୁଖ ଗର୍ଭ ଦର୍ଶନା-

ଲାଗି ଯାନ୍ତି ମାନେ ସେହି ପଥରେ ପୁଣ୍ୟ ଯାତା-ୟାତ କରୁଥିବାରୁ ଜଗନ୍ନାଥପୁରରେ ଯେ ଗାଣା ଗୁମ୍ଫା ବାଲେଶ୍ଵରଜିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଛତାବର-ବଜାରଠାରୁ ଯାଜପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା, ତାହା ଅଲୋକ ଦଳରୁ ମଗ୍ଗଳ ଅଭାବରେ ଗମନା-ଗମନର ଅବ୍ୟାଧି ହୋଇ ଯାଇ ଅଛି । ଏହି ଭଳି ପୁଣ୍ୟପଥେ ଅଭିଭାବ ସମ୍ପର୍କ ଗର୍ଭଦାମୀ ଯାତା ଗର୍ଭକୁ ଅସୁସ୍ଥତା ଓ ଯାଜପୁରର ସାଧାରଣ ଗୁମ୍ଫା ଉତ୍ତମ ଥିବା ଏକ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣରେ ଗର ବିଶେଷ ପ୍ରାବନ୍ଧ ନ ଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅତି ସରା ବିଦେଶନା କରନ୍ତୁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଜପୁରରେ ପୁଣ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦାସ ଏକ ଅର୍ଥାତ୍ ଯାତାପାଥ ପୁଣ୍ୟ ବିଷୟକ ଅଭିନ ପ୍ରକଳତ କରବାର କୌଣସି ପ୍ରୟୋଜନ ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ ଓ ଉକ୍ତ ଅଭିନ ପ୍ରକଳତ ହେଲେ ସରକାରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନିବାରଣୀୟ ସତ୍ୟକାରକ ହେବ ।

୨। ଗର୍ଭଦାମୀ ଯାତା ମାନେ ସ୍ତ୍ରୀ ପଞ୍ଚମୀଦାସୀ ଗୁଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟତ୍ର ବାସ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଓ ସେଥି ସତ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ କିଛି ମାତ୍ର ଭକ୍ତା ଦେବାକୁ ହୁଏ ନାହିଁ ଓ ଗର୍ଭଦାମୀ ଯାତା ମାନଙ୍କଠାରୁ ବାସଗୃହର ଭଡା ନେବାର ପ୍ରଥା ପ୍ରଚାର-ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଚଳିତ ନାହିଁ ଓ ଏ ପ୍ରକାର ଭଡା ଅଦାୟ କରବା ମତ ଓ ଧର୍ମ ବିରୁଦ୍ଧ ଅଟେ । ଅଥଚ ଉକ୍ତ ଅଭିନ ପ୍ରକଳତ ହେଲେ ଅତିସରା ବିଦେଶନା କରନ୍ତୁ ଯେ ବହୁକାଳରୁ ପ୍ରକଳତ କରୁନ ଓ ସାଧାରଣ ଲୋକମାନଙ୍କର ଧର୍ମର ପ୍ରତି ବାଧାଜନକ ହେବ ଏବଂ ଅଭିନ-ର ଦୃଢ଼ ପାଲଟିତ ତଦାରଖ ପ୍ରକଳତ ବାଧ୍ୟ-ମାନ କରନ୍ତୁ ଜନକ ହେବ ।

୩। ବର୍ତ୍ତମାନରେ ସମସ୍ତ ସମ୍ପର୍କରେ ଏ ନଗରକୁ ଗର୍ଭଦାମୀ ଯାତା ଅମଳ ନାହିଁ । କିମ୍ବା ଏ-ଗୁଣରେ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇ ଏକଦଳ ସାଧିବୁ ଅଧିକ କରନ୍ତି ନାହିଁ; ଓ ସାଧାରଣତଃ ଏ-ନଗରକୁ ଅଧିକ ରୁଦ୍ଧ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ଅତି ସରା ବିଦେଶନା କରନ୍ତୁ ଯେ ଲୋକସମ୍ପର୍କ ସିଏ ଅଦାୟ ଦ୍ୱାରା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରାବଣାନ୍ତ କରବା ଉଚିତ ନୁହେ ।

୪। ଉପରୋକ୍ତ ତାରଣମାନଙ୍କରୁ ଅତି ସରା ବିଦେଶନା କରନ୍ତୁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ନଗରରେ ଉପରୋକ୍ତ ଅଭିନ ପ୍ରକଳତ କରବାର ଦେଖି-ଗଣି ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ଓ ଉଚିତ ନୁହେ ।

୫। ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦାୟକ ଏ-ପ୍ରକଳତ ସ-ଉପାଦାନ ବିଷୟରେ ବିଦେଶର ମହାନାୟ-

ଲେପ୍‌ନେଣ୍ଡା ସବୁଣ୍ଡି ବାବେବବ ବଦାଧାର୍ଥେ
ପ୍ରେରଣ କରାଯାଉ ।

ତା ୨୩୧୫ } ଶ୍ରୀରାମକୃଷ୍ଣାମ ପତ୍ରା
ସେକ୍ଟେଟସ
ମାଳପୁର

ମହାଶୟ !

ଓଡ଼ିଶାର ଉଦ୍‌ଘାଟନ ଅବସ୍ଥା ଶୋଚନୀୟ
ସ୍ୱଭାବ ଚର୍ଚ୍ଚିତରେ ଝଙ୍କାଉଛ ଦେଉଅଛି ।
କିନ୍ତୁ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରଭା ରଞ୍ଜନର ଅନଳାକାରକୁ
କଳାକ୍ରିତ କରି ଦୁଖପଥରେ ଅଧିକା ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ବିକାସ ପାଇ ନାହିଁ । ପରସ୍ପରର ସାହାଯ୍ୟ କଲେ
ସାଧାରଣ ହୁଏ ସାଧନ ହୁଏ ଏହା ସମସ୍ତେ ଶ୍ରୀ-
କାର କରନ୍ତେ । ଓଡ଼ିଶା ଦି-ସବର୍ଷ ପୂର୍ବରେ
ଯେପରି ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଭୁଥିଲେ
ଅଳ୍ପ ବିକଳଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବଦଳେନା ତତ୍ତ୍ୱ-
ରୂପ ଦେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଫଳ ଦେଉ ନାହିଁ । ଏଥିର
ଅବଶ୍ୟକ ହୁଏ ଗୁରୁକାରଣ ଅଛି । ପୂର୍ବେ ଦୁର୍ଭ-
କ୍ଷଣ ବିକଳଲୋକ ମିଶି ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ
ସମ୍ପନ୍ନ କରାଗଲେ । ମାତ୍ର ଅଳ୍ପକାଳ ହୋଣସ
ସାଧାରଣ ହୁଏକର କାର୍ଯ୍ୟର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦୁଖି-
ପଥରେ ପଡ଼ଇ କି ? କାଲି ଦୁର୍ଭକ୍ଷଣ ବିକଳ
ମିଶି ଅସମ୍ଭବ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାପନ କରାଗଲେ ଅଳ୍ପ
ସମୟ ମିଶି ହୋଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାପନ କରା
କଥା ଭେଣ୍ଡିବ ଥାଉ ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ରକ୍ଷା କରବା-
ସହାୟେ ମଧ୍ୟ ବେଶପରକର ଦେଉ ନାହାନ୍ତି ।
ଏଥିରେ ଦୋଷ କାହାର ? କାଲି ଜଣେ
ବିକଳ ସୁବଳ ଭାଗ୍ୟୁର ସୁବଦେଶରେ ନ୍ୟସ୍ତ
କର ସମାଜ ଅସମାଜ ଜ୍ଞାନ ଅଜ୍ଞାନମାନଙ୍କର
ଦ୍ୱାରସ୍ତ ଦୋର ସାଧାରଣ ହୁଏକଦେଶ୍ୟରେ
କିନ୍ତୁ ଝୁଲିବ ପାଣି ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କର
କଦବାଗାଳା ପ୍ରାପନ କରାଗଲେ ଅଳ୍ପ ସତ୍ୟ
ବିକଳଲୋକ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ପାଣିକୁ ରକ୍ଷାକର-
ଦାର ପ୍ରସାଧୀ ଦେବାକଥା ଚେଣିବ ଥାଉ
ପାଣି ସାରଦେବା କଥା କର୍ତ୍ତବ୍ୟୋଚର ଦେଉ
ଅଛି ଏବ ସମସ୍ତେ ଅତି ଫେଡ଼ି ମୁଖ ବସ୍ତ୍ରର
ପୂର୍ବର ଅକାର ଯେହାଘରେ ଭୁଲକୋଇ ରହି
ଅଛନ୍ତି । କାଲି ଜଣେ ବିକଳ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ହୋଣାଗା-
ରୁ ବ-ସମସ୍ତେ ମୁକ୍ତା ପ୍ରଦାନ କର ରକ୍ଷ
ବସର ଭୁଲକର ପଥ ପରସ୍ପର କରବା
ଉପାୟ ବାଲି ଦେଇଗଲେ କିନ୍ତୁ ଅଳ୍ପ ଉଦ୍‌-
ଶ୍ୟ ସାଧନ ଦେବା କ ଦେବାର କାରଣ କେ-
ହେ ଦେଉ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରୁଅଛନ୍ତି କି ? ଜଣେ
ଅନୁଷ୍ଠାନ ମୁକ୍ତାପ୍ରଦାନ କର ଓଡ଼ିଶାର ଉଦ୍‌-

କର ଅଭାବ ମୋଚନ ପୂର୍ବର ଶ୍ରମମାନଙ୍କର
ଅବସ୍ଥାନ ଗୁଡ଼ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରଦେଲେ କିନ୍ତୁ ଅଳ୍ପ
ତାହା ସମ୍ଭବରୂପେ ଚଳଇ ଦେଉଅଛି କ
କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉ ସେଥିର କିନ୍ତୁ ସେନୁଅଛନ୍ତି କି ?
ଏସବୁର କାରଣ କାହାରୁ ଅବଦଳ ନାହିଁ
ଏସବୁ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ଦେଉକାହାରୁ କହବାକୁ
ନୁହାନ୍ତି ନାହିଁ । ମୁଖାମାନଙ୍କର କର୍ମଚାରେ
ପ୍ରିୟ ଦେଲେ କଲେଇ ଦେବରେ ଦଣ୍ଡା ଦେଲେ
କଲେଇ ଅଧିକା ଜଣାପଡ଼ିବ କିନ୍ତୁ କଲେଇ
ଦେବରେ ଦଣ୍ଡା ଦେବ କିଏ ? ସମସ୍ତଙ୍କ ମନ-
ଧରେ କାରଣଟି ନୁହେଁ କରୁଅଛି କିନ୍ତୁ ଦାହା-
ରକୁ ବାହାରୁଛି କିଏ ? କଥାଟା ଏହିପରି
ଦୋଷ ଦେଉଅଛି । ମୁଁ କହେଁ ଏହା ମୁଖା
କଲେଇର ବ୍ୟାପାର ନୁହେଁ । ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଉଦ୍‌-
ପ୍ରକାର । ଏଥିରେ ସମାନ ସମାନ କଥା
ଦେଉଅଛି । ତେବେ ସାନକଡ଼ ଉତ୍ତୋଷ
ବ-ସର କଥା । କଥାଟି ସମାନ ସମାନ କହବା-
ରେ ଦୋଷ ଦୋନାପାଇ କି ପାରେ ଦୁଇଦୁଇ-
ଶୀର ସୌଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଗୁଡ଼ର ଲଘୁ ସାଧନ ହୁଏ
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓ ସରସ୍ୱତୀ ଉଦ୍‌ସ୍ତୁ ସୁଦୟା ପ୍ରକାଶ କର
ଥାନ୍ତି । କାରଣଟା କାହାର ? ମନମଧ୍ୟରେ ହେ
କାହାରଣୀ ମାତ୍ର ଅସମ୍ଭବରୂପରେ ରହିଅଛି ।
ପ୍ରସବକାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କ ଦେବାରେ ଜନଦାତା-
ଠାରୁ କର୍ମକ ଅଧିକ କଷ୍ଟ ଅନୁଭବ ବଳପ୍ରାୟ
କଥାଟା ବହୁକର ଦୋଇଅଛି । ଦେଶକକୁ
ଦେଉ ଦୋଷୀ ଦରପାରନ୍ତି ମାତ୍ର ଅମୂଳ ଦୋ-
ଷ ନାହିଁ । ଅତି ଲେମ୍ବୁ ଦୁପ୍ପଡ଼ିଲେ ପିତା—
ଏହା ସମସ୍ତେ କାଶନ୍ତି ମାତ୍ର ଲେମ୍ବୁକୁ ଅତି
ଦୁପ୍ପଡ଼ିବାକୁ ଦେଉ ପ୍ରକୃତି କି ? କଥାଟି ଦୋ-
ଷଟା କାହାର ? ଅସ୍ତେ ବହୁ ଲେମ୍ବୁର ଦୋଷ,
କାର୍ଯ୍ୟକା ଲେମ୍ବୁ ଦେହେତୁର ବା ଦେହେ-
ତେଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁପ୍ପଡ଼ିଥିଲେ ପିତା ଦେବ ନାହିଁ
କହିଁର ସୀମା ପ୍ରିୟ କରବା କଠିନ ।

ଉତ୍କଳଦୁଧକୁ ଉପାଦାନ ନିମ୍ନର ପୁସ୍ତକରେ
ଲେଖାଅଛି ।

X X X
ଶୁଣେବଦ୍ଧ ଭଉଣୀ, ଖୋଷିଲ ଯକଦେ ଅଗ୍ର
କଳୟେ ଦୋ ଦେଲେଣି ଚମତା

X X X X X X
ଓଡ଼ିଶାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାର କାରଣ
ଉପରେଲ୍ଲି ପଦ୍ୟରେ ଖଣ୍ଡ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ରହିଅଛି
ବେକଲ କୁଅଁଁଁ ହବ ଦେଲେ ପୁଅ କ ଝିଅ
ଜଣାଡ଼ିବ । ଅବଶ୍ୟ ଦେବକାର କଷ୍ଟ ସମ-

ୟରେ ଭାବକରୂପାରେ ଏପାଖ ସେପାଖ ଦେ-
ଉଥାନ୍ତି ଉପରେଲ୍ଲି ପଦ୍ୟର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ କେ-
ତେକ ପରମାଣରେ ବଦନୁରୂପ ହୋଇଅଛି
କିନ୍ତୁ ପ୍ରସବ ଦେବକା ଦେଖିବର ଜ୍ଞାନକର
ଫଳ ପ୍ରସବ ପଥରେ ଉପାୟ କରୁଅଛି ଦଠାଡ଼
କିଏ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ପୁଲିଦେଲ ।

“ନରଣ ସ୍ୟାପ୍ରକାଶା ଗଚେତୁକାର୍ଯ୍ୟେ ବିକେ
ସମଂ ଫଳଂ ଯଦ କାର୍ଯ୍ୟେ ବସନ୍ତିଃ ସ୍ୟାନ୍
ମୁଖରସ୍ତୁତ ଦନ୍ୟଦେ” ।

ଅରବକ ବମନା ଦୋଇ ଏବେ “ଶ୍ରୀରାମ-
ଚରଣଶେଷ” କୁ ଦୁଃଖାତ୍ତମୁଖେ ପ୍ରଣାମ କର
ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ଅତି ସହ ଦେଉ ନାହିଁ
ଦେଲେ କିନ୍ତୁ ପାଇଲଣି ଅତି ଗୋବର
ଗୁଡ଼ାକ ଶକ୍ତିନା ଯାହା ଶକ୍ତିରୁ ତାକୁ ଛୁଡ଼ାଇ
ଦେଇ ସାଧକରୂପର ପ୍ରକୃତ୍ତି ପ୍ରାପନ କର
ଦଅ ଅମ୍ବେମାନେ ମୂର୍ତ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣନ କର କଷ୍ଟକୁ
ଅଦ୍ୟାଦିର ସାହି ଭଗିନୀଦୁର୍ଦ୍ଦର ସଜ୍ଞାବ ବୁଝି
ଦେଉ ଯାହା ତି-ସବର୍ଷ ପୂର୍ବରେ ଦୋଇଥିଲ
ଅଳ୍ପ ସିଦ୍ଧାର ଉଦ୍‌ଗ ସେପରି ଦୋଇଅଛି ସାଧା-
ରଣ ହୁଏକର କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ବଦନୁପାଳରେ ଦେଉ
ସାନକଡ଼ ଜ୍ଞାନ କ କର ସାନକଡ଼କୁ ପ୍ରଣିପାତ୍
କଡ଼ ସାନକଡ଼ ଅବକର କିନ୍ତୁ କୁମ୍ଭେ ମଧ୍ୟସ୍ତକରେ
ଗଣେଶ ମୂର୍ତ୍ତି ପ୍ରାପନ କର ତାହାର ସ୍ୱାର୍ଦ୍ଧ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ପେଟକୁ ଅର୍ଜୟ ଥାଅ—ଶାନ୍ତିକାର ପ୍ରଦା-
ନଦ୍ୱାରା ଗୋବର କଲେପ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେଉ ।
ଶାନ୍ତି ଶାନ୍ତି ଶାନ୍ତି ନାମ କର କରରେ ଉପନ
ପରଶାନ୍ତି ପରେଶାନ୍ତି ଶାନ୍ତି ଦେଲେ ଭାବମନ ।
ମତେଶାନ୍ତି ଜ୍ଞାନେଶାନ୍ତି ଯ ଦଶାନ୍ତ ସେକୃତକନ ।
ଶାନ୍ତିଶାନ୍ତି ମିଳକରେ ଶାନ୍ତିସିନା ସୁପୋଦନ ।

ଜଣେ ଶାନ୍ତିପ୍ରିୟ ।

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

କାର୍ଯ୍ୟକାର ସିଦ୍ଧି ଚକ୍ର	୪ ୦ ୯
କୃତ୍ତିକା ଦୋଷ ବାଦେସ୍ୱର	୪ ୦ ୯
ଏବ ଗାବତ୍ତା ବହୁବ	୪ ୦ ୯
ପଦମାତ୍ରକ ମହର୍ଷି ତାଗାମ	୪ ୦ ୯
ଦୋଷେତୁଦାସ କାହାଣୀକା	୪ ୦ ୯
ସମକଳ୍ପ ବାହୁବୋଇ କୋଡ	୪ ୦ ୯
ସୁନାକରଣର ବହୁବ	୪ ୦ ୯
ଦୁପ୍ପଡ଼ିତ ଦୁପ୍ପଡ଼ିତ	୪ ୦ ୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।
NOTICE
Is hereby given that the
Taldunda and Machgong Canal
will be closed to traffic for annuals

repairs from 16—4—95 to 31—5—95. Boats rafts &c. should be removed from the above canals on or before the 15th April 1895.

Shashi Sekher Banerjee
Accountant
For Executive Engineer
Mahanady Division.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୁହଇ ! ନୁହଇ !! ନୁହଇ !!!
ଦୀର୍ଘକାଳରୁ ରସାୟନ ।
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧ୍ୟାୟ
ବରଦାସର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ରେ ପୁସ୍ତକାଳ-
ପୁସ୍ତକ ବନ୍ଦୁ ଦେଉଅଛି ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧/୩
ମୋସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜାଣିମାନ ୫୦/

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୁହଇ ନୁହଇ ନୁହଇ
କବିଚର୍ଚ୍ଚି ଉତ୍କଳ
ସତ୍ୟନାଥପୁର କନ୍ୟାଳ ।
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ରେ ପୁସ୍ତକାଳପୁସ୍ତକ
ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ବନ୍ଦୁପାଠେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି
ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/ ଏକଅଣା ମାତ୍ର
ଅନ୍ୟାନ୍ୟଜାଣିମାନ ସମସ୍ତ ଅଛି

WANTED

A junior assistant accountant for the Mourbhanj Raj Treasury on a salary of Rs. 30 rising to Rs. 40 by annual increment. Applicants must have a thorough knowledge of English Oriyah and Bengali, and well versed in accounts branch. Applications together with testimonials to be forwarded to H. H. The Maharaja Mourbhanj not later than 31st January, 1895.
Baripada. }
7th Jan 1895. } By order F. D'Elhoux, Accountant.

WANTED

Twenty passed Surveyors on a salary of Rs. 20 each for settlement work in Mourbhanj. Applications with testimonials to be forwarded to H. H. The Maharaja Mourbhanj not later than the 31st of this month.
Baripada }
7-1-95. } By order F. D'Elhoux, Accountant.

COMPLETE KEY
To
Lethbridge's Easy Selection
[MINOR COURSE 1894]
Containing English meanings, explanations, &c. with the questions set at the Minor Examination during the past three years.
Price one rupee. For mofussil postage one anna.
To be had of the Secretary Printing Company, Durgha Bazar, Cuttack.
CUTTACK } Akshoy Kumar Ghose
The 22nd No- } and
vember 1894 } Hara chand Ghose

ସଙ୍ଗୀତସର୍ବସାର !
ନୁହଇ ! ନୁହଇ ! ନୁହଇ !
ଓଡ଼ିଶାସାହିତ୍ୟରେ ଏକମାତ୍ର ଅଦ୍ୱିତୀୟ
ସଙ୍ଗୀତପୁସ୍ତକ ।
ସଙ୍ଗୀତ ସଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ଦେଢ଼ଶହ ।
ଅତି ମୂଲ୍ୟ ନୁହଇ ଟ ୦/ ମାତ୍ର ।
ଏଥିରେ ଦକ୍ଷିଣୀ, ଝୁଲ, ଖେମଟା, ଟପା,
ଠୁମ୍‌ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ-ସ୍ୱରର ଅଭିଜ୍ଞ ଓଡ଼ିଆ,
ହିନ୍ଦି, ବଙ୍ଗଳା ଓ ସମ୍ବନ୍ଧଗୀତମାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ହୋଇଅଛି ଏପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଙ୍ଗୀ-
ତପ୍ରେମୀ ଲୋକ ନିକଟରେ ଅବରଣୀୟ ।
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ରେ ପୁସ୍ତକାଳପୁସ୍ତକ
ବନ୍ଦୁପାଠେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ସଂଗୀତସାର
ନୁହଇ ନୁହଇ ନୁହଇ
ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗୀତ ପୁସ୍ତକ
ସଙ୍ଗୀତ ସଖ୍ୟା ପରାଧିକ ।
ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/ ମାତ୍ର ।
ଓଡ଼ିଆ ସଙ୍ଗୀତମାନକୁ ବେତେକ ସାଧୁ
ସମ୍ବୁଧ୍ୱ ବୋଇ ଏହି ନୁହଇ ପୁସ୍ତକ ମୁଦ୍ରିତ
ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ନାନାପ୍ରକାର ସ୍ୱରର
ଦକ୍ଷିଣୀ ଓ ଝୁଲ ସଙ୍ଗୀତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଧ-
ଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ରେ ପୁସ୍ତକାଳପୁସ୍ତକ
ବନ୍ଦୁପାଠେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।
ଉପାବତୀ ହରଣ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/ ମାତ୍ର
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ରେ ପୁସ୍ତକାଳପୁସ୍ତକ
ବନ୍ଦୁପାଠେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି

ମାତ୍ରରେ, ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟରେ, ଅଭିଜ୍ଞମାନେ
ଓ କମ୍ପ ପ୍ରାଣନେତ୍ରୀଙ୍କର ଇଂରାଜୀ, ଓଡ଼ିଆ
ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଓ ଉତ୍କଳ ବ୍ୟାକରଣ, ଓ ଅଧ୍ୟାୟ,
ଓଡ଼ିଆଲେଖ ପ୍ରଭୃତି ସ୍ୱଳ୍ପମୂଲ୍ୟରେ ବନ୍ଦୁ
ଦରଦାକାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ରେ ପୁସ୍ତକ ଦୋକା-
ନରେ ବନ୍ଦୁ ଦେଉଅଛି ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧/୩
ଶିକ୍ଷକମାନେ ଅନୁକ୍ରମେ ପାଇପାରନ୍ତେ ।

ଲୁଗା ଓ ନାନାପ୍ରକାର ଦୋକାନ ।

ଏହି ସହର କଟକ ଗୌରୀବଜାର ଶ୍ରୀମତ
ବାବୁ ଗୌରୀବଜାର ସମ୍ବନ୍ଧ ବସା ସଲଗ୍‌ରେ
ଅମ୍ପାନକର ଦୋକାନରେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଣା, ବି-
ଲଇ, ରେସମା ଓ ଗେର ଲୁଗା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅତି ସୁଲଭ ଏବଂ ଏକ
ନିହତ ଦରରେ ବନ୍ଦୁ ଦେଉଅଛି ।
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୁଗାର ଖରଦ ଦର ସେହି ଲୁଗା
ଉପରେ ଲେଖା ଅଛି ଉଦ୍ଧୃତ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ସ-
କ୍ଷରେ ଏହା କିଛି ସୁବିଧା । ଯେହେତୁ ଦର-
ଦାନ କରବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଦେବଳ
ବାଗ ଦେଖି ତହିଁ ଉପରେ ମୂଲ୍ୟ କିଛି ମୂଲ୍ୟ
ଦେଲେ ଲୁଗା ଦେଇ ପାରନ୍ତେ । ସମସ୍ତ
ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସକ୍ଷରେ ଏକଦର ଦାହାରୀଠାରୁ ଅଧିକ
ବା ଉଣା ଲୁଗା ଯାଏ ନାହିଁ ।
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟ ବେତେକ ଦ୍ରବ୍ୟର
କାମ ଓ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନେ ଲେଖା ଗଲା । ଗ୍ରାହକ-
ମାନେ କିମିତ ଦେଖିବାର ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇଲେ
ପ୍ରତିକ୍ଷଣ ଦେଖିବେ ଯେ ଅମ୍ପାନକର ମୂଲ୍ୟ
ପ୍ରଥାସମ୍ବନ୍ଧ ଅଳ୍ପ ଅଛି ।

ନଗଦ ମୂଲ୍ୟରେ ମୋଟସଲକୁ ଜାକ-
ସୋଗେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଯାଏ ଏବଂ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି
ଅନ୍ତରାତ ଗୁରୁତରା ଅଗ୍ରୀମ ପଠାଇଲେ ହେଲୁ-
ପେବଦଳ ଜାକରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଅଛି ।

ତାପମାନ ।

କଳସର କାମ	ମୂଲ୍ୟ
ଅଧମେଟ ସେକସାଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦/୧
ଲଇ ଓ ଲେକ ସେକସାଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦/୧
ଓଡ଼ିଆ ସେକସାଲ	୧ ୧ ୫ ୦/୧
କବସା ବାଗର	୧ ୧ ୫ ୦/୧
ଝୁଲସେକସା ବାଗର ସରସା	୧ ୧ ୫ ୦/୧
ଏକକ ରୁଲବାଲ	୧ ୧ ୫ ୦/୧
ଏକକ ନୁହଇ	୧ ୧ ୫ ୦/୧
ଫାକସାକୋଟସେକସା ଓ ଲକାଫା	୧ ୧ ୫ ୦/୧

କାହାଣୀର ପ୍ରଣୟମାଳା ବାଦିକ ବୈଠକ ବହୁଦିନ ହୁଣି-ସମୟରେ ନିଆଅନ୍ତେ କଲେ ବୁଝି ବାବୁ ମହେନ୍ଦ୍ରପାତ୍ର ବହୁଦିନ ଗୁଡ଼ିରେ ଦୋଇଥିଲ । ବୈଠକରେ ଦୋଷର ଓ ଚୋ ପାର୍ଶ୍ୱ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ପ୍ରଣୟମାଳା ଓ ଡାକା, ହୁମଲ, ଲାଃପଦା, କଲକତା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପୃକ୍ତ-ଶିକ୍ଷାର ବେଳୁମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଣୟମାଳା ଏବଂ ସାହିତ୍ୟ ଦୋଇଥିଲେ । ହୁନ୍ଦୁ ଜ୍ୟାମୁଖାଣ୍ଡ, ହୁନ୍ଦୁ ଅଲାନ ଓ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ଅଧିକ ଚର୍ଚ୍ଚା କରା ହେବା ଉ-ତ୍ତରେ କାହାଣୀ ମାଳତୀ ଓ କଳପ୍ରଦେବର ପ୍ରାୟୋଗଦ୍ୱାରା ବସିଥିବା ନିଜ ପ୍ରାର୍ଥନାଦ୍ୱାରା କୋକିଳଦ୍ୱାରା ଡାକା ଦେଖିବା ବସିଥିବା ଚର୍ଚ୍ଚା ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇଥିଲ । କଲକତା ଓ ଚର୍ଚ୍ଚା କରା ହେବା ଉତ୍ତରେ ମିନା ସା ଦେଲ ଗାୟନକୁ ଘୋ-ବସନ୍ତରୁ ଉଦ୍ଧା ନମନ୍ତେ ଘୋ-ଡାକା ପ୍ରଦାନରେ ଓ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନୋଗର ଡାକାପ୍ରଦାନରେ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଧର୍ମକଳ ଅପରି ନାହିଁ ।

ନିୟମିତର ମେଳନମାନଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନ କରାଯାଉଅଛି । ସୁପରିଖ୍ୟେଣେଣ ସମୁଦ୍ଧି ବାବୁ ସୁଦାମତରୁ ଚାହୁଁ ବହୁଦିନରେ ଦେଲ କଣ୍ଠ-ଗଜ ନମତ କରାଅଛନ୍ତି । ବାବୁ ମହେନ୍ଦ୍ରପାତ୍ର ସେଠାରେ ବହୁଦିନ ଅବସ୍ଥାନ କରି ଧାରଣରୁ ସ୍ଥିର ହୁଏତେ ମେଳନମାନଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନାବ ଗୁରୁତର । ବାବୁ ମହେନ୍ଦ୍ରପାତ୍ର ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଲେକରୁ ଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରକାଶ କଲେଣ ଓ ତ ୧୨ ଶତ ପାଠ ବସ୍ତ ଓ ୩୫ ଲେକରୁ ଗାନ୍ଧୀଜୀ ଧର୍ଯ୍ୟକୁ ନବବର ବସ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରାଅଛନ୍ତି । କେନ୍ଦୁ ନିୟମିତର ପ୍ରକାଶ ମେଳନ ଅର୍ଜୁନ ପାଇବର ମଧ୍ୟ ପତ୍ର-ପତ୍ର ଲେକନୀ ଅନେମାନେ ସମ୍ପାଦକ ପାଇଅଛୁଁ ସେ ଅର୍ଜୁନ ପାଇବର ଗଜ ସୋମବାର ବସ୍ତ ଅସ୍ତ ପତ୍ର ଅଛନ୍ତି ଓ ଶତ ମନୋବାଦରେ ବାବୁର ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୋଇ ସୁବ । ଗଜ କୁମ୍ଭକାର ବସ୍ତ ଏଠା ଚେଲଗାନୀକୁ ତ ୩୯ ଶ ପସ୍ତ୍ରପ୍ରାପ୍ତ ମେଳନା ଅସିଅଛନ୍ତି । ଦୁଇପକ୍ଷ ଗୋଷ୍ଠି ବର୍ଣ୍ଣନା ଓ ଅନେକ ଦେଶୀ ଗୋଷ୍ଠି ଓ ସୋହାବଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଅନାଦ ଦୋଇଥିଲେ । ଅନେମାନେ ଶୁଣିବୁଁ ଗଜ ମୁଦାମରୁ ତ ୫୨ ଶ କବିତା ଅ-ନାଦ ଦେଇଥିଲେ ପଥ ମଧ୍ୟରେ ତରେ ପକା-ସୁନ କରାଅଛନ୍ତି । ଅନେକ ଗୁଣିଏ ସିପାହ ବ-ଲକ୍ଷ୍ମକଳ ପଦ୍ୟରେ ସୁଦା କବିତାର ପକା-ସୁନ

ଦିବା ଅର୍ପଣ ସାହସିତରା ବାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇଅଛୁ । ଦେଲିମାନଙ୍କୁ ପାଣିପତ୍ରର ଅନେକ ଦୋଇଅଛୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଗଜ ମୁଦାମରେ ପାଣି ଅଧିକାର କଥା ଶୁଣା ଦେଇଅଛୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦାକୁ ଲେକନୀକର ଶିକ୍ଷା ନମନ୍ତେ ଏବୁଝ ଅନେକ ମନ କୁହେ ।

ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ।

ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜରେ ଉପଗତ ଦୋଇ ବର୍ଣ୍ଣନା ବାବୁ କୁମ୍ଭକାର ସୁବ ପତ୍ର ପତ୍ରର ଗଜବ କରା ଦେଲିମାନଙ୍କୁ ଅନାଦ ଧାରଣ ପୂର୍ବକ ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟାନୁଗ୍ରହମାନଙ୍କ ସମକ୍ଷରେ ଉପଗତ ଦୋଇଅଛୁ । ଅନେ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ସମ୍ପାଦକରୁ ସୁଗୁଣ ନମ୍ନ ବାଗଜରେ ଶ୍ରୀ ଲେଖିଥିଲ ମାତ୍ର ଗଜ ସପ୍ତାହରେ ଯେଉଁ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ବାହାରିଅଛୁ ତାହା ପୁସ୍ତକାଳରେ ମୁଦ୍ରିତ ଦୋଇ ଅଛୁ । ଓଡ଼ିଶାରେ ଅବସ୍ଥ ସାହି-ତ୍ୟ ସମାଜରେ ବାସନ୍ତର ପତ୍ରର ଅବସ୍ଥାଦ୍ୱାରା ରହିଅଛୁ ଏକ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ପୁସ୍ତକାଳରେ ମୁଦ୍ରିତ ଦୋଇ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଇ ସୁଦା ଅନୁମାନ ଦେଇଅଛୁ ଯେ ସେଥିରୁ ଉତ୍କଳମାନେ ବାହାକୁ ସାହିତ୍ୟସମାଜରେ ପତ୍ର ସୁଗୁଣ ରଖିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି । ବର୍ଣ୍ଣନା ଅନୋଦିତ ସେତ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ସାହିତ୍ୟରେ ଅନୁକୂଳ ଦେବାର ବଥା ମାତ୍ର ବାହା କବୋ-ର ଯେତେବେଳେ ଉଲ୍ଲ ଉଦେୟ ସାଧନାର୍ଥ ବାହା ଅନୁମାନଙ୍କ ସମକ୍ଷରେ ଉପଗତ ଦୋଇଅଛୁ ତେତେବେଳେ ଅନେମାନେ ବାହାକୁ ସାବରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଅଛୁ ଓ ବାହାର ପାର୍ଶ୍ୱ ଦାମନା କରୁଅଛୁ । ବର୍ଣ୍ଣନା ଏଥିର ସେଇ ସଦ୍ୟ ବାହାରିଅଛୁ ରହିରେ ପାଠେ ପଦୋପି ପ୍ରକେମାନ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଇ ଅଛୁ । କବିତାମାନ ମଧ୍ୟ ଉତ୍କଳ ଦୋଇଅଛୁ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ ଗୁଣିଏ ଶିକ୍ଷିତଲେକ ଏଥିର ଲେକ-ପଦରେ ବରଦ ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି ତେତେବେଳେ ଯେ ଏକା କମଣ୍ଡା ଉଦ୍‌ଭିମାର୍ଗରେ ଗମନକର ଲେକର ମନୋରଞ୍ଜନ କରବ କହିରେ ସନେକ ନାହିଁ । ତେତେ ଅର୍ଥ ଏହାର ଅଧ୍ୟା-ସ୍ଥିତ ରୂପେ ଉଦ୍‌ଭିକାର ବାସ୍ତବ୍ୟ କିଏ ? ଅନୁ-ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହାକୁ ମାସିତ ପଢ଼ିବା ଗୁଣ-ରେ ପରାଣ କର ବଲକର ପ୍ରକେମାନ ପ୍ରକାଶ ପୂର୍ବକ ଏଥିର ଉତ୍କଳମାନେ ପଢ଼ିବାକୁ ସମ୍ପ୍ରଦେଶ ପ୍ରାଣକରଣ କରାଇ ଓଡ଼ିଶାର ଏ-

କ ମହତ୍ତ ଅନୁବ ବହୁତ କରା ପରେ ସହ-ଶୀଳ ଦେଉଛି । ଇତି ପୂର୍ବକ ଉତ୍କଳମଧ୍ୟ ଓ ପ୍ରକାଶ ନାମକ ସାମୟିକ ସାହିତ୍ୟସମାଜରେ ପ୍ରକାଶ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅନୁଦାନ ମାତ୍ର ଖେଳାକର ଅନୁକୂଳ ଦୋଇଅଛୁ । ତପୁରେ ବହୁଅନୁପ-ରେ ମସୂରବିଷୟ ନଗର ମହାସଭାକ ସହିରେ "ଉତ୍କଳପତ୍ର" ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମାଜରେ ଅବ-ହୁଁ ଉଦୋଇ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କ ଦୋଷରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ନ ଗଜାରେ ଲୁଚ ରହିଅଛୁ । ଏମନ୍ତ ସମ୍ପ-ରେ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁର ଅବସ୍ଥାକ ଅବସ୍ଥା ଅଧ୍ୟାୟ ପୁସ୍ତକର ପତ୍ର । ମାତ୍ର ଅନେମାନେ ପକା-କର ଉତ୍କଳମାନଙ୍କୁ ସାହାଜ କରୁ ବହୁ-ଅହିଁ ଯେପରି ସେମାନେ ପଢ଼ିବା ଶକ୍ତିକୁ ଘର୍ଷ-ଦାନ ବହାଉ ରଖିବା ପରେ ଉତ୍କଳମାତ୍ର ତୁ-ନ କରାବେ । ଉତ୍କଳର ସାହିତ୍ୟାନୁଗ୍ରହୀ ବାଣ୍ଟି-କରାବୁ ମଧ୍ୟ ଅନୁମାନଙ୍କର ଅନୁରୋଧ ଯେ ସେମାନେ ପକାକରରେ ଏଥିର ପ୍ରାକାଶ ଦୋଇ ଅପଣା ଦେଖିବୁ ଉଦ୍‌ଭି କଥାକ କରନ୍ତୁ ।

ବର୍ଣ୍ଣନାକର ଓ ଅବସ୍ଥାନମେଣ ପକାଶର ପକା ।

ବର୍ଣ୍ଣନାକର ପକାଶା—ଗଜବର୍ଷିକ ୧୯୧୫ ଶ ପତ୍ର ଉଦ୍‌ଭିକୃତ ଦୋଇଥିଲେ ଏବର୍ଷିକ ୧୯୧୬ ଶ ପତ୍ର ଉଦ୍‌ଭିକୃତ ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଗଜ ପୂର୍ବ-ବର୍ଷରେ ତ ୨୫ ଶ ଡାକ ଉଦ୍‌ଭିକୃତ ଦୋଇ ଥିଲେ । ଗଜବର୍ଷରେ ୧ମ ଶ୍ରେଣୀରେ ତ ୭୨ ଶ, ୨ୟରେ ତ ୭୦ ଶ ଓ ୩ୟରେ ତ ୬୫ ଶ ଉଦ୍‌ଭିକୃତ ଦୋଇଥିଲେ, ଏବର୍ଷ ୧ମ ଶ୍ରେଣୀରେ ତ ୮୮ ଶ, ୨ୟରେ ତ ୮୫ ଶ ଓ ୩ୟରେ ତ ୮୦ ଶ ଉଦ୍‌ଭିକୃତ ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି । ପୂର୍ବ-ବର୍ଷିକେଣା ସଦ୍ୟରେ ଫଳ ଭଲ ଦୋଇଥି-ଲେବେଁ ଗଜବର୍ଷିକାଳରେ ଫଳ ଉତ୍କଳ ଦୋଇ ଡାକିଁ ୧ମ ଓ ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀର ସଦ୍ୟା ପୂର୍ବ-ବର୍ଷିକେଣା ମନ ଓ ଗଜ ପୂର୍ବ-ବର୍ଷିକେଣା ସଦ୍ୟା-ରେ ଓ ଉଦ୍‌ଭିକୃତାରେ ମଧ୍ୟ ଫଳ ମନ ଦୋଇ ଅଛୁ ସୁଦା ଏବର୍ଷର ଫଳକୁ ଅନେମାନେ ଉତ୍କଳ ଦୋଇରୁ ଡାକିଁ । ଇତି ଉଦ୍‌ଭି ଫଳ ବୁଝିବ କରାବୁ ଗଲେ କଟକର ଫଳ ସଦ୍ୟୋତ୍ତମ ଦୋଇଅଛୁ ବଟକରେ ତ ୫୦ ଶ, ସୁରେ ତ ୩୯ ଶ, ଦାଲେସରରେ ତ ୨୭ ଶ ଓ ଗଜକାଳରେ ତ ୩୦ ଶ ପକାଶୋଦ୍‌ଭିକୃତ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଗଜବର୍ଷରେ ବଟକରେ ତ ୧୯ ଶ,

ପୂର୍ବରେ ତା ୨୩ ଶ, ବାଲେଶ୍ଵରରେ ତା ୨୪ ଶ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁରରେ ତା ୨୫ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ବର୍ଷର ଫଳ ଭୁବନାରେ କଟକ-କନ୍ଧାରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ସଖ୍ୟା ଛାଡ଼ି ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବା ସେହି ଛାଡ଼ାପତ୍ର ଶୋଭା ପାଇଅଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜିଲ୍ଲାର ଫଳ ମଧ୍ୟ ସଖ୍ୟାରେ ବହୁ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ବହୁ ଅପାରଦ୍ଵେଷ ହୋଇ ଚାହିଁ ।

ପାଳକପରିଚାଳନାରେ କଟକ ମହୋତ୍ସବରେ ୧ମ ପ୍ରାନ୍ତ ଅଧିକାରୀ କରପ୍ରଦା ଓ ୨ୟ ଓ ୩ୟ ପ୍ରାନ୍ତକୁ ରେଣୁ ବାଳଦା ବଦ୍ୟାକର୍ମ୍ୟର ଭୂମିମୈତ୍ରି ଛାଣି ପାଇବା ଅତି ଅତ୍ୟାଦି ସମସ୍ତ, ଛାଡ଼ି ମାନବର ଭଳି ପ୍ରାନ୍ତ ସମ୍ଭାରରେ ଅବଦାନ ଛାଡ଼ିମାନେ ଓ ସେମାନଙ୍କର ସିଦ୍ଧମାନେ ଲକ୍ଷ୍ମିପୁର ହୋଇ ପରବର୍ତ୍ତମାନରେ ଛାଡ଼ି ସୁଲମାନେ ଭୂମିମାନେ ବର୍ଷାକାଳୀନ ଉତ୍ପାଦକ ହେବେ ବହୁ କାରଣ ଫଳକୁ ଜାଣାଇ ଅତି ଛାଡ଼ିମାନେ ବୃଦ୍ଧିରେ ଛାଡ଼ିମାନଙ୍କଠାରୁ ବୌଦ୍ଧିପ୍ରଦାନରେ ନୂନ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ମହାସମ୍ଭାର ସୁଲର ଉପରେ ଛାଡ଼ି ଅର୍ଥପ୍ରାନ୍ତ ଓ ଗଜପାତର ଜଣେଇତା ଅମପ୍ରାନ୍ତ ଅଧିକାରୀ ହେଉଅଛି । ପୁଣି ଓ ବାଲେଶ୍ଵର ଛାଡ଼ି ମଧ୍ୟରେ ପୁଣି ଛାଡ଼ି ମଧ୍ୟରେ ସକୋଳ ପ୍ରାନ୍ତ ଅଧିକାରୀ କରପ୍ରଦା ଛାଡ଼ି ସାଧାରଣ ଚାଲିବାମଧ୍ୟରେ ୧ମ ପ୍ରାନ୍ତ ଓ ବାଲେଶ୍ଵରର ଛାଡ଼ି ୧୧୧ ପ୍ରାନ୍ତ ପାଇଅଛି । ସାଧାରଣ ଫଳକୁ ଦୋଷ ହେଉଅଛି ଗଜପାତର ଜନମଧ୍ୟ ଉତ୍ପାଦକରେ ଅସମ୍ଭବ ହେଉଅଛି ଓ ସମସ୍ତ ପ୍ରୋତ୍ସାହରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜିଲ୍ଲା ସହିତରେ ସମକମ୍ପ ହେବାକୁ ସମ୍ଭବ ହେବ ।

ଅପର ପ୍ରାନ୍ତମେଣୁ ସମସ୍ତ ।
 ସରକାରରେ ୧ମ ଶ୍ରେଣୀରେ ତା ୧୯୯ ଶ, ୨ୟରେ ତା ୧୭୨ ଶ ଓ ୩ୟରେ ତା ୧୬୬ ଶ ମୋଟରେ ତା ୫୩୭ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ ଏବର୍ଷ ୧ମ ଶ୍ରେଣୀରେ ତା ୫୨୩ ଶ, ୨ୟରେ ତା ୩୮୯ ଶ ଓ ୩ୟରେ ତା ୩୮୯ ଶ ମୋଟରେ ତା ୧୨୯୯ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି ବର ବର୍ଷାପ୍ରମାଣ ମୋଟ ସଖ୍ୟା ଫଳ ମଧ୍ୟ ହୋଇଅଛି ବହୁ ସମସ୍ତ ବର୍ଷରେ ଏବର୍ଷପ୍ରମାଣ ଫଳ ମଧ୍ୟ ହୋଇଅଛି ମୋଟ ତା ୨୦୧ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ ପୁଣି ୧୯୩୫ ବର୍ଷର ଫଳ ଅପ୍ରାକ୍ତକ୍ରମରେ ଭୂମିମାନଙ୍କୁ ହୋଇଥିବା ବୋଧ ହେଉଅଛି ମାତ୍ର ଦେଶର ଉତ୍ପାଦ ଓ ସିଦ୍ଧି ଲୋକଙ୍କ ସଖ୍ୟା ଲଭିବେହୁ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଅଛି-

ବା ପ୍ରଭବରେ ସାମାନ୍ୟ ଭୂମି ପ୍ରାନ୍ତମେଣୁ ସଖ୍ୟା ଫଳ ମୋଟ ସଖ୍ୟା ଫଳରେ ଜନୋତ୍ସବ ହେବାର କଥା ଓ ଗଜପତିମେଣୁ ଫଳ ମଧ୍ୟ ସାଧାରଣ ସିଦ୍ଧା ପ୍ରତି ବସେବ ଦୃଷ୍ଟି ଥାଏ । ଏପରି ପ୍ରାନ୍ତରେ ଫଳ ମଧ୍ୟ ହେବାରେ ସିଦ୍ଧା ପ୍ରତି ଶୋଭାବହୁଳ ବର୍ତ୍ତୁପ୍ରମାଣକର ବସେବ ଦୃଷ୍ଟି ତା ଥିବା ଏକ କାରଣ ହୋଇପାରେ । ଅନେମାନେ ଅପା ବହୁ ଏଥିର ଦାରଣ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଅଗାମୀ ବର୍ଷରେ ଫଳ ସେଥିରୁ ଭୂମିମାନଙ୍କୁ ବହୁପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି କରବେ ।

✓ ସୁଲ ଓ ସୁଲ ।

ଚଳଚମାସ ତା ୨ ରଖର ସମ୍ଭବପୁର-ହୃଦିଷିଣୀ ପଞ୍ଚକାରେ କଟକର ଏକ ବେଳାମୀ ସୁଲ ଓ ସୁଲ ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରେରଣପ୍ରତି ପ୍ରଦାସିତ ହୋଇଅଛି । ଏଠା ଜନୋତ୍ସବ ସିରସ୍ତାଦାର ବାବୁ ଜନୋତ୍ସବ ଲଳ ସେନ୍‌ସନ ଦୋଳ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅବସର ପ୍ରକାଶ କଲେ ତାକୁ ବଦାୟ ହେବା ଦାରଣ ସେହି ମନୋସ୍ୟ ହୋଇଥିଲା କହିଲେ ସେନ୍‌ସନ ପ୍ରାପ୍ତ ଉପୋକ୍ତିମେଣୁର ବାବୁ ଜନୋତ୍ସବ ସ୍ଵପ୍ନ ଉପସ୍ଥିତ ହେବା ସମୟରେ ବାବୁ ନାଚଟା ବନ ହୋଇଥିବା କଷ୍ଟ ପାପିକାରେ ଲେଖା କଥୁବାର ଅବମତ ହୋଇ ପ୍ରତିପ୍ରବଚ ମହାଶୟ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସାଧ୍ୟମତ ରାଜ ବର୍ଷର ହରଅଛି ଏକ ପ୍ରତିକାର ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ମଧ୍ୟ ସେ ପ୍ରତିକୁ ଅପ୍ରାପ୍ତିକାର ଏକ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରାନ୍ତ ଅର୍ପଣ କରିଅଛନ୍ତି । ପ୍ରତିର ସେପକ୍ଷରେ ବଜ୍ରରେ ଯେ ହେବେଗୁଡ଼ିଏ ବଡ଼ା ଲେଖାଅଛି କହିଲେ ପ୍ରକାଶ ସେ ଲେଖକ ଯାହା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତାହା ସେ ଚୁମ୍ବୁକ ନର ତାହାକୁ ମାତ୍ର ଜନୋତ୍ସବ ବାବୁଙ୍କଠାରୁ ବୃଦ୍ଧିଲେଖିଅଛନ୍ତି । ହେଲେକିହେପରି ଉତ୍ତୀରେ ପ୍ରତିପ୍ରବଚ ଲେଖା ହୋଇଅଛି ସେହି ଉତ୍ତୀରେ ଲେଖିବା କାରଣ ଜନୋତ୍ସବ ବାବୁ ବହୁ ଅଛନ୍ତି ବ ତା ଅନେମାନେ ତ ଜାଣୁ । ତଥାପି ଅନେମାନେ ଏବଦ କହି ପାରୁ ଯେ ଲେଖକ ଯାହା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତାହା ସମସ୍ତ ସତ୍ୟ ନୁହେଁ । ଜନୋତ୍ସବ ବାବୁ ସେ ପ୍ରେମୀ ସମାଜ ଲେଖକକୁ ହେଉଥିବେ ଏହା ଅନେମାନେ ଚଳମାସ ବସାସ ବର ପାରୁ ତାକୁ । ତାରଣ ପାପିକାର ସମ୍ପାଦକ ସେ ଉକ୍ତ ମହଲ-ସପର ଉପସ୍ଥିତ ନ ଥିଲେ ଏହା ସମସ୍ତେ

ଜାଣନ୍ତି । ସମ୍ପାଦକ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ବସୟ ଲେଖକଙ୍କୁ ଏବ କହିଲା ଏହା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଜାଣିବାକୁ ବାଜା ରହିଲା । ଅଥବା ଲେଖକଙ୍କର ପାପିକାର ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରତି ବସେବ ସମ ହେବାକୁ ମନୋହା ହେଲେ ତାକୁ ବେଲ-ଅଛନ୍ତି । ଜନୋତ୍ସବ ବାବୁଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ମଧ୍ୟ ଲେଖକ ସୁବିଧୁର କର ତାହାର ଜଣା ପାଇଅଛି । ତାରଣ ଲେଖକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ କି-ଲେଖକରେ ନୁହେଁ-ଗାଡ଼ାବର ବଡ଼ା ଉତ୍ସାହ ହୋଇଥିବାରୁ ବାବୁଙ୍କଠାରୁ ବଡ଼ା "ସୁଲବର" ଜନୋତ୍ସବ ବାବୁଙ୍କ ମନରେ ଉଦ୍ଭବ ହେଲା । ଅନେମାନେ ଯେତେବେଳେ ଜାଣୁ ଜନୋତ୍ସବ ବାବୁଙ୍କ ସୁଲ ଏବେ ମନ କୁହେ ଯେ ନୁହେଁ-ଗାଡ଼ାବର ବଡ଼ା ହେଲେ ବାବୁଙ୍କଠାରୁ ଅନ୍ୟ କିଛି ଜାଣ ମନରେ ଉଦ୍ଭବ ହେବ ଚାହିଁ । ଅନେମାନେ ଜନୋତ୍ସବ ବାବୁଙ୍କୁ ବାବୁଙ୍କଠାରୁ ନିରାନ୍ତ ବିରୋଧୀ ମୋଲି କହି ନ ପାରୁ । ତାହା ହୋଇଥିଲେ ସେ କଥାପି ଉକ୍ତ ମହଲରେ ବାବୁଙ୍କଠାରେ ବିରୋଧୀ ଥିବା ସୁଲେ ବସି ନ ଥାନ୍ତେ । ସେତ ଏବେ ବୃଦ୍ଧି ଏକ ପାପିକା ମଧ୍ୟ ଜଳିବ ଅବରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାପ୍ରତି ଛାଡ଼ି ଲେଖକ ହେଲେ ଶକା ନ ଥାଏ । ଏପରିସୁଲେ ତାହାର ଉତ୍ତା କିନ୍ତୁକରେ ଅଥବା ମତକରୋଧୀ ବୌଦ୍ଧି ବାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଥିଲେ ସେତ ସେଠାକୁ ଅବୌ ଯାଇ ତ ଥାନ୍ତେ କିନ୍ତୁ ଲକ୍ଷ୍ମଣେ ଯାଇଥିଲେ "ଚମକପ୍ରତି" ସେହି ଅପିଥାନ୍ତେ । ବାବୁ ନାଚ ହେଉଥିବା ପ୍ରତିପ୍ରବଚ ବାର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ ବାବୁଙ୍କ ସହିତ ଏକ ବାବୁଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକ ହୋଇ ଏକ ମ-ଲିସରେ ଅନୁଭୂତରେ ବସିବା ମଧ୍ୟ ଗଢ଼ିତ ବାର୍ଯ୍ୟ ଅ-ଟା । ସେବେ ଜନୋତ୍ସବ ବାବୁଙ୍କ ମନ ଯେତ ଲେଖକ ସମ୍ଭବାରୁ ବଡ଼ା ଲେଖି-ଥାନ୍ତି ତେବେ ସେଥି ସବାସେ ଅନେମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ସିତ । ବାବୁଙ୍କ ସୁଲକର ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ସାଧାରଣ ପ୍ରସଙ୍ଗର ସମାଲୋଚନା କରିବା ଅଭିଳାଷୀୟା ବସ୍ତୁକାୟ ହେଲେହେଁ ଅନେମାନେ ଲେଖକଙ୍କର ପ୍ରମତୁତା ଉପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ଚଳମାତ୍ର କୁଡ଼ିବ ମୋଟୁ । ବାବୁଙ୍କ ମାନ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଚିରନ୍ତ ପ୍ରତିଭା ପ୍ରଦା ଏବ ସେ ପ୍ରଥା ଚିର-ଚଳ ବିରୋଧୀ ଆଉ ସୁଦ୍ଧା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦେଶରେ ସୁମାତ୍ରସମ୍ଭବ ଲେଖ-ମାନଙ୍କର ଅବୌ ଅଭବ କହି ଏକ ଧର୍ମଗାତ୍ରକ ଅଲୋଚନା ବା ଧର୍ମପତ୍ନୀ ସେଥି ସବାସେ ଉତ୍ତା

ଦୋର ନାହିଁ । ଅଜନାଲର ଅଳ୍ପ ବିଷୟ ଅଧି-
 ରଣାମଦର୍ଶୀ ସୁଖା ଓ ସୁରୁତର ଅବହୁଳର ଧି-
 କାଧାର ମାତ୍ର ଏବଂ ରୁଚର ଅର୍ଥ ରୁଚି କ ସାରି
 ନାନୀ କଥା କହି ଯାଇଛି ମାତ୍ର ଅନୁମୋଦନ
 ଚରଣାଳ ମନଇସରେ ଦାଉକାତ ଦେଉଥିବାର
 ଦେଖି ଅଧି ମେସର ତାହା ଅନୁମୋଦନ କରୁ-
 ଅଛି ସେହିପରି କରୁଥିବୁ । ସେଥିରେ ନାନୀର
 ମାତ୍ର ବିଚିତ୍ରତାର ଅର୍ଥୋ ରୁପ ନାହିଁ । ସେହି
 ଲେକର ମତ ଚିନ୍ତାକୁ ଦୃଷ୍ଟି ସେ ଦେବକ
 ମନକଥା ଅଜା କଲେ । ଫଳତଃ ଜଗନ୍ନାଦନ
 ବାକୁ ମନଇସକୁ ପିତା ସମୟରେ ବାଉକାତ
 ଦନ ଦେବା କଥାଟା ଭେଟେ ଶୁରୁତର ନ
 ଥିବାରୁ ଅନୁମୋଦନର ପ୍ରକବ ଲେଖକ ତାହାକୁ
 ଉପେକ୍ଷା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ତାହା ସମ୍ପତ୍ତି
 ଦୋର ଅଛି ।

ପ୍ରକାଶ ୦୫ ।

ଅନୁମୋଦନର ମାତ୍ର ଉପଯୋଗଦାତା ଲେ-
 ଶିଅରୁ ମନୁରଚଣା ମହାଶୟୀ ଯାତ୍ରପୁରକୁ
 ଗର୍ଭ ଦରଦା କମଳେ ସଞ୍ଚିପାଖକଲେ କ ଜାତ,
 ଦୋକା ସହର ମହା ସମାପ୍ତଦେରେ ଚଳତ
 ଜାନୁଆରୀମାସ ଖା ୨୭ ରଖେ ପହୁଣ୍ଡବାର କହି
 ଏକଜଣ ସୁବର ଅବଶୀଳ ମହାଶୟୀଙ୍କର
 ଦେଖାନ ଦୋର ପରପତ୍ନୀ ଦେଇ ଏଠାକାର
 ଦୋକାମାନକଠାରେ ଏହିପରି ଶୁଣୁ କଲ
 ଚ ଦାଉକା କଲ ବରପହୁତ ଦର୍ତ୍ତମାନ କସି-
 ନାତ ଯାହାପରେ ବିଚାର କରୁଅଛନ୍ତି ଅନୁ-
 ଶାକର ଅନୁଚରକର୍ମକର ରସଦ ଓ ମହାସ-
 ଜାକର ରହିବା କମଳେ ଉତ୍ତମ ଦୋର ଦେଖି
 ସ୍ଥିର କରବାକୁ ଅପିଅଛି ମଧ୍ୟ ଦର୍ତ୍ତମାନ ଅବ-
 ଶ୍ୟକ୍ୟ ଗର୍ଭ କମଳେ ଟଙ୍କା ଦେବା କାରଣ ଏ-
 ଠାକାର ଶୁଣୁ ସଞ୍ଚିଦେଲ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କ-
 ଠାକୁ ମହାଶୟୀ ସତୁଦାସ ବରପ ଦେଇ
 ଅଛନ୍ତି ଅନୁ ମଞ୍ଚିକକଳ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କ ସ-
 ହର ସାମାଜ କରବାରେ ସେ ସମସ୍ତ ଶପସ୍ତର
 ଲାଭ ପ୍ରଦଶକର ଅନୁର ସାହାଯ୍ୟ କରବ,
 କାରଣ ସୁଲକ୍ଷଣ ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି
 ଏକେ ମଧ୍ୟ ସୁଲକ୍ଷଣକରୁ ଯାଉ ଏକଜଣ
 ଦେଖକଲେଖକର ସହର ଦେଖାକର ସାହାଯ୍ୟ
 ରହିବା ଓ ମହାଶୟୀ ଏଠାରେ ପହୁଣ୍ଡଲେ ତା-
 କଠ ଲେ କହି ଦେଖକଲେଖକକୁ ପ୍ରଚର
 ପରମାଣରେ ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ପ୍ରଲେକନ
 ଦେବାକୁ ସେ ସଞ୍ଚିକକଳ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କ

ଦୋରକୁ ମାଉସୁବା ଓ ମହାଶୟୀଙ୍କର ଚାନ୍ଦ୍ର-
 ଠାକୁ ସାହାଯ୍ୟଅବ କରବା କାରଣ ସତ୍ର ଅ-
 ଯିଥିକଲ ବହି ଦେଖକଲେଖକର ରସଦ
 କଥାକାରୁ ସେ ସୁରସାର ଶାଲବା ଲେକରେ
 ଗାହାସହର ବଜାରକୁ ଯାଇ ସମସ୍ତ ଦୋକାମ-
 ମାନକୁ ସୁଦେଖାକୁ ଦାନ କହି ଦେଖାନ ଦେ-
 ଈ ଦୋକାନରୁ ଯାବା କେବାକୁ ବୁଝିବେ
 ତାକୁ ଦେଖାନମଳେ ବହି ଅପିକାରୁ ଦୋକା-
 ମାନକରୁ ଦୁରସାସ ଦେଲ । ତହିଁ ସମସ୍ତ
 ଶ୍ରେଣୀର ଦୋକାମାନକେ ମହାଶୟୀଙ୍କର ଅ-
 ଦଶ୍ୟକ୍ୟ ରସଦଅବ ସୋଗାର ଅଭିପ୍ରାଣର
 କରବା ଅପାରେ ଦେଖାନକର ମନ ରଖା
 କରବା କମଳେ ଚଳୁପର ଦେଲେ ଏବଂ ଧନ-
 ଦରୁନାମକ ଏକ ଲୁଗାଦୋକାମ ଦେଖାନକୁ
 ଅପଣା ଦୋକାନରେ ରହିବାର ପ୍ରାକ ଦେଇ
 ରସେଷ ଖାତର କରବାକୁ ଲଗିଲେ ଦେଖାନ-
 ନବାକୁ ମହାଶୟୀଙ୍କର ରହିବା କମଳେ ଶାଳସୁ-
 ରପ୍ତିକ ଶୁଣୁକୁ ନାକୁ ଦରକରକବରକର ଦୋ-
 ଶାଳ ଦୋଠାକୁ ଉକ ମୁଲ୍ୟରେ ହଜା କର ଉକ୍ତ
 ଦୋଠାର ଦେଖାନରେ ସାଲ ଲୁଗା ମହାଶୟ-
 ବାର ବସତୁ କର ଦେଇ ଅପିଲେ ଏବଂ
 ବଜାରର ସମସ୍ତ ଦୋକାମାନକକୁ ସରୁ ଓ
 ମୋଟା ଚାଲି ତାଲି ଗୋଲିଅଳୁ ଯିଅ ମୟୁବା
 ଦାକା ଦୋଠାର ଦାନ ଅବ ପ୍ରାୟ ୫,୦୦୦
 ଲାଭ ଉକ୍ତ ଅଦାସ୍ତୁରୁ ନୁଦ୍ୟ ଓ ୫,୦୦୦
 କାର ଉକ୍ତ ଲୁଗା ଶାଲକା ଦେବାକୁ ଦୋ-
 କାମାନକ ଅପଣା ଦୋକାନରେ ଉପସ୍ତୁଳୁ
 ପରମାଣରେ ଜଗସ ଅନାମା କରବା
 କମଳେ କଟକ ଓ କଲକତାକୁ ଅର୍ଥେଣ୍ଡ ଟେଲି-
 ଗ୍ରାମ ପଠାଇ ଦେଲେ । ଦେଖକକଳ ଦେବାକୁ
 ଲେବ ଦେଖିଅଳ ଜମବାକ ଓ କରକଲକ
 ଶୁକରରେ ମୋକରର ଦେବା କମଳେ ଦେ-
 ଠ୍ୟାକଳ ଅଧିକରରେ ରହି ହୁକୁମ ବାମିଲ
 କରବାକୁ ଲଗିଲେ ଦେଖାନ ଅବଶ୍ୟକ୍ୟ
 ଦେବା ଶର୍ତ୍ତ କମଳେ ଦୋକାମାନକକୁ ଅଦେଶ
 ଦେବା ମାତ୍ର କେହି ୫୧୧ ବା ଓ କେହି ୫୨୧
 ପୁକା ଦେବାକୁ ଲଗିଲେ ସେ କୁକୁ ଟଙ୍କା
 ନେଇ ଦେଖାନପୁରେ ଅନେକ ପ୍ରମୋଦ
 କରବାକୁ ଲଗିଲେ । ସେ ପ୍ରଥମରେ ଲୁଗା-
 ଦୋକାମାନକ ଦୋକାନରୁ ସରୁ ରକମର
 ସରସା ଲୁଗା ଚାଲିକା ହେ ସାହ ରଖିଲେ ଓ
 ମହାଶୟୀଙ୍କର ଚରକମଳ କାନୁସାୟ ମାସ

ଖା ୨୦ ରଖରେ ଦେବ ଦୋଲ ଚାନ୍ଦ୍ରଠାକୁ
 ଟ ୧୦୦୦ ଲାଭ ଲୁଗା ପଠାଇବା କମଳେ
 କରବା ଅପିକାରୁ ସେ ଦୋକାକୁ ଲୁଗା ପଠାଇ
 ଦେଲ ସରେ ସଞ୍ଚିକକଳ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କଠାରୁ
 ଟଙ୍କା ଅଣି ଦେବାକୁ କହିଲେ ମାତ୍ର ଚାନ୍ଦ୍ର
 କଥାରେ ଲେକମାନକର କମଣ୍ୟ ସନେଦ
 ଦେବାକୁ ଧନଦର ଦୋକାମ ସମେ ଟଙ୍କା ନ
 ପାଇଲେ କମା ସଞ୍ଚିକକଳ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କଠାରୁ
 ଲୁଗା ଦେବା କମଳେ ଅଦେଶ ନ ଦେଲେ
 ସେ ଲୁଗା ଶୁଚିବ ନାହିଁ ବୋଲି କହିବାରେ
 ଦେଖାନ ଏକଦା ସୁଦେ ସଞ୍ଚିକକଳ
 ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କ ଦୋରକୁ ମାଉସୁବା ଓ ସଞ୍ଚି-
 କକଳ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଅପଣା ଦାନ କରେଦା-
 ଦେଲେ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ କହିଥିବାର ବୋଲି
 ବାରୁ ସେଠାରେ ସଞ୍ଚିକକଳ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କର
 ଅର୍ଦ୍ଧନୀ ଚପସଂଖ୍ୟା ଓ ଦୋକା ଦେଖି କଲେଖ-
 ବଲମାନେ ଥିବା ସେମାନେ ଦେଖାନକ
 ଚପୋଟା ବାକୁ କୋଠାକୁ ଯାଇ ନ ଥିବାର
 କହିବାରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ମନରେ ଅନୁର ସନେଦ
 ଜାତ ଦେଲ ତହିଁ କୋଟ ହେଉ କଲେଖକମ-
 ପଲକି ଦେଖାନକୁ ଚପୋଟା ନାକୁ କୋ-
 ଠାକୁ ନେଇ ଅଧି ସୁଦେଖା ସମସ୍ତ ଦାନ
 କହିବାରେ ତା ବାକୁ ଏ କରକ କର ତାଣ
 କ ଥିବା କ ମହାଶୟୀଙ୍କର କୌଣସି ପ୍ରକାଶ
 ଚାନ୍ଦ୍ରଠାକୁ ଅଧି ନ ଥିବା କ ଉପସ୍ତୁତ ଦେଖାନ
 ଚାନ୍ଦ୍ର ସହିତ ଦେଖା କର ନ ଥିବାର କହି
 ଲୁକି ଦେଖାନକୁ ସେ ଲୁକିରେ ପ୍ରକାଶ ଗା-
 ଦରେ ହେପାକତରେ ରଖାଇବାର ଅଦେଶ
 ଦେଲେ ଏବଂ ଏ କରସୁ ସୁଲକ୍ଷଣକର ଦୋକା
 ଦେବାରେ ସେ ଏକଜଣ କୁଷ୍ଠକର ଥିବାର
 ପ୍ରକାଶ ଦେବାକୁ ଦର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ମାନରେ
 ମୌଚିକାଣ୍ୟ ବାର୍ତ୍ତାକର ଅନନର ୧୦୯ ଟା
 ଓ କରସୁ ଅନନର ୧ ୫୧୭ ଟା ଅନୁସାରେ
 ମନକମା ଦାସୁର ଦୋର ମନକମା କରୁଣାଧୀନ
 ଓ ଦେଖାନ ଯାଦେବ ଦାକରରେ ଅଛନ୍ତି ।
 ସେହିଲେବ ସହର ମଧ୍ୟରେ ଏକେଲେବ
 ଅଧିରେ ଧୂଳ ଦେଇ ଠାକରବାର ଦେଖା
 କରଥିଲ ଚାନ୍ଦ୍ର ସାହରୁ ଧନ ।

ସାହିତ୍ୟିକ ସମ୍ବାଦ ।

୧୯୧୫ ବଲେଦ୍‌ର ଖା ୨୭ ର, ୧୯୧୫ ବେଞ୍ଚୁପୁରୀ-
 ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦରୀଦେବୀ ମନ ସହ: ୧୭୭ ।

ଉତ୍କଳର ଶୁଭେ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇବାର କି-
 ଶେଷ ସୁଖା ହୁଏ ତାହା ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ
 ଦାୟୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସମସ୍ତ
 ଉପାୟରେ ଉତ୍କଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଅଛି ।
 ଅତୀତ ସେହିମାନେ ଉତ୍କଳକୁ ଯେ ମୃ-
 ତ୍ୟା ଓ ଧର୍ମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁ ଅଛନ୍ତି
 ବ୍ୟବସାୟରେ ଯଦି ସେମାନେ ଏହିମାନଙ୍କୁ
 ଏ ଓ କିଏ ପ୍ରକୃତ ଉତ୍କଳର ପ୍ରତୀକ ଦେ-
 ବାକୁ ଅସମର୍ଥ ହୁଅନ୍ତି ତେବେ ସେମାନେ
 ସମୟର ଚୁଆଁ ଅପକ୍ୟବଦାର ନ ହରି କଟକ
 ସର୍ବୋତ୍କଳରେ ଅଧ୍ୟୟନ କଲେ ସେମାନଙ୍କର
 ଜ୍ଞାନକର ଓ ଅର୍ଥର କଥାପି ଅପକ୍ୟସୁ ହେବ
 ନାହିଁ । ଅତୀତ ଦେ ଉତ୍କଳଦାତ୍ରୀ ବହୁଗଣ !
 ଏହି ଅମୂଲ୍ୟ ସୁଯୋଗ ଚ୍ୟାଗ କି କର ସଦାସମ୍ପ-
 ରକ୍ଷଣମେତ୍ୟ ସାଧୁ ଇଚ୍ଛାକୁ ସୁଦେଶସ୍ତୁ ବାଳ-
 ମୋକ୍ଷକଦାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ କରବାକୁ
 ଯତ୍ନଶୀଳ ହେଉନ୍ତୁ ।

ଉତ୍କଳମେତ୍ୟର ଦୟାଳୁ ସାମା ନାହିଁ
 ମାତ୍ର ଯେବେ ଅନୁମାନେ ସ୍ତ୍ରୀୟ ଅଯୋଗ୍ୟ-
 ଶରୁ ଦେଶର ଏଡ଼େଗୋଟିଏ ମହୋତ୍ସବାଣୀ
 ବସନ୍ତକୁ ଦେବନ ଉଦାସୀନ୍ୟ ଦେଖୁ କଷ୍ଟ
 କର ଦେଉଁ ତେବେ ଅନୁମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେ-
 ଶ୍ୟ ସୁଦୂରପରିଚିତ ତାହା ଦେଖା ଅଛନ୍ତି
 ମତ୍ର । ଏହି ସମସ୍ତ କଷ୍ଟ ଚନ୍ଦ୍ରା କର ଅନୁ-
 ମାନେ ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଶାର କର୍ତ୍ତୃ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସ-
 ଦେୟ ଜଣାଇ ଅଛୁ ଯେ ଦେଶର ସ୍ତ୍ରୀୟ ସୁକ୍ଷ-
 ମମାନଙ୍କୁ ଏହି ଲିପି ପଠନରେ କିମ୍ପୁତ କଷ୍ଟ
 ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ଜୀବନ ପଥକୁ ମୁକ୍ତ
 କରନ୍ତୁ । ରବି ।

୨୩/୧୫ } ୧୫
 ବଚନ } ଜର୍ଜର ଉତ୍କଳଦାତ୍ରୀ
 ମୁଦ୍ରଣସ୍ଥଳ ।
 ବାହୁ ଚାନ୍ଦିନୀ ପତ୍ରପତ୍ର କରକୋଟି ୫୫
 ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକ ପତ୍ରପତ୍ର ମାତ୍ର ୫୫
 ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକ ପତ୍ରପତ୍ର ୫୫

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସରକାରୀ ଶାସନ ଶାଖାରେ ଏକଜଣ ପ୍ରକା-
 ଶ କର୍ମଚାରୀ ଅଛି ଯେ ୧୮୫୫ ମସିହାର
 ନ ୨୦୫ ମୂଲ୍ୟ ସାହିତ୍ୟକଟ ମୋକଦ୍ଦମାରେ
 ସନ ୧୮୫୫ ମସିହା ଜୁଲାଇ ମାସ ୩୧ ତାରିଖ
 ପ୍ରଦେଶୀୟକର ଓ ମୂଲ୍ୟ ୧୮୫୫ ଓ ଶରୁ

ଅଦାୟ ନିମନ୍ତେ । ତା । ପୁସ୍ତ । ପ୍ର । ସଦାକ
 । ମୋ । ଦେବକୃଷ୍ଣ ପୁର ନ ୧୨୨ ମୂଲ୍ୟ
 ଉତ୍କଳକୁ ଜନଦାତ୍ରୀ କି କହିବ ସମସ୍ତ ଜମା
 ୫ ୧୨୨/୨ ଅଟେ । ପୁସ୍ତକଲିଖିତ ବଦେ-
 ଶାର ସାହିତ୍ୟକଟ ଅଧିବରକ ମହକୁମାରେ
 ସନ ୧୮୫୫ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ତା ୧୫ ରଖ
 ବେଳ ଦି ୧୨ ଥା ସମୟରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟରୂପେ
 ଜଳମ ହେବ ।

ପୁସ୍ତକଲିଖିତ ଅଧିକ } M. M. Roy
 ତା ୧୨ ରଖ ମାତ୍ର }
 ଜାଲପୁରୀ ମୁ ୧୮୫୫ } ସାହିତ୍ୟକଟ ଅଧିକ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ! ନୂତନ !! ନୂତନ !!!
 ଦାତ୍ତ୍ୟାଚାର୍ଯ୍ୟ ରସାମୃତ ।
 ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଧ୍ୟାୟ
 ଦରଦାବଜାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍‌ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ-
 କରେ ବହୁ ଦେଉଅଛି ମୂଲ୍ୟ ୫୦ /
 ମୋକ୍ଷକନମନ୍ତେ ଜାକମାସୁଲ ୫୦ /

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ
 ବହୁଶ୍ରେଷ୍ଠ ବଦେଶ
 ସଦ୍ୟଦାବଜାର ଜମାଦାନ ।
 ବଚନ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍‌ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ
 ମୂଲ୍ୟ ୫୦ / ଏବଂ ଅନ୍ୟ ମାତ୍ର
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ଅଛି

ମାନକର, ବିଶ୍ୱାସ୍ୟାନର, ଅପରପ୍ରା-ମେତ୍ୟ
 ଓ କମ୍ପ୍ର ପ୍ରାକମେତ୍ୟମୂଲ୍ୟର ଉତ୍କଳ, ଓଡ଼ିଆ
 ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଓ କହିବ ବ୍ୟାଖ୍ୟା, ଓ ଅଧ୍ୟୟନ,
 ଓ ଧାରମେତ ପ୍ରକୃତ ସୁଲଭମୂଲ୍ୟରେ। ବଚନ
 ଦରଦାବଜାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍‌ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋବା-
 ତରେ ବହୁ ଦେଉଅଛି ମୂଲ୍ୟ ୫୫ ଓ
 ବିକ୍ରମାନେ ଅକ୍ଷେପରେ ପାଇପାରିବେ ।

WANTED

Twenty passed Surveyors
 on a salary of Rs. 20 each for
 settlement work in Mourbhanj.
 Applications with testimonials
 to be forwarded to H. H. The
 Maharaja Mourbhanj not later
 than the 31st of this month.
 Baripada }
 17-1-95. } By order
 P. D'ELHOUSE,
 Accountant.

WANTED

A junior assistant accountant
 for the Mourbhanj Raj Treasury
 on a salary of Rs. 30 rising
 to Rs. 40 by annual increment.
 Applicants must have a thorough
 knowledge of English Oriyah
 and Bengali, and well versed
 in accounts branch. Applications
 together with testimonials to be
 forwarded to H. H. The Maharaja
 Mourbhanj not later than 31st
 January, 1895.
 Baripada, }
 7th Jan'y 1895. } By order
 P. D'ELHOUSE,
 Accountant.

COMPLETE KEY

To
 Lethbridge's Easy Selection
 [MINOR COURSE 1894]
 Containing English meanings, expla-
 nations, &c. with the questions set
 at the Minor Examination during the
 past three years.
 Price one rupee. For mofussil post-
 age one anna.
 To be had of the Secretary Printing
 Company, Durgah Bazar, Cuttack.
 CUTTACK } Akshoy Kumar Ghose
 The 22nd No- } and
 vember 1894 } Hara chand Ghose

ସଞ୍ଚାର୍ଥସାର !

ନୂତନ ! ନୂତନ ! ନୂତନ !
 ଓଡ଼ିଆଭାଷାରେ ଏକଜଣ ଅଧିକାରୀ
 ସଞ୍ଚାରପୁସ୍ତକ ।
 ସଞ୍ଚାର ସଞ୍ଚାର ପ୍ରାୟ ଦେଖନ୍ତୁ ।
 ଅ ଓ ପୁ ଲ ର ମୂ ଲ୍ୟ ୫୦ / ମା ତ୍ର ।
 ଏଥିରେ ଦକ୍ଷିଣୀ, ଇଲି, ମେମଟା, ଟପା,
 ଠୁମପ୍ରଭୃତ ସମସ୍ତ-ସ୍ତରର ଅଧିକାରୀ ଓଡ଼ିଆ,
 ହିନ୍ଦି, ବଙ୍ଗଳା ଓ ହସ୍ତକଳାମାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
 ହୋଇଅଛି ଏପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶକ ସଞ୍ଚା-
 ରପୁସ୍ତକଲିଖିତ ଅଧିକାରୀ ।
 ବଚନ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍‌ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ
 ବହୁ ଦେଖ ବାହୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ୫୫
 ତରେ ବହୁ ଦେଖିବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ଉପାକରଣୀ ହିନ୍ଦି ମୂଲ୍ୟ ୫୦ /
 ବଚନ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍‌ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ୧୯୧୩ ମସିହା ୧୨ ମଇ ୧୯୧୩ ମସିହା ।

ଅମେ ଦାଖଲ ମୂଲ୍ୟ ୫୦୯
ପଞ୍ଚାଦଶ ୫୦୯

ମା-ମାତୃ କମିଶ୍ନର ଓ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶ୍ରମିକ
ର, କୁର୍ ଭବ ସୋମବାର ବଦଳ ଉତ୍କଳ-
ସମ୍ବନ୍ଧୁ ଯେଉଁ ଅଧି ଅନୁଗ୍ର ଅନାମୀ ସମ୍ପ୍ରାଦାୟେ
ଦଲିଲତା ସମତ ଦରଦାର ଶୁଣାଯାଉ ଅଳ୍ପ
ଏଡ଼ିକ ଦେହୁ' ଅନୁମତ କରନ୍ତି କଣ୍ଠପତ୍ତି-
କରାବ ବସସ୍ତରେ ଶେଷକର୍ମ ସହଜ ସମସ-
ର୍ଣ୍ଣ ଏ ଯାତ୍ରାର ବାବଦ କୋଇପାରେ ।

ଶ୍ରମିକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସାବେକ ଏହୁଅର ଉପରେ
ମାନି ଦେହୁଅରେ ଯେଉଁ ସେସନ କରୁ
କରୁଥିଲେ ସେଥିରେ ଦେହୁଅର ମେତଦ୍ୱା
କୁର୍ଦ୍ଦୀନାକର ବସୁର ଦୋଇଥିଲ ବର୍ଣ୍ଣରେ
୧୨ ଓ ୧୩ ସମ୍ପ୍ରୋଥ ବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାପ୍ତ ଦୋଇ ଅନୁଗ୍ର
ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ଦେହେର ଲୋକ ଶାବକାବଦ
କାବଦାର ବର୍ଣ୍ଣ ଓ ଦେହେର ଦୌର ସରସମ
ସହଜ ବଡ଼ ବାଲର ଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ।
ଶର ସୋମବାର ବଦଳ ସେମାନେ କଟକ କର-
ରୁ ଅନାଦ ଦୋଇଛନ୍ତି

କଲର ପାଉଁଶିଆ ମେସର କଲେ ସୁଯୋଗ୍ୟ
ସବ୍ୟ ଲର୍ଜ ସମ୍ପଦ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଆଇଁ ଲରମାସ ୨୪୩-
କାଳ କେରରେ ପାଠିକ ଆଇଁ ଲରମାସ ୨୪୩-
କାଳ କେରରେ ପାଠିକ ଆଇଁ ଲରମାସ ୨୪୩-
କାଳ କେରରେ ପାଠିକ ଆଇଁ ଲରମାସ ୨୪୩-
କାଳ କେରରେ ପାଠିକ ଆଇଁ ଲରମାସ ୨୪୩-

କଲର ଦୋଇପାରେ ଏହାବଦ ୧୨୫୦୦
ବସୁକମ ସମସ୍ତରୁ ବରଦେଇକ କରନ ଅରୁ
ଦୋଇଥିଲ । ବସବଦର ପ୍ରଧାନ କେତା
ଲର୍ଜିଗୁଡ଼ିକରୁ କରନ୍ତି ଦେହା ଏହାବଦ
ପ୍ରକୃର ସୁଧା ମୁକ୍ତ ସମସ୍ତରେ ଏହାବଦ ବସୁ
୧ ୨୨ ଶ ମାତ୍ର ଦୋଇଥିଲ ।

ଶାବକଦତ୍ତର କାନାଲର ସୁଧା ବଦ୍ୟାଶି
ଶା କମଳେ ଏ କରକରୁ ଅନାଦ ଦୋଇଥିଲେ
ମାତ୍ର ସବ୍ୟର ଅପ୍ତ ଏଠା ସରକ କର୍ତ୍ତା
କରକାରୁ ଅନାଦ ଦେହାକୁ ସୁଧା କରନ୍ତି
କେଉଁସିକାର ଅଦେଶ ଦୋଇଅଛି । ଅବେ
ଅପ୍ତ ବସୁ କ ରୁଣି ଏକେ କରକର ଦୋଇ
କରନ୍ତି ପିଲସୁକାକୁ କାହାବ ମାତା ବା ଦା-
ୟାବ ସରକାରୀ ଏକେବୁର ଦେଲ ଅଧିକା ବଡ଼
କଣ୍ଠକର ଦୋଇଥିଲ । ପରସେସରେ ସବୁର
ଦେଲ ସରକ ବସୁ । ମାତ୍ର ସବ୍ୟର ଅପ୍ତ
ରମା ସୁଧା ସୁଧେ ଏହୁ କରକର ଅ ବାର୍ଦ୍ୟ-
ଦେହୁ ସେହୁ ଅନୁଗ୍ର ବସୁ ପଡ଼ଇ କର୍ତ୍ତର
କାଦୀ ଦଏ ?

ଅନାମୀ ପ୍ରଦେଶିକାପଦ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା
କଟକଦେହୁରେ ୧୯ ଓ ୧୯ ପଦ୍ୟାଶିକ ପଦ୍ୟ-
କା ବୁଝାବ ଦେବ । ଓଡ଼ିଶାର ସେହି ୨ ସୁନ୍-
ରୁ ସେକେ ଶ୍ରମ ମନୋଗର ଦୋଇ ଅନୁଗ୍ର

ସେଥିର ବାଲକା କମ୍ପେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେଲ ।
ମସୁରକର କଥା ବଦଳ ଏହାକେମା କ ୧୨୫
କାଲେସର କଲମୁଲ କ ୧୩ ଓ ପ୍ରସ କ ୨୫
କାଲେସର କେଉଁକଦୋଇଥିଲ କ ୧୨ ଓ
କେଉଁପତ୍ତି କ ୨୫ ଓ କେଉଁକେକିସୁକ ସୁନ୍
କ ୨୫ ଓ କେଉଁକେକିସୁକ ସୁନ୍ କ ୨୫ ଓ
କେଉଁକେକିସୁକ ସୁନ୍ କ ୨୫ ଓ

ଏକ କରକର ଏକକର ଶିକର ଓ କ ୧୨-
କ କାହାର ଶସ ଏକ କରକ ପ୍ରୋକେକ୍ସେକ
କରସେସାସୁନ୍ ସୁନ୍ କ କେ କାଶି ପଦ୍ୟା
ପ୍ରକାଳ କରଦେ ।

ସମ୍ବନ୍ଧ ପଦ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧେ [ପଦ୍ୟାଶିମାନକୁ
ସେମାନେ କେ କାଶା କିଶିର କରୁର ବାଗର
ପଦ୍ୟା କମଳେ କରକରା ବସବଦ୍ୟାକରୁ
କୌଣସି କମ୍ପମ ସୁନ୍ କର ଶାରୁ କାହାଣ୍ଡି ।
ଓଡ଼ିଶା ପିଲମାନେ ଓଡ଼ିଆକାଳେ କରୁର
କେଉଁ ଆଅନ୍ତ ଓ ସେମାନେକର କରୁର କାବ-
କ କେକରୁକା କଲେକର ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଧାପକର
ଦ୍ୱାର ପଦ୍ୟାଶିର ସୁଅର ବାକ କରକେକେ
ଅଦ୍ୟ ଦେହୁ କ୍ରମସୁତ ଓଡ଼ିଆ ପଦ୍ୟାକର କ
ନେକା ଏସୁକୋର ଅକେ କରୁ ବାକ କର-
କାକମାନେ ଓଡ଼ିଆ ପିଲ ଅନୁଗ୍ର ଓ ବସବଦ୍ୟା-
କରୁର କମ୍ପମାନୁଆରେ ଦୌଣ୍ଡିପପଦ୍ୟକରକ-
କାକର ବାଗର ପଦ୍ୟା କରକାରୁ ସମ୍ପାଦକ

ସ୍ୱରୂପେ ସେ ପଦ୍ମକ ଦୋର ଯାଇଛି ନାହିଁ ଓ
ଏକ ଅନ୍ୟ ଦେହ ପଦ୍ମକ ମିଳି ନାହିଁ । କର୍ତ୍ତ-
ମାନ ବିଶ୍ୱକର୍ମାଳୟ କ'ରୁଥିବ୍ୟବସ୍ତୁ ଦୋର
କଳ ବ୍ୟୟ ଅଛନ୍ତି ।

ଅନୁମାନକ ଦେହାପତ୍ତା ସମାବଦା
ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଓ ଏଠାରେ କମାଦାର ବାବୁ
କଲମ ଭ୍ରମରବର ଓ ତାହାକ କମାସ୍ତ୍ର ଗ୍ରାହ-
ମାନେ ସୁବିଶେଷରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ଦେବାର
ଦେଖାଯାଏ କରେଇଦର ଓ ତିଶାମଧ୍ୟରେ
ବିଶ୍ୱାସ ଏହା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ଏଠେ ଗେ.ଃ-
ଏ ଗୁଡ଼ ଗୁରୁତ୍ୱବାଦରେ ଭଜ ଦୋର ଯିବା
ଅତି ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟେ । ସେଦଳ ଗୋଟିଏ
ଅତି ଦୟାଳୁ ବାଣୀ ଦୋର ଯାଇଅଛି ବିବା-
ଦ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାଦଳ ଦୁଇଭରଫରେ ଦେ-
ରେଇ ଲକ୍ଷ ସଫଳମାନ କ୍ଷୁଦ୍ର ଦୋର
ଅଛନ୍ତି । କଟକ ଅଲମରୁଦ ବଜାର ନାବାସି
ଦୁଇଟି ତାମର ପଦେଲମାନ ବରଷମ ବାବୁକ
ଗୁରୁମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତକୁ । ସେତକ ସେ ସମ-
ସମୟରେ ଅସୁସ୍ଥତା ଅବସ୍ଥାରେ ଶୁଣିବାରେ
ଦଳରୁମବାବୁଙ୍କର ମନୁଷ୍ୟମାନେ ତାହାକୁ
ଏପରି ପ୍ରହାର କଲେ ଓ ତାହାର ମୁଣ୍ଡ ଭିଜି
ରୁଣ୍ଡାକ ଦୋର ଶୀଠି ଯିବାପରି ସେ ଅତେ-
ଉଚ୍ଚ ଦୋର ପତନର ଆକାରୁ ଗାଡ଼ରେ ଅଣା-
ଦେଲା । ମୋଦକମା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭବ୍ୟଧୀକରେ
ଅଛି ଓ ଉଚ୍ଚ ପଦେଲମାନ ତାକୁରାଣାରେ
ଚିତ୍ତସ୍ଥିତ ଦେଇଅଛି ।

ତାହାର ଓ ଜୀବର ସ୍ୱରୂପ ଉପସମ ନାହିଁ,
ସର ପ୍ରସ୍ତାବ କଥା ଶୁଣା ଦେଉଥିଲେସୁଦ୍ଧା ସ୍ୱକ
ସମ୍ପର୍କ ଦେଉଅଛି । ଦୟାଳୁ କରକରେ
ତାହାର ସରରୁଷକ ଚାଳ ଦୈବ୍ୟକୁ ଅକମଳ
ରତ ସମସ୍ତ ଦେଖିଲେ । ତାହାର ଦୈବତ-
ପୂର୍ଣ୍ଣତା ମଧ୍ୟରୁ ତ ଏ ଲକ୍ଷ ହେଉ ଓ ଅଦୃଶ
ଦୋରସ୍ଥିତେ ବନ୍ଧୁ ଜୀବ ଦୈବତ ପୂର୍ଣ୍ଣତା
ନିଶ୍ଚୟତା ଏକସଦୃଶରୁ ନୂନ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ
ଭାବେ ଗୁଣତାକୁ ସମ୍ପାଦ ଅଧିଅଛି ଏବଦଳ
ତାହାର ଦୈବ୍ୟ ଶକ୍ତି ତେପରୁ ଅକମଳ କର-
ତାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ଗୁଣତାରେ ପ୍ରକାଶ
ସଦୃଶ ତାହାର ଦୈବ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋରଅଛନ୍ତି ।
ସେମାନେ ଉପେକ୍ଷିତାକୁ ମାନକ ଦୂରରେ
ଅବସ୍ଥିତ ଦେଖିଲେ । ସେଠାରେ ଉଦୟ-

ଦଳ ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍ଧାବନ ସ୍ୱର ଅଧିପତ୍ୟ ।
ସମ୍ପାଦ ଅଧିଅଛି ସେ ବହୁବାଳ ଦୋରର
ସ୍ୱକ ଦେବାଭିତ୍ତାରେ ତାହାରଦୈବ୍ୟମାନେ
ଉପେକ୍ଷିତାକୁ ବଚାଡ଼ି ଦୋର ଅଛନ୍ତି ।
ତାହାର ଅଧିକ ଶକ୍ତି ଦୋରଅଛି । କିନ୍ତୁ
ତାହାର ଦୈବ୍ୟ ଉପେକ୍ଷିତାକୁ ଅକମଳ ଦୈବ୍ୟକୁ
ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷତାରେ
ଉପସ୍ଥିତ ଦୋରଅଛନ୍ତି ତାହାର ଚାଳ ସ୍ୱକ-
ପ୍ରକରେ ଦେଖି ମାନକର ଉଦ୍ଧାବନ ବଳ
ଅପଦକ୍ରମ ସ୍ୱରୂପ ସେମାନେ କିଛି ବାଟ
ଦେଖୁ ଅଛନ୍ତି ।

ବନ୍ଧୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକସମ୍ପର୍କରେ ଅନେକଗୁଣ
ଅଭିଭବ ପାଶୁଲିପି ବରୁଣର୍ଥେ ଅବତ ଦୋର-
ସ୍ଥିତ ଲେଖରେ ଲଳନବସ୍ତୁର ସାହିତ୍ୟବେଷ୍ଟି
ଓ ପଦ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ ଅଲକ ବହୁ ବଦସ ଦେଲ
ବରୁଣ୍ୟାନରେ ସ୍ଥିତ । ଲଳନବସ୍ତୁର ପାଶୁ-
ଲିପି ସମ୍ପର୍କରେ ସାଧାରଣର ଅପତ୍ତି ଉପସ୍ଥିତ
ଦେବାକୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲକ୍ଷ ବାବାଦୁର ଗୋଷଣା ଦେ-
ଲେ ବରୁଣ ପାଶୁଲିପି ପ୍ରକାଶିତ କର ଦେବ ।
ବାଳା ସଦୃଶ ଦେଲୁ ସମ୍ପତ୍ତି ବିକ୍ରୟ ଦେଲେ
ଲଳନ ଅଭିନୀତାରେ ମାନକ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରଥମତଃ
ରେକନ୍ୟୁ କରାବରେ ବଲେଦୁର ଭିମ୍ବର ଓ
କୋର୍ଡ ଓ ଚତୁରାରେ ଦେଉଁଦ୍ୱାରା ଅବାଲରରେ
ମୁଦସଫ ସକଳତ ଚକ୍ଷୁ ବୁଦ୍ଧ ଓ ବାଲକୋ-
ଟିରେ ଅପତ୍ତି ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲୁ । ମୋଟାସ
ପ୍ରାପ୍ତ ଦୋର ତ ସୁଦା ଲକ୍ଷ୍ୟକ ପ୍ରକାରର
ଅପତ୍ତି ସାଧାରଣତଃ ଦୋରଆଏ ଏହୁରୁପ
ଅପତ୍ତିମାନ ନିବାରଣ ଓ ମାନକର ସୀମା ଉଦ୍ଧ-
କରବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଲୁଚିତ ପାଶୁଲିପି ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଦୋରଅଛି ମାତ୍ର ଏସ୍ଥିତେ ଓ ସଂଖ୍ୟାତ ଅଭି-
ନରେ ଲୋଚାସପ୍ରାପ୍ତିବସ୍ତୁର ଯେଉଁ ଉପାୟ
ବିଦେଶ ବସ ଦୋରଅଛି ତାହା ସାଧାରଣର
ମରରେ ପ୍ରକାଶକ କ ଦେବାର ଲକ୍ଷଣିତାକୁ
ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ବାବାଦୁର ସେ ପାଶୁଲିପି ପ୍ରକାଶିତ
କରବା ଶ୍ରେୟସର ସଦେବତା କରେ ଅନ୍ୟ
ଦୂର ପାଶୁଲିପି ବରୁଣ୍ୟାନରେ ରହିଲ ।

ସର ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ପର୍କେ ମାନକର ସ୍ୱର-
ଦୃଶ୍ୟ - ଦେଖାଯାଆନ୍ତୁ ସେହି ପ୍ରମୁଖ
ଉପାସକ କରଥିଲେ ଓ ସେଥିର ଦେବେଦ
ସୋପାନର ଉତ୍ତର ସାଧ୍ୟତରେ ଉନ୍ନେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତ
ଦେଲ

ପ୍ର-ମାନୁଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ ଗୋଲିବର ଅସୁପ୍ର-
ତକ ସଦରେ ଲେବ ନେପୋର୍ଡ଼ ପଦ୍ମା ଦ୍ୱାର
ଦେଖି ଲେବକୁ ପ୍ରକଳ ବରୁଣୁ ବଜଳା
ବରୁଣମେଣ ସେହିପରି ଉପୋମ ବରପାକୁ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି କି ?

ଉ-ତା ଗୋଲିବର ଲେବୋର ମାନକ ମ-
ନୋଲସୁକ ପ୍ରଥାଦ୍ୱାରା କରର ବଦ୍ୟାଭିପାରେ ।
ପ୍ରା-ଖଲିନାର ମାତୃଶ୍ରେଣୀ ହୁଅନ୍ତୁ ଦେଲ
ସାଦେବ ଦେବତାଙ୍କର ପ୍ରତ ଶ୍ରେଣୀ ଅଭ୍ୟାସର
କରଥିଲେ ଚତୁସକାଳ ମୋଦକମାନେ ତୋଟ,
ମାତୃଶ୍ରେଣୀ ବାବୁ ସକଳେ, ଦସ ଦେଅର
କାର୍ଯ୍ୟ ବରୁଣରେ ସୁଦା ସେଥିର କୌଶଳ
ପ୍ରତିକ୍ରମ କରୁ ନ ଦୋର ଦୟା ତେପୁଟା-
ମାତୃଶ୍ରେଣୀର ଉଦ୍ଧର ଦସ ଦୋରଅଛି ।

ଉ-ଦେଖକଲନକ ମୋଦକମା ପ୍ରକାଶ୍ୟ
ଅବାଲିକରେ ମାନାସିତ ଦୋର ସୁଦାକୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ-
ଲକ୍ଷ ବାବାଦୁର ସେଥିରେ ବସୁଷେଷ କରବା
ଉପକ ମନେକରେ ତାହା ।

ଅଇ ତୋଟ ମାଟ ସଦେ ବାବୁ ଦୁର୍ଗଦେବମ
ସେଥିରେ ଅକାଳୁ ସଦାକୁ ମୋଦକମାନ ତ-
ବ୍ୟବହାରପୂର୍ବକେ ହିତାରେ ସୁଲେ । ତାଙ୍କ
ବରୁଣ ଅନ୍ୟାୟ ଦୋରସଦାକୁ ଗୋଟିଲକ୍ଷ
ବାବାଦୁର ତାଙ୍କ ଦେବମ ଅସୁମ ସର୍ଯ୍ୟକୁ ହିତା-
ନେବାକୁ ଅଦେଶ ଦେଲ ପଶୁକୁ ବନ୍ଧୁ ତାଙ୍କର
ତାମ ଉଦ୍ଧରକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ
ସୁଦାକୁ ଓ ସେ ପୂର୍ବରୁ ମୁଖ୍ୟତା ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ
କର ଅସୁସ୍ଥତାକୁ ପୁଣ୍ୟତା ସେଣ ଦେବୁ
ଦେଅଲକ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଧର ଦନ କର-
ବାର ବାରଣ ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ବାବାଦୁର ଯଥେଷ୍ଟ
ଲଳ କର ନ ସୁଲେ ।

ଗୁଣାଶାସ୍ତ୍ରର ବୃକରଣା ତାମଧ୍ୟେ ବୃକ-
ମାନର ଉଚ୍ଚ ଦରପତ । କର୍ତ୍ତମାନ ବୌଦ୍ଧମାନେ
ଉଚ୍ଚ ମରର ଅଧିକାର ବରବାକୁ ପ୍ରସାଶି ଦେ-
ଲେନ୍ତି । ସିଦ୍ଧକୃତାପତକାଶୀ ବୌଦ୍ଧମାନେ
ବଞ୍ଚେଷ ସଦେଷ୍ଟ ଅଛନ୍ତି । ବୌଦ୍ଧମାନେ ମିଶର
ଅଧିକାର୍ଯ୍ୟ ଦୁର୍ଗୋଷ୍ଠାସୁକ୍ତି ଅବତ ବଦଅ-
ଛି । ଦୃକମୂଳ ଦନର ଅଧିକ ବୌଦ୍ଧମାନଙ୍କୁ
ସନେକପଦା ହୁଏ ପ୍ରତ ସାଧିକିକିକ, ମନକ-
ପ୍ରତ ଦେବତା ବୌଦ୍ଧମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଧାସ ଦେ-
ବତା । ହୁରୁମାନେ ବୌଦ୍ଧମାନଙ୍କର ଦାସ
ଅପକଳ ଦୋର ପ୍ରମାଣର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁ

ଅଧିକାରୀ

ଉତ୍କଳାଳୟ	ସମ ୧୮୯୩୧୫	ସମ ୧୮୯୩୧୫
ଉତ୍କଳାଳୟ	୧୯୦୫୦୩	୧୯୧୫୧୫
ଉତ୍କଳାଳୟ	୧୯୧୫୧୫	୧୯୨୫୧୫
ଉତ୍କଳାଳୟ	୧୯୨୫୧୫	୧୯୩୫୧୫

ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଏକାମେକମାନଙ୍କର ଉତ୍କଳୀ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ପ୍ରାଣି ଜାତି ପ୍ରକାଶର ଅଧିକାର ବର୍ଷଠାରୁ ଉଚ୍ଚ। ଏକ ବ୍ୟୟ ଅଧିକ ହୋଇଥିବୁ ଏକ ମେଦନାପୁର ଜାଲର ଅଧିକ ବର୍ଷଠାରୁ ସାମାନ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲେ ବୈ ବ୍ୟୟ ଉଚ୍ଚତର ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିବୁ । ଅଧିକ ଉଚ୍ଚା ପତ୍ନୀ ବାର ପ୍ରଧାନ ଜାଗଣ କଲେ ବର୍ଷଠାରୁ ଉଚ୍ଚା ପତ୍ନୀ ବା । ମତ ବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା ଏବର୍ଷ ବୃଦ୍ଧି ଭଲ ଦେବାରୁ ଲେବେ ଜାଲକର ଲେଡ଼ି ନାହାନ୍ତି । ବେଉଁ ଜାଲକୁ ବେତେ ଜମ୍ଭରେ ଜଳ ମଡ଼ାଗାଉଥିଲେ ତହିଁର ଭାଲକା ନମ୍ବେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଲେ । ଯଥା ।

ସମ ୧୮୯୩୧୫	ସମ ୧୮୯୩୧୫
ଉତ୍କଳାଳୟ	ମା ୧୭୦୯୨୨ ମା ୧୧୩୫୨୨
ଉତ୍କଳାଳୟ	ମା ୧୧୩୫୨୨ ମା ୧୫୭୭୧୧
ଉତ୍କଳାଳୟ	ମା ୧୫୭୭୧୧ ମା ୧୯୧୧୧୧

ଏଥିରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଜଳ ମଡ଼ାଉବା ଜମ୍ଭର ସରମାଣ ଓଡ଼ିଶାରେ ସମାପେକ୍ଷା କମ୍ପୁର ଅର୍ଥାତ୍ ୩୭ ଦୁଇକ ମାତ୍ର ଉଚ୍ଚା ପତ୍ନୀ ଅଛି । ସମ ୧୮୯୩ ସାଲ ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ଅରମ୍ଭରେ ବୃଦ୍ଧି ଅନୁବେଳେ ଶେଷ ଶୁଣି ସିକାରୁ ପ୍ରକାଶା କେ ତଳ ପାଇଁ ଦରଶାସୁ କରବାର ଅରମ୍ଭ କରୁଥିଲେ ମାସ ସେହି ମାସ ସେହି ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ବୃଦ୍ଧି ଦେବାରୁ ଅଧିକ ଦେହ ଜଳ ଲେଖିଲେ ନାହିଁ ସୁତରାଂ ପତ୍ନୀର ବୃଦ୍ଧି ଦେଉ ବର୍ଷଠାରୁ ଉଚ୍ଚା ହୋଇଅଛି । ପତ୍ନୀକୁରେ ଜଳକର ହିଁ ସୁଲ ଟାଣ ଦେବା ଓ ପୂର୍ବ ବାଗାମାନ ଅବାସୁ ଦେବାରୁ ଅଧିକ ହଲ ହୋଇଅଛି । ବାଲକମା-ପୁର ସାହେବମାନେ ଠାକେ ପକ୍ଷୀ କର ଦେବାଲ ଅଛନ୍ତି ଯେ ସାଧାରଣ ଯେଉଁଠି ସେଣା ଜାଲକର ମଡ଼ା ଜମ୍ଭରେ ଅଧିକ ସମ୍ପଦ ଉପୁର ଦୁଅଇ ମାତ୍ର ସ୍ତ୍ରୀ ଦେଖାଯାଉ ଅନ୍ତ ସେ ବୃଦ୍ଧି-କାରକ ମଧ୍ୟୁ ଏହା ଘେନି ନାହିଁ । ବଳକର ଦେଖିଲେ ବୃଦ୍ଧି କୁ ନ ବୁଝି ସହୁର ବର୍ଷଠାରୁ କରୁଥାନ୍ତେ । କେବଳ କୌଣସି ସହୁପ ଜାଲର ଉପସାଧିତା ନିସନ୍ଦେ ଅଟେ ଏବ

କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦେଖାଯାଉଅଛି ଯେ ଜାଲମାନଙ୍କର କୌ ମାସୁଲ ଜମାଗତ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଅଛି । ଏହିବର୍ଷ ଏକ ଏଥିରୁ ପୂର୍ବବର୍ଷ ଦେଉଁ ଜାଲକୁ ବେତେ କୌ ମାସୁଲ ଅବାସୁ ହୋଇଅଛି ନମ୍ବେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଲେ । ଯଥା—

ସମ ୧୮୯୩୧୫	ସମ ୧୮୯୩୧୫
ଉତ୍କଳାଳୟ	୧୯୦୫୦୩
ଉତ୍କଳାଳୟ	୧୯୧୫୧୫
ଉତ୍କଳାଳୟ	୧୯୨୫୧୫
ଉତ୍କଳାଳୟ	୧୯୩୫୧୫

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସାରଣ ଓ ମଧୁକ ନାଲମାନଙ୍କରୁ କର ଲଭ ନ ଦେବାରୁ ଅପାରତଃ ସେମାନଙ୍କୁ ବଳ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ମରଣ-ମେଘ ପୁର କରାଅଛନ୍ତି । ଯଦ୍ୟପି କ ରୁ ଅନୁକୂଳ ନ ଦେବାରୁ ଏବର୍ଷ ଉଲ୍ଲମଳ ହୋଇ ନାହିଁ ତଥାପି ଶେଷମେଘ ନାଲ ଏଲ୍ଲବାର ବାର୍ଯ୍ୟରେ ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଅଛନ୍ତି ବାରଣ ପୂର୍ବାପେକ୍ଷା ବାର୍ଯ୍ୟ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ଅନେକ ସୁବ-ନୋବସ୍ତ ହୋଇଅଛି ଏବ ବରାଅ ସୁଲମ ଅବାସୁ ବାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ପନ ହୋଇଅଛି ।

କଳ୍ପପ୍ରଦେଶର ଅଭିଶାପକ ବଦରଣ । ସମ ୧୮୯୩୧୫ ସାଲର ଅଭିଶାପକ-ସମ୍ପର୍କୀୟ ବଦରଣ ସ୍ତ୍ରୀରେ ସନ୍ତୋଷକରକ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ । ଅଧିକାଂସ କରୁଗାସୁ କମି-ଶର ଉଲ୍ଲ ଓ ପ୍ରାଣୀୟ ବୋଲିବାମାନଙ୍କ ବାର୍ଯ୍ୟର ଅନୁକୂଳରେ ମତ ପ୍ରକାଶକର ଅଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶା-କରଣର କମିଶର ସାହେବ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ବ ସୁଖକର ବୋଲିବା ବାର୍ଯ୍ୟରେ ବସେଣ ଉଦ୍ଧତ ଦାଲେଖର ଜଳ ବୋଲିବାରେ ବାର୍ଯ୍ୟର ଉଦ୍ଧ-ତା ଏବ ବର୍ଷକର ବୋଲିବାରେ ସାମାନ୍ୟ ଉଦ୍ଧତ ଦେଖି ସେ ଅନେକ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ସେଣକର ଜଳ ଅଭିଶାପକ ବାର୍ଯ୍ୟରେ ସେଣେ ଉତ୍ପ୍ରାପ ନିରୁଦ୍ଧର ଉଦ୍ଧତ ବାଦା ବୋଲି ନାହିଁ ମାତ୍ର କମିଶର ସାହେବ ଅପା କରନ୍ତି କି ଏ ଦୁର୍ଗାମ ଅଧିକ ଦଳ ଉଦ୍ଧତ ନାହିଁ । ସେଣେରେ କମିଶର ସାହେବ କହି ଅଛନ୍ତି କି ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ଜଳରେ ଅଭିଶାପକ ବାର୍ଯ୍ୟର ପଳ ସନ୍ତୋଷକର ହୋଇଅଛି ଏବ ସେଣକର ବାର୍ଯ୍ୟକର ବାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ଲେବେ ହାବରେ ଉଦ୍ଧତ ସେଣକର ବୋଲିବା ମେମ୍ବରମାନେ ଯେତେ ଅନ

ଯୋଗୀ ଦେଲେ ସୁଦ୍ଧା ସନ୍ତୋଷକରକ ପଳ ଲଭ ଦେବ । ମାତ୍ର ଏହାକୁ ଅଭିଶାପକ ବୋଲି-ସାଇ ନ ଯାବେ । ଅତଏବ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ କମିଶ-ରର ସାହେବଙ୍କ ବଦେନାରେ ସରାସତ ଓ ସଦବାସୁ ସରାସତମାନେ ସୁନ୍ଦରୁଦେ ବାର୍ଯ୍ୟ ଉଦ୍ଧତ କର ନେବାରୁ ପଳ ଉଦ୍ଧତ ପ୍ରଦାଶ ଦେଉ ଅଛି ନୋହିଲେ ମେମ୍ବରମାନେ ମନ ଲଗାଇ ବାର୍ଯ୍ୟ କରୁ ନାହାନ୍ତି । ଯାହା ଦେଉ ବଳଦେଶରେ ମାଲ୍ୟବର ଶେଷକଟ ବର୍ଷରୁ ବର୍ଷ ବାର୍ଯ୍ୟର ଉଦ୍ଧତ ଦେଖି ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ ହେଉ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଅଭିଶାପକ ଅନଳ ପ୍ରକରକ ଦେବାର ପ୍ରଥମ ଦେତେବ ବର୍ଷରେ ଯେ ସମସ୍ତ ଅଧିକାରୀ ଲିଖିତ ହୋଇ ଥିଲ ବର୍ଷ-କରଣ ଏବ ସହୁଦେଶ ହାଣ ସେପରୁ କମା-ଗତ ଅଦୃଶ୍ୟ ହେଉ ଅଛି ଏବ ବର୍ଷରୁ ବର୍ଷ ତାଳା ବିଷୟରେ ଉଦ୍ଧତ ଦେଖାଯାଉ ଅଛି । ଏଥିରୁ ସେ ବଳପ୍ରଦେଶର ସମସ୍ତ ଜଳ-ବୋଲିବା ମେମ୍ବରମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟଦାଦ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟମାନେ ଅପା କରୁଁ କି ବୋଲିବା-ର ମେମ୍ବରମାନେ ଏଥିରେ ଉଦ୍ଧତ ହୋଇ ଉଦ୍ଧତରୁ ଅଧିକରେ ସୁଖ୍ୟର ଉଦ୍ଧତରୁ ଉଦ୍ଧତରୁ ବୋଲିବା ଦେବେ । ଜଳ ବୋଲିବା ବାବଦରେ ସାମାନ୍ୟକରି ଅନେକ ପ୍ରଧାନ ବାର୍ଯ୍ୟର ଉଦ୍ଧ-ସର୍ବିତ ହୋଇ ଅଛି ଏବ ପ୍ରକାଶକ ବାର୍ଯ୍ୟ-ସମ୍ପର୍କରେ ମାଲ୍ୟବର ଶେଷକଟ ଯେଉଁ ଅଭି-ପ୍ରାସୁ ଏହି ବାର୍ଯ୍ୟର ଉଦ୍ଧତରେ ପ୍ରକାଶ କରୁ ଅଛନ୍ତି ମେମ୍ବରମାନଙ୍କର ମନୋଯୋଗ ସହୁର ପତ୍ନୀ ବାର ଉଦ୍ଧତ । ତାହା ଦେଲେ ସେମାନେ ଅପେକ୍ଷା ବର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ବାର୍ଯ୍ୟର ଲାମ ଯାଏ ଯା-ବେ । ସେମାନେ ଅଭିଶାପକର ସେଣେ ଅଲୋ-ଚକା ସୁଦ୍ଧା ବରୁଦାକୁ ଏ ପଦିବାରେ ପ୍ରାଣ ନା-ହିଁ । ସୁତରାଂ ଏହାରେ ଦେବନ ଉଦ୍ଧତରୁ ଉଦ୍ଧତ ବିଷୟରେ ମାଲ୍ୟବର ଶେଷକଟର ମତ ପ୍ରକାଶ କରୁଁ, ଯଥା—

—ପାଣିପାଣି ଦାଖଲ ବାଟମାନ ବୋଲି-ବା ଅର୍ଥାତ୍ରେ ଅଣିବାର ଅଭିଶାପ ଏହା କୁଦେ ସେ ବାଟପାର ମାସୁଲ ଦ୍ୱାରା ବୋଲିବା ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ଦେବ । ମାତ୍ର ମନୁଷ୍ୟର ପାଣିଦେ-ବା ବିଷୟରେ ସୁଦ୍ଧାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ସୁଦ୍ଧା କର ଦେବା ଅଭିଶାପରେ ବୋଲିବା ବାଟର ଉଦ୍ଧ-ତ ସାଧାର ଅଛି । ମାତ୍ର ଅନେକ ସ୍ତ୍ରୀରେ ଦେ-ଶାପ ଏ ଯେ ବୋଲିବା ଦେବନ ବାଟ ଉଦ୍ଧ-ତ ଦେଲେ ବୋଲି ନାହିଁ । ବାଟପାରର ସୁଦ୍ଧା-

ଅଲୋକ ଦୌରାନ୍ତରେ;
 ଭୂମିର ଅଦେଶେ କିଏ
 ଧାଉଁଛି ଜଳଧି ପାଶେ;
 ଦସୁଛି ଜଳଜା ହେମେ,
 ପ୍ରକରେ ରବର ଅଶେ,
 କୁହ ଡେବେ କୁହୁ ସଖା,
 ପ୍ରେମ ଶାନ୍ତି ମୂଳାଧାର
 ଭୂମିର ଶେତେ କ୍ଷମା,
 ସତା ଏତଦା ଦାତାଏ ?
 ବସୁଛି ବୁଝିଛି ନାଥ,
 ସ୍ଵାର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ଏହି ପ୍ରାଣି;
 ସ୍ଵପ୍ନ ମର ସ୍ଵାର୍ଥ ବିନା,
 କହିଛି ତ ତାଣେ ଅଜ;
 ସ୍ଵାର୍ଥହୀନ ପାଏ ବୋଲି,
 ବ୍ୟାକୁଳେ ଜାତନ୍ତୁ ନର;
 ସାନ୍ତୁନା ନ ମାତେ ମତ,
 ସଦା କରେ ଧା ଦା ତାର;
 ଶ୍ରମଣ—

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏରଦ୍ଵାର ସଂସାଧାରଣକୁ ଜଣାଇ ଦିଆ-
 ଯାଉଅଛି ଯେ । କ । ନରସିଂହପୁର ଇଲକାର
 ଅବକାର ସମ୍ପର୍କୀୟ ତାଦ୍ଵାର୍ଥ ଅଧିକାର ଓ ମଦର
 ଓ ଦେଶ ସମ୍ବନ୍ଧ ଓ ରାଜି ଯୋଜନା ଓ କଳେ
 ଇଲକାର ଉପକ୍ରମ ପଢ଼ା: ୩୦ ସନ ୧୯୧୫-୧୬
 ବର୍ଷ ସକାଶ୍ୟ ଅସନ୍ତା ହେତୁଦ୍ଵାର ମାସ
 ତା ୨୫ ରଖ ବେଳ ସୋନକାର ଦିବା ପୂର୍ବାର
 ତ ୧୦ ଥା ମସୟରେ ଅମ୍ କଳେସ ମତ-
 ମୁଦାମରେ ଉଲମ କରୁଥିବ ଗ୍ରହଣେକ୍ରମରେ
 କୁଳ ସମୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ ସ୍ଥାନରେ ଉପସ୍ଥିତ
 ଦୋଳ ଅନେକରେ ନିଲମ ତାତ ଅବଶ୍ୟକ-
 ମରେ କରୁବର ପାଉବେ ।

ମାନେକଣ୍ୟା ବଚେଷ । କ । } ଜଗନ୍ନାଥନ
 ନରସିଂହପୁର ତା ୨୮ ରଖ } ଦାସ
 ମାତେ ତଳୋଗସନ ୧୯୧୫ } ମାନେକର

ସଂସାଧାରଣଙ୍କ ଶ୍ରୀକାର୍ଯ୍ୟ ଏରଦ୍ଵାର ପ୍ରକା-
 ଶ କରୁଯାଉ ଅଛି କ ସନ ୧୯୧୫ ମସିହାର
 ତ ୫୦୫ ମର ସାଟି ଫିକଟ ମୋକଦମାରେ
 ସନ ୧୯୧୫ ମସିହା କବେମର କିନ୍ତୁ ବାସ ପଥ-
 ପ୍ରଦେଶୀସର ଓ ସ୍ଵା ୫ ୧୨/୮ ଓ ଶର୍ବ
 ଅଦାୟ ନିମିତ୍ତ । ତା ପୁଣ୍ୟ । ପ୍ରା । ବଦାଜ
 । ମୋ । ବରେକ୍ରମ ପୁର ନ ୧୫୭ ମର ଉ-
 ରୁକ୍ଷକୁ ଜମିଦାରୀ କ ଚିହ୍ନର ସକ୍ରମ ଜମା
 ୫ ୧୦୭/୨ ଅଟେ । ପୁଣ୍ୟ ବଳିତଣ୍ଡ କରେ-
 ଣର ସାଟିଫିକଟ ଅଧିକାର ମହତ୍ତମରେ
 ସନ ୧୯୧୫ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ତା ୧୫ ରଖ
 ବେଳ ତ ୧୨ ଥା ସମୟରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟରୂପେ
 ଇଲମ ଦେବ ।

ପୁଣ୍ୟ କଲ୍ୟାଣ ଅଧିକ } M. M. Roy
 ତା ୧୨ ରଖ ମାତେ }
 ଜାଲପୁରୀ ସ୍ଵ ୧୯୧୫ } ସାଟିଫିକଟ ଅଧିକାର

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ । ନୂତନ !! ନୂତନ !!!
 ଦାଣ୍ଡିଆତାଉକୁ ରସାମୃତ ।
 ସପ୍ତଶ୍ଳୀ ୫୨ ଅଧ୍ୟାୟ
 ଦରଦାବଜାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳ-
 ଯରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛି ମୂଲ୍ୟ ୫ ୧ ନା
 ମୋସସଲମନ୍ତେ ତାଳମାସଲ ୫ ୦ /

ମାଲକର, ଚଣ୍ଡୀଦ୍ୟାଲର, ଅସରପ୍ରାମେଣ୍ଡ
 ଓ ନମ୍ ପ୍ରାଲମେଣ୍ଡସର ଇଂରାଜୀ, ଓଡ଼ିଆ
 ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଓ ଚିହ୍ନର ବ୍ୟାପ୍ୟା, ଓ ଅଟଲସ,

ଓଦାଲମେସ ପ୍ରକୃତ ସ୍ଵଲକ୍ଷଣରେ କଟକ
 ଦରଦାବଜାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଦୋକା-
 ଲରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛି ମୂଲ୍ୟ ୫ ୧ ଓ
 ଶିକ୍ଷକମାନେ ଅନେକସରେ ପାଲପାଉବେ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ
 କବିବର୍ଣ୍ଣ ଚରଣ
 ସତ୍ୟଜାତୀୟ ଇନ୍ଦ୍ରାଣୀ ।
 କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ
 ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ / ଏବଂ ପଞ୍ଚମା ମାତ୍ର
 ଅନାଦ୍ୟାପନମାନ ସମସ୍ତ ଅଛି

COMPLETE KEY

To
 Lethbridge's Easy Selection
 [MINOR COURSE 1894]
 Containing English meanings, expla-
 nations, &c. with the questions set
 at the Minor Examination during the
 past three years.
 Price one rupee. For post-fossil post-
 age one anna.
 To be had of the Secretary Printing
 Company, Dargha Bazar, Cuttack.
 Akshoy Kumar Ghose
 and
 Hara chand Ghose

ସଜ୍ଞାପନସର୍ବସାର !

ନୂତନ । ନୂତନ ! ନୂତନ !
 ଓଡ଼ିଆପତ୍ରିକାରେ ଏକମାତ୍ର ଅତିକ୍ରମ
 ସଜ୍ଞାପନପୁସ୍ତକ ।
 ସଜ୍ଞାପନ ପଞ୍ଚମା ପ୍ରାୟ ଦେଖିବେ ।
 ଅ ତ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ / ମାତ୍ର ।
 ଏସ୍ତରେ ଦକ୍ଷିଣୀ, ଇଂରାଜୀ, ଖେମଣ୍ଡ, ଟପା,
 ଓମରପ୍ରକୃତ ସମ୍ପର୍କ-ସରର ଅବକାରକୁ ଓଡ଼ିଆ,
 ହିନ୍ଦୀ, ବଙ୍ଗଳା ଓ ସଂସ୍କୃତଭାଷାମାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
 ଦୋକାଅଛି ଏସ୍ତକାର ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶନ ସଜ୍ଞା-
 ପତ୍ରିକା ଲେକ ନିକଟରେ ଅବଲମ୍ବୀ ।
 କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ତମ୍ପା
 ବର୍ଷକେଣ୍ଡ ବାବୁ ସମସ୍ତସର୍ବ ମୁଖ୍ୟତଃ ନିକ-
 ଟରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ଉପାଦାନୀରୂପେ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ /
 ବକ୍ଷେ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ଦେଖିବେ

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି

ଦୀର୍ଘ କବିକାଳପଣା	ବୋର୍ଡମୋଡରା ୫ ୦ ୯
ଦେବ ଚରଣାପତ୍ର ଅଠର ଚରଣା	୫ ୦ ୯
ପ୍ରିୟକାଥ ନୂତନା କଟକ	୫ ୦ ୯
କାବ୍ୟକଳା ମହାତ୍ମ୍ୟ ବୋର୍ଡ ସମ୍ବନ୍ଧରେ	୫ ୦ ୯
ଓଡ଼ିଆପତ୍ରିକା	୫ ୦ ୯
ଓଡ଼ିଆପତ୍ରିକା	୫ ୦ ୯
ମାର୍ଚ୍ଚ ପତ୍ରିକା	୫ ୦ ୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

CHEAP ! CHEAP ! CHEAP !
 SCHOOL BOOKS.

Prescribed for the Collegiate
 school and H. E. schools

JUST TO HAND.

To be had of the Printing
 Company, Cuttack.

କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଓ ଇଂରାଜୀ ଦାଲକର
 ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକମାନ ନୂତନ ଅନୁବାନ ଦୋଲ
 ଅଧିକାର ।
 ମୂଲ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛି ।
 କଟକ ଦରଦାବଜାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକ-
 ଦୋକାଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

